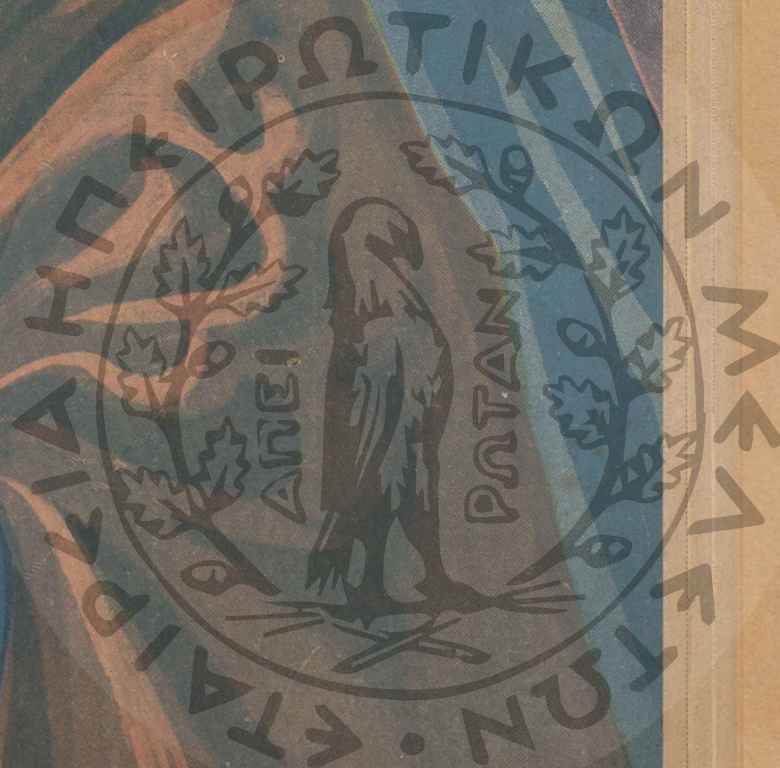

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 12^{ΟΥ}

1935

ΑΕ 598

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΟΞΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΔΕΚΑ ΠΕΝΤΑ ΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΑ

Γιατί γίνεται η νηστεία του Δεκαπενταύγουστου. Πώς θεραπεύεται η υδρεπικία. Η «Παναγία ή Δακρυποτισμένη» του Μοριχόβου. Περίεργο θρύλοι και παραδόσεις. Πώς θεραπεύουν στην Κρήτη την αδενίτιδα. Το λειτουργημένο κηρύττι που βγαίνει πλειστηριασμέ. «Τουρλού-Ζαβάρ» το Δεκαπενταύγουστιτικό φαγητό, κλπ. κλπ.

ΙΑ από τις σαρακοστές, που βαστάει με μεγάλη αυστηρότητα ο Έλληνικός λαός, είνε και η μικρή σαρακοστή, ή Δεκαπενταύγουστιτική. Τη σαρακοστή αυτή την κρατάει ο λαός για την υγεία των παιδιών, αλλά και για την υγεία των μεγάλων. Βοηθούν δε στη νηστεία της σαρακοστής αυτής και τα άφθονα και ποικίλα λαχανικά της εποχής.

Στην Ήπειρο υπάρχει και το ακόλουθο τραγούδι για τη σαρακοστή, τα λαχανικά και την υγεία:

«Οι τρεις τρεις Παναγιάς μόν' τρώει κρέας και τυριά, δεν τρώει τα λαχανικά, πουνε ή τρωάτες άφθοις, γίνεται φουκοκοκίτρινος, και το κολοκυθάκι, σαν και το μπακαλάκι.

Στη χρήση μάλιστα του κρέατος κατά τη σαρακοστή του Δεκαπενταύγουστου αποδίδουν και την υδρεπικία!

— Τρώς κρέατα—λένε— διψάς, ζέστες κάνει, πίνεις και νερό κοι κακομπακαλιάζεις!...

Την υδρεπικία στην Ήπειρο, όταν πρωτοφαίνεται, τη θεραπεύουν ως εξής:

Βάζουν ένα χάλκινο δοχείο γεμάτο νερό, για να ζεσταθεί, άπ'άνω στη φωτιά. Κατόπιν, άμα ζεσταθεί, το επιθέτουν άπάνω στο στομάχι και στην κοιλιά του αρρώστου, άφου στρώσουν προηγουμένως σ' αυτό ένα πανί, έλαφρώς βρεγμένο, για να μην άγγιξει το «γκιούμι», όπως λένε το χάλκινο δοχείο, άπάνω στο σώμα του άσθενούς.

Εννοείται ότι το γκιούμι δε πρέπει να καίη και άνυποφορα.

Αυτό γίνεται τρεις ημέρες πρωί-πρωί, πριν να χαράξη ο ήλιος, ή και κατά την άνατολή του ήλιου. Ποτέ όμως όταν ο ήλιος έχη ξεστάνει την ημέρα.

Αν το πρώτο νερό είνε παρμένο τη νύκτα, ξεμερώνοντας τη; Παναγίας, ο άρρωστος είνε πιο καλά.

Αν όμως το ξόρκι αυτό πρέπει να γίνει μία άλλη ημέρα του έτους, τότε το νερό καλύτερο θα είνε να άντληθή από βρύσι που να είνε κοντά σε έκκλησία, άφιερωμένη στο όνομα της Παναγίας.

Εάν μάλιστα ή βρύσι είνε μέσα στην αυλή της έκκλησίας, άκομα πιο καλά!...

Στο Μοριχόβο της Μακεδονίας, κοντά στη Γραδενίτσα, στο περίφημο αυτό Έλληνικό χωριό, που το έχουν τώρα οι Σέρβοι, υπάρχει ένα έκκλησάκι της Παναγίας της Δακρυποτισμένης.

Στο έκκλησάκι αυτό υπάρχει μία παλαιά, πολύ παλαιά εικόνα της Παναγίας, ή οποία έχει μία πληγή στο χέρι. Την πληγή αυτή, κατά την παράδοση, την κατέφερε με το γαταγάρι του, πρό 300 ετών ένας Τουρκαλβανός άρχηγός, ο οποίος κατέφυγε εκεί για να σωθή άπ' το κυνηγητό των Έλλήνων κλεφτών. Μά όταν σώθηκε, ίσως για το εύχριστό, ίσως και για να δείξη την παλληκαριά του, έβγαλε το γαταγάρι του και χτύπησε την εικόνα.

Η πληγή αυτή, κάθε χρόνο, την ημέρα, άκριβώς, που την χτύπησε ο Τουρκαλβανός, βγάζει ένα κόμπο αίμα στο μέρος της πληγής. Όσάκις δε πρόκειται να γίνει κανένα κακό ή καμιά συμφορά στα περίχωρα ή Παναγία κλαίει. Γι' αυτό και τη λένε «Παναγία ή Δακρυποτισμένη».

Κατά τον Μακεδονικό άγωνα, όποτε το Μοριχόβο έπαθε πολλά, ή Παναγία των Δακρύων ούτε μία μέρα δεν έπαυε να κλαίη.

Κάθε χρόνο, την ημέρα της Κοιμήσεως, εκεί γίνεται μεγάλο πανηγύρι.

Αρχαιοτάτη Εικών της Θεοτόκου, σωζομένη στο Ναό του Προπάτου, στις Κερνές του Αγίου Όρους. (Έργον του Άγιουργου Κελλιώτου Χρυσόστομου)

Τό περίεργο δε είνε ότι την ημέρα εκείνη όλοι οι πανηγυρισταί που πηγαίνουν εκεί, πρέπει να έχουν κόκκινα μαντήλια στο λαιμό και οι γυναίκες κόκκινες μαντίλες στο κεφάλι ή κόκκινες παλιές.

Άγνωστον όμως σε τί όφειλεται αυτό το έθιμο.

Στην Κρήτη, την αδενίτιδα, την οποία έχει κάτω, την λένε «πινάρα» την θεραπεύουν με στάχτη από το λιθινιστήρι που τρίζει, κάθε χρόνο, κατά την έορτή της Παναγίας.

Τη στάχτη αυτή την φυλάνε, και άν προφτάσουν και δεν έλθουν με λάδι από τις άγιες εικόνες και τρίβουν το άρρωστικό μέρος.

Με τρεις έπαλείψεις, περνάει και σβύνει το κακό.

Κατά τις έπαλείψεις αυτές, λένε και μία «γητιά», την έζης:

«Η Παναγία κι' ο Χριστός, περνούσαν άπ' τα όρη, και τα όρη σκίβανε, και ίσκιζαν ο δρόμος.

«Η Παναγία κι' ο Χριστός, περνούσαν στην ταπινόρα, ούτε πεινά θα ξανάκι!»

Αυτό το λένε τρεις φορές, και το επαναλαμβάνουν τρεις φορές.

Στα χωριά της Προύσσας, την ημέρα της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, οι έπίτροποι του ναού, αγοράζουν το πιο μεγάλο καρπούζι, το θά βρούν και άφου το άφίσουν, έμπρός στην «Οραία Πύλη», της Εκκλησίας, για να λειτουργηθή, το πέφνουν έπειτα, σαν τελείωση ή έξολογία και το βγάζουν σε πλειστηριασμό.

Όποιος προσφέρει το μεγαλύτερο ποσό—και το ποσό αυτό ποτέ νει 200 και 300 δραχμές καμιά φορά—πέρνει δικό του το καρπούζι και το παει με πομπή στο σπίτι του.

Εκεί ή νοικοκυρά κερνάει το κόσμιο, που πηγαίνει για να συγχωρή, για τη μεγάλη ευνοική τύχη και την ευλογία του θεού και όλη την ημέρα ο νοικοκυράς δέχεται συγχωρητήρια και έπαιρους.

Και είνε πράγματι μεγάλη η μνή και χαρά, για ένα σπίτι, το καρπούζι του το κέρδισμα. Το παει αυτό θα θεωρείται όλο το χρόνο εύλογημένο από το Θεό, και η προστασία της Μεγαλής Αρκαίας σεβαστό από τους χωρικούς.

Τα χρήματα του πλειστηριασμού διατίθενται υπέρ της εκκλησίας.

Σε μερικά μέρη της Μακεδονίας, το προτιμώμενο, την ημέρα της Παναγίας, φαγητό, το παραγυρικό δηλαδή φαγητό της νηστείας, είνε ο «Ζουρλού Τούρτες», ή λαδη το «γκιουβέτσι» από διάφορα λαχανικά άνακατεμένα.

Γίνεται δε αυτό ως εξής:

Πέφνουν ένα κομμάτι κρέας παχύ, κατά προτίμηση από αρνί, το ζών και το βάζουν στο φούνο με ντομάτες, λίγα κολοκυθάκια, μελιτζάνες, πατάτες φρέσκα, φασόλια, πιπεριές, μπαμμάκι και άλλα, ό,τι άλλο λαχανικό της εποχής πάροχει.

Πολλοί κόβουν μέσα στο κρεμμύδι, άλλοι δε βάζουν στο σκόρδο. Άλλα ό πιο γρήγορα «ζουλούς» είνε μόνον με τα λαχανικά που άναφέραμε παράπανω, χωρίς κρεμμύδια ή σκόρδο.

Τό φαγητό αυτό είνε όλη ή απόδοσις της γής, τις ημέρες αυτές του καλοκαιριού, όλη ή εύλογημένη παραγωγή της εποχής, ή ποικιλία των λαχανικών και ζώων, ή βαρβατική, που τρέχει τον ποταμό και βοηθάει τη φτωχολογία.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Το In Zuri των Cielidon Πως διατηρείται η εμορφια

ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΙΝΕΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Για να καθαρίσετε τα ψαθάκια σας και γενικά κάθε ψάθινο άντικείμενο (ψάθινες καρέκλες, έπιπλα κ.τ.λ.), μεταχειριστείτε τον έξης άποτελεσματικό τρόπο:

Διαλύστε μέσα σε 100 δραμ. νερό, όλίγη ποσότητα «όξαιικού άλκατος». Άμα διαλυθή καλά, με μία καθαρή βούρτσα, την όποια βουτήξετε μέσα στη διάλυσι, τρίβετε το ψαθάκι σας ή το έπιπλό σας.

Θά ίδιητε ότι και με τα πρώτα άόρη βουρτσίσματα άρχίζει να λευκάνει.

Όταν καθαρισθή καλά, το πλένετε με καθαρό νερό και το άφξητε να στεγνώση σέσκια, και όχι σε ήλιο.

Αν θέλετε να καθαρίσετε τα ρούχα σας από λεκέδες φρούτων, και σάς έπικαν στο τραπέζι, ο άπλούστερος και συντομώτερος τρόπος είνε ο έξης:

Άφου βρέξετε λίγο με νερό, το μέρος που έστεισε ο λεκές, το βάζετε άμεσα άπάνω στον καπνό θειαφιού, το όποιο καίτε πρόχειρα σ' ένα δοχείο.

Θά ίδιητε ότι σε λίγα λεπτά, ξεαλείφεται και το ελάχιστο ίχνος του λεκέ και το ρούχο σας καθαρίζεται τελείως.

Για τις έντερικες ένοχλήσεις που τόσο συχνά έμφανίζονται άπ'όσο το καλοκαίρι, το παρακάτω φάρμακο, είνε άπλούστατο και άποτελεσματικό:

Άραβικό κόμμι σε σκόνη	Δραμ.	4
Λάδι μουσχοκαρόου		2
Ζάχαρη		2

Λαίετε όλα αυτά σε 50 δράμια νερό χλιαρό, και πίνετε το μισό. Άν μετά τρεις ώρες, αισθανθήτε και πάλιν ένοχλήσι, τότε πίνετε άκόμη και το άλλο μισό.

Αν τύχη και σάς τσιμπήση τη νύκτα κανένα έντομο και το πρωί αισθανθήτε πόνο, ή πρήξιμο ή φαγούρα, ζητήσατε από το φαρμακοποιό σας να σάς ετοιμάση την έξης άποτελεσματική συνταγή:

1 partie ether acétique
2 partie eucalyptol
3 partie eau de cologne
10 partie teinture de fleurs de Pyrethre

Διαλύετε όλ' αυτά σε λίγο νερό, ώστε να γίνουν σαν αλοιφή, και αλείφετε το έρεθισμένο μέρος.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΥΛΛΑ.

Έκταξοφόρησε το τεύχος Αύγουστου του περιοδικού «Έλληνικά Φύλλα», του κ. Μαρίου Βαγιάνου, με συνεργασίας έκλεκτών, όπως πάντοτε, διαπρεπών λογοτεχνών, έπιστημόνων καλλιτεχνών και πολιτικών μας. Στο νέο τεύχος δημοσιεύουν έκλεκτά άρθρα οι κ.κ. Φ. Δραγούμης, Δημ. Βουτιράς, Τ. Παπατόνης, Κ. Καϊροπούλης, Άγ. Αριστοκλής, Γ.ο. Άλ. Λιθόσης, Μάριος Βαγιάνος, Σπ. Αμπεράτος, Μ. Τόμπρος, Έλλη Λαμπρίδη, Αντιφάνης (σάτυρον) κ.κ. Έπίσης γλυπτικά και ζωγραφικά των έργα οι κ.κ. Άγγ. Θεοδοσοπούλου, Στεφ. Ξανθοπούλου, Δημ. Στεφανόπουλος, Μιχ. Τόμπρος και Θ.ο. Κανέλλης κ.κ. Με το τεύχος αυτό κλείνει ή πρώτη εξαμηνία των «Έλληνικών Φύλλων», μεστή από την πλέον ένδιαφέρουσαν και ζωντανή ύλην, άναγγέλλονται δε από το τεύχος τέτοιους σημαντικές βελτιώσεις εις το περιοδικόν, αυτές είναι πρακτικώτατες για να βάζομε το εργόγερό μας ή ό,τι άλλο θέλομε όταν βρισκόμαστε στην έξοχή.Τό δικόνανο που βλέπετε στο πλάι μου τι θέλετε.

Ο σάκκος αυτός γίνεται από χονδρό καθαρόπανο, μονόχρωμο ή ερωτό, σαν αυτό που φτιάχνουν τις σκηνές. Θά έχει έναν από στεγανό, γύρω από τον όποιον εφαρμόζεται με χονδρή βελονιά, μπουζουνοειδή χωριά, το έπιλοιπο μέρος του σάκκου, που έχει φτιαχτεί πλάγιος τη ραφή του. Τέσσερα καρπούλια και δύο χονδρά κορδόνια των συμπληρώνουν. Ο σάκκος αυτός είναι πρακτικώτατος για να βάζομε το εργόγερό μας ή ό,τι άλλο θέλομε όταν βρισκόμαστε στην έξοχή.Τό δικόνανο που βλέπετε στο πλάι μου τι θέλετε.

μπορεί να είνε και ένα από τα εργόχειρα που έχετε μέσα στο σάκκο σας.

«Πολύ ευαίσθητη».— Άπαντώ στις ύπόλοιτες έρωτήσεις σας: Άν μένετε σε χωριό είνε δύσκολο να βρήτε κρέμα έτοιμη, καλής ποιότητας. Προσπαθήστε να βρήτε την κοί—κρέμ του George ή άν δεν υπάρχει, την κρέμα Nivea. Είνε και ή δύο άπόλυτως άγνές. Μη βάζετε σαπούνι στο πρόσωπό σας, πλένετέ το με γάλα και λίγο άξουενό. Γά ρούς του προσώπου, είνε, κατά το μάλλον και ήττον, άβλαβή, φθάνει να μην είνε πρόστυχα. Δέν μπορώ να σάς συστήσω ώριμμένο ρούς, έφ' όσον δέν ξέρω άν υπάρχει αυτή ή μόρκα στο μέρος που μένετε.

Κυρία Ν. Ν. Α.—Μην άνησυχήτε για τη λειχήνα, ή όποια άλλωστε δέν είνε λειχήνα, αλλά ξηρόν έκζεμα συνήθιστα στο σημείο αυτό. Δέν υπάρχει φόβος να άπλωθή, αλλά μπορεί να χειροτερεύη. Πάψτε να πλένετε το μέρος εκείνο με σαπούνι και νερό και καθαρίζετε το με βαζελίνη. Άλείφετε το έκζεμα κάθε βράδυ με I n o i y o i, το όποιο θα βρήτε σε σωληνάκια σε όλα τα φαρμακεία. Άσφαλώς θά ίδιητε μεγάλη ώφέλεια. Για κρέμα, μία και αυτή που σάς συστήσω δέν σάς ώφέλισε χρησιμοποίησα μία από αυτές που συνιστώ πάρα πάνω στην «Πολύ ευαίσθητη». Αυτό που μου γράφετε για το δέρμα σας είνε συνήθιστα φαινόμενο. Άν προσέξετε μάλιστα θά ίδιητε πως, κατά το πλείστον, σάς συμβαίνει κάθε μήνα πριν από ώριμμένη ήμερομηνία.

Πολυβασανισμένην, Κέρκυραν.— Άν τα μαλλιά σας είνε λίγο μόνον άσπρισμένα, δέν σάς συνιστώ να τα βάψετε, γιατί θά βάλετε μεγάλο μελά στο κεφάλι σας. Βράστε φρέσκα καρυδόφυλλα και καρυδότσουφλα ώστε να γίνει ένα πολύ πυκνό ζουμί και μ' αυτό βρέχετε ταχτικά τα μαλλιά σας όταν χτενίζεσθε. Άλλωστε ύποθέτω ότι ο μνηστήρ σας, όταν σάς γνώρισε, είδε πως τα μαλλιά σας έχουν λευκές τρίχες και, με την αλήθεια, λίγο άσπρα μαλλιά είνε πολύ γελία σας. Είστε νεωάτη. Στη σημερινή εποχή μόνον μία γυναίκα που δέν έχει το θάρος και τη διάθεσι να διατήρησι τα νεύα της υπορεί να γεράσι. Να γελάτε, να είστε εύθυμη, αισιόδοξη, να έχετε καλή καρδιά, και πιστεύετε με πως κανείς δέν θα βλέπη τις λίγες άσπρες τρίχες σας.

Joyeux Printemps, Συοον.— Η πόδρα σας δέν είνε έπιβλαβής και μπορεί να εξακουσθήτε να την μεταχειρίζεσθε. Άν θέλετε πούδρα έρωτική, χωρίς άρωμα, τότε ζητήσατε την πούδρα he-clercq σε χρώμα naturelle. Για κρέμα χωρίς άρωμα σάς συνιστώ την Nivea ως κρέμα ήμερας και την Skin bond του George, ως κρέμα νυκτός. Άν δέν βρήτε Nivea αγοράσατε σκέτη λαβελίνη, σε σωληνάριο. Τό γάλα σας ώφειλει πολύ στο πρόσωπο.

Καίτη Ζ.— Είμαι άναμώδια να σάς άπαντήσω. Σας συνιστώ να πάτε σε ειδικό-οφολόγο.

Τζούλιαν Χάρεβυ Χαλκίδα.— Γράφετε μου περισσότερες λεπτομέρειες για το δέρμα σας. Δέν μπορώ να καταλάβω τι είνε αυτές οι «βούλες».

Ταχτικά. Άναμώστριαν Κόρθηον.— Άσφαλώς τας έχω άπαντήσει. Μπορεί λόγω του πλήθους των έπιστολών που λαμβάνω να άγνησα, αλλά δέν άφίμω καμιά έπιστολή χωρίς άπάντησι, εκτός άν δέν την λάβω. Πάντως κάνετε έναν κόπο—και ξαναγράψτε μου τι θέλετε.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ "ΑΣΤΕΡΩΝ"

ΠΩΣ ΚΕΡΔΙΣΑ ΤΗΝ ΤΥΧΗ ΜΟΥ

("Ενα ενδιαφέρον απόσπασμα από τις "Αναμνήσεις" του Άλμπερ Πρεζάν, του γοητευτικού ήθοποιου του γαλλικού κινηματογράφου)

ΠΟΡΕΙ να με κατηγορείτε όσο θέλετε, ωστόσο εγώ δε πρόκειται ν' αλλάξω κεφάλι. Είμαι και θα είμαι πολύ Παρισινός. Μή φαντασθήτε ότι αυτό το κάνω από εγωισμό. Κάθε άλλο. Έχω την ευθυμία της κοσμοπόλεως στο αίμα μου. Αγαπώ τους δρόμους της Μονμάρτης με τα ατέλειωτα σκαλοπάτια, τις τραγουδίστριες του δρόμου, τα ξενοδοχεία του έρωτος του Σαιν-Μαρτέν, το παλιό Καρτιέ-Λαταίν, που κάθε δωμάτιο των σπιτιών του έχει την καλλιτεχνική ιστορία του, ακόμη και τις όμορφες μοδιστρούλες. Μ' αρέσουν επίσης η λιανική στον Κηπό του Λουξεμβούργου, η άνοιξη-καλοκαίρι στο δάσος της Βουλώνης, η Λεωφόρος των Άκακιων, τα ξενοδοχεία κι' η όμορφη Αμαζόνες, που κάνουν κάθε πρωί το περιπάτο τους καβάλλα πάνω σε καθαρόαιμα αραβικά αλογα. Μ' αρέσει ακόμη το νυχτερινό Παρίσι. Η φωτεινή βιτρίνες του, η ορεκτική ιστορία του, οι μουσικές, η γλώσσα αυτοκίνητα, η ευθυμία χορευτριών κι' η καριόλα! Αγαπώ ακόμη τα μεγάλα βουλεβάρτα, όταν είναι χιονισμένα, το Σηκουάνα την ώρα που ανατέλλει ο ήλιος και τις τηγανιές πατάτες που ψήνουν αριστοτεχνικά στους δρόμους των λαϊκών συνοικιών διάφοροι φτωχοί διάβολοι. Ακόμη μ' αρέσει να διασκεδάζω στο Λούβρο με λίγες πεντάρες και να πίνω το «δρεκτικό» μου στα μπαρ των εργαζομένων, τους οποίους οι Άμερικανοί ένοπλοι να τους ονομάζουν απάχηδες.

Μ' αρέσουν ακόμα οι πολυκατοικίες που είναι γεμάτες από ένα άλλο πλούσιο πλήθος ανθρώπων, κάθε ηλικίας και κάθε επαγγέλματος, από τον οργανοπαίκτη του δρόμου, ως τον φοιτητή και την πωλήτρια των καταστημάτων της οδού ντε λα Παί. Γιατί, όπως σας είπα, έχω κλεισμένο όλο το Παρίσι στην καρδιά μου. Ίσως να συμβαίνει αυτό, γιατί είμαι κιόλας, ο μόνος ήθοποιος που το ένοιωσα τόσο πολύ. Έσείς δεν μπορείτε να με καταλάβετε, γιατί δεν ξέρετε τα παιδικά χρόνια μου. Ρωτήστε όμως καιμένα και τότε θα δώτε αν έχω ή δεν έχω δική μου.

Σε ηλικία πέντε χρόνων ήμουν ελεύθερος σαν τα χαμίνια ή για να είμαι πιο διακριτικός σ'αφ'αίρεσής μου, σαν τα διακριτικά. Όλα μου φαινόταναν ένα όμορφο τραγούδι. Φαντασθήτε ότι νόμιζα πως χαμογελούσε κι' η αποχρονιστική φροσιονομία της πορτοφόλιας της: πολυκατοικίας που μέναμε. Α! Αυτή τη γυναίκα ακόμη και τώρα την θυμάμαι. Κάθε πρωί του μηνός γλυτρούσε, μ' ένα φειδίσιο χαμόγελο στην κάμαρά μας, κι' άφηνε πάνω στο τραπέζι την απόδειξη του ενοικίου. Δεν ξέρω εκείνη την εποχή γιατί αυτό το πράσινο χαρτάκι στενοχωρούσε τόσο πολύ τους γονείς μου. Η μητέρα μου έλαινε κι' ο πατέρας μου έμεινε άμιλητος και συλλογισμένος. Η θυρωρός τους κτύπαζε με τα μικρά κι' άλλοιθωρα μάτια της, κούναγε το κεφάλι της με οίκτο κι' ύστερα μ' ένα διαβολικό γέλιο κατακυλούσε την σκάλα ως την τρύαλη της. Δεν είχε δε καμιά εκτίμηση στους καλλιτέχνες. Κι' ο δούτοχος ο πατέρας μου είχε το... ελάττωμα να είναι ένας απ' αυτούς.

Όταν μ' έπαινε ή απελοία, έχωνα τα χέρια μου στις τρύπες ρίζης ανενόχλητος να περάσει τους διαβάτες και να μαλώνει με τους φίλους του για να τους δείξει ότι είναι δυνατός. Μιά φορά έστασα τη βιτρίνα ενός καταστήματος. Δυλήθηκα κι' έλαμπα πικρά, όχι για το ξύλο που έφαγα από τον πατέρα μου, αλλά γιατί δεν είχε λεφτά να πληρώσει τη ζημία και τόν κλείσαν φυλάκι.

Αυτό το επεισόδιο δεν θα το ξεχάσω ποτέ στη ζωή μου. Μου έκανε τραγική εντύπωση.

Δεν πρόκειται να σας κουράσω με μία λεπτομερή βιογραφία μου. Αυτό είναι δουλειά κανενός... χασιμέρη ειδικού συγγραφέα, αν ένοιωσι ποτέ. Μά θα προσπαθήσω να σας εξηγήσω το λόγο για τον οποίο αγαπώ τόσο το Παρίσι και γιατί γυρίζω διαρκώς ταίριες υπερβολικά Παρισινές.

Σ' ηλικία δέκα χρόνων εγκατέλειπα το σπίτι μου γιατί είχα βαρεθεί ν' ακούω τον πατέρα μου να μαλώνει με τη μητέρα μου και να έλπιζε ότι μπορούσε να διορθωθεί η κατάσταση μας με τη μαγική

Ο Άλμπερ Πρεζάν

τραπέζι μπροστά σ' ένα πιάνο ζεστής σούπας. Έπειτα επέαινα με τους καινούργιους φίλους μου και τους έβαζα όλες τις κατηγορίες που ήξερα από το Παρίσι. Μά την ευθυμία μου ήσαν να την διακρίνουν οι γονείς μου οι οποίοι την τρίτη μέρα μ' ένεκαλύψαν και με πήραν πάλι κοντά τους.

Όσο δεν ξεχάσω τους καλούς μου φίλους. Όταν έγινα πέντε χρόνια από άρκετο χρόνο ήμουν και τους βρω και πράγματι κατώφωσα. Ο καλός χωρικός είχε πεθάνει, με τα παιδιά του ήταν πειά μεγαλώσει και ζούσαν στενόχωρα. Τους δούσαν ένα μεγάλο ποσό από την περιουσία μου χωρίς να τους φανερώσω ποιος τους το στέλνει. Μ' αυτό παντρεύτηκε η Μιμόζα κι' ο Ζωρζ έξεχρεωσε τα κτήματα του πατέρα του. Ήταν η μόνη καλή πράξη της ζωής μου.

Να γιά πιο λόγο αγαπώ την πατρίδα μου: όλες η αναμνήσεις μου συνδέονται μ' αυτήν.

Όσο κι' όταν ακόμα σπούδασα κι' έγινα καλλιτέχνης και ήθοποιος του κινηματογράφου, δεν έχασα καθόλου την αγάπη μου για τη ζωή των δρόμων της κοσμοπόλεως. Ταξικά με βλέπουν οι φίλοι μου να γυρίζω στις εργατικές συνοικίες και να διασκεδάζω με τους άρλες κι' ανοιχτόκαρδους βιοπαλαιστές.

ΑΛΜΠΕΡ ΠΡΕΖΑΝ

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ, Ο ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

(Κατ' αφήγησιν του συντρόφου του ηρωικού κλέφτη, Φραγγιάτα)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΗΝ απελπίζεσαι, του είπα συγκινημένος ο Χασιώτης. Ο Θεός είναι μεγάλος!

— Κουράγιο ζητάς να μου δώσεις, αδελφέ μου; Αμ το ξέρω καλά δά. Δεν γλυτώνει κανένας εύκολα από τα νύχια του Άλη.

Ο Χασιώτης βουβάθηκε.

Τι μπορούσε να πει; Ο Κατσάντωνης είχε δίκιο. Ο Άλης θα τους «χαλούσε» μία και τους έβαλε στο χέρι.

Ο Άλης Πασσάς δέχτηκε τον Άγο στο σαράι, φρενιασμένος από χαρά. Τον φίλησε και τον κάθισε πλάι του, χαρίζοντας τον πολύτιμο δώρο.

Τον διάταξε κατόπιν να του διηγηθί πως έπιασε τους δυο Κατσάντωνες.

Ο Μουχουρτάρης διηγήθηκε τα της αιχμαλωσίας, φουσκώνοντας φωνάκι τα πράγματα και παρουσιάζοντας τόν έαυτον τον ήρωα! Έπαινε ιδιαίτερος το πείσμα με το οποίο πολέμησε ο Χασιώτης για να σώσει τον άρρωστο αδελφό του.

Ο Άλης Πασσάς τόν άκουγε με ευχάριστη, χαϊδεύοντας τα γέφυρα του. Κι' όταν η διήγησή του Άγου Μουχουρτάρη τελείωσε, του είπε:

— Μπαρμπο, όρε μ'έμορο μ'... Μεγάλο καλό έκανες, όρε! στο ντοβλέ-πλ... Μπαρμπο!

Κατόπιν δέ τόν πρόσταξε να πάρη τους δυο Κατσάντωνες, μόλις θα νύχτωνε, με δυνατή συνοδεία και να τους φέρη στο σαράι, να τους παρουσιάσει μπροστά του.

Τό έκανε αυτό ο Άλης, για όλους τους φρενιασμένους κλέφτες που πεφταν στα χέρια του. Διάταξε να τους παρουσιάσουν μπροστά του αφορομένους, για να τους δει και να μιλήσει μαζί τους. Πιο πολύ απ' όλους όμως ήθελε να δει με τα μάτια του τόν Κατσάντωνη.

Ο Άγος Μουχουρτάρης, άφρησε να βραδυάση πρώτα και ύστερα τράβηξε για το σπίτι, στο οποίο κρατούσαν τους Κατσάντωνες.

Η νύχτα είχε πέσει στα Γιάννενα.

Οι διαβάτες στους δρόμους ήταν λιγοστοί, κι' αυτοί φοβισμένοι και γρηγορησπέρητοι.

Ο Μουχουρτάρης μπήκε στην κάμαρα που κρατούσαν αφορομένους οι δυο κλέφτες. Ο Κατσάντωνης ήταν έμπνητος «και οργανωμένος με το Χασιώτη».

Ο Άρβανίτης κατεπάνος πλησίασε και είπε στους αιχμαλώτους του να τοιμαστούν. Συγχρόνως είδοποίησε και τη φρουρά να έτοιμη να τους ακολουθήσει.

Χωρίς να ταραχτούν οι Κατσάντωνες, σηκώθηκαν κι' ακολούθησαν τόν Μουχουρτάρη, δειμένοι και φρουρημένοι γερά.

Πέρασαν τα σκοτεινά στενοσόκακα κι' έφτασαν στο σαράι.

Ο Άλης τούς περίμενε εκεί άνυπνο. Μά και οι άνθρωποι στο σαράι, όλοφύροι, παματοφύλακες, ύπηρέτες, καρτερούσαν μ' άνυπνοησία να δούν τους τρομερούς τους κλέφτες.

Ο Μουχουρτάρης ώδηγησε τους Κατσάντωνες μπρος στον Άλη. Ο Κατσάντωνης, άν κι' άρρωστος, άν και συντριμμένος απ' τις κακοπάθειες, μόλις βρέθηκε μπροστά στον τύραννο, ώρθώθηκε περήφανος, στήλωσε το κορμί του, τα μάτια του άστράλλαν βόλβαν.

Ο Άλης ήταν άνθρωπος έξυπνος. Είχαν δει πολλά τα μάτια του. Είχε κάνει κι' αυτός κλέφτης στα νεατά του. Μέσα στο σαράι του άπαιτούσαν οι πιο έλαστικοί κατεπάνοι του καρού έλατου, Άρβανίτες κι' Ελλήνες. Όσοτος, μόλις αντίκρυσε τόν Κατσάντωνη ο τύραννος έμεινε βουβός στη λεβεντιά του, μπρος στην περηφάνειά του, μπρος στην άκατάλυτη απ' τη βαρεία άρρώστια παλληκαριά του, που δεν λύνιζε, ούτε τη στιγμή αυτή την καρδιά για τη ζωή του.

Έτσι κράτησε, γι' άρκετα δευτερόλεπτα, άπόλυτη σιωπή, μέσα στην αίσθηση τόν παρουσιασθέν.

Δεξιά κι' άριστερά στον Άλη Πασσά στέκανε οι σωματοφύλακες του, με τις χρυσοκέντητες στολές τους και τα μαλακοκαπνισμένα άρματα τους. Ήσαν όλοι τους διαλεχτοί και φρεμισμένοι πολεμιστάι, ένας κι' ένας, ψηλόσωμοι σαν ούρανοφίλτες βαλκανιές, μ' άγρια ή λαιώμενα πρόσωπα και μακρύα μουστάκια και γένεια.

Μολοταυτα κι' αυτοί, όλοι θανυμάζαν τόν Κατσάντωνη. Ο ήρωικός κλέφτης έξεργε στα μάτια τους όλη μυθική ήρωα. Τίποτα δεν τόν φράβιζε. Ότε τ' άσκέρι τους πούστεκε άπειλητικό, έκει

πλάι του, δεξιά και ξερά του, ούτε του τρομερού Άλη το σκληρό το βλέμμα, ούτε οι βαρείες του άλυσίδες, ούτε του θανάτου το φοβητό φρεκόπημα πάνω απ' το κεφάλι του!

Πλάι στον αδελφό του ο Χασιώτης σιδεροδεμένος κι' αυτός, λαβωμένος στο πόδι, άποκαμωμένος, έστεκε όστοςο περήφανος και προκλητικός.

Ήσαν δυο λιοντάρια βαλμένα στα σίδερα. Δυο λιοντάρια που και δειμένα ακόμα τρώζαν τόν Άλη και τους καπεταναίους του.

Τέλος ο τύραννος στήλωσε τα μάτια του πάνω στον Κατσάντωνη και τόν ρώτησε:

— Έσύ όρε, είσαι ο Κατσάντωνης;
— Εγώ, είμαι άποκρίθηκε άταραχα ο κλέφτης.
— Γιατί, όρε, βγήκες στα βουνά;

— Γιατί με κυνηγούσαν οι Ντερβενάδες σου. Αφάνισαν άδικα το σπίτι μου, τη φάμιλία μας, τα πράματά μας. Τι ήθελες να κάνω, βεζύρη Άλη Πασσά;

— Μου σκότωσες, όρε, Κατσάντωνη, τα καλύτερα παλληκαρία μου. Με πολέμησες άγρια, όρε!...

Στα λόγια αυτά τόν Πασσά που ήσαν παράπονο μαζί κι' άπει-λή, ο Κατσάντωνης έδωσε την άκόλουθη ιστορική φράση:

— Τι να κάνω, Πασσά μου; Μιά κι' έπιασα στα χέρια μου αυτά τα έρμα τ' άρματα, είπα να τα δουλέψω καλά.

Η κουβέντα συνεχίστηκε στον ίδιο τόνο.

Ο Πασσάς ρωτούσε κι' ο Κατσάντωνης έδινε εύστοχες είλικρινείς και τομηρές άπαντήσεις. Τό ίδιο κι' ο Χασιώτης.

Η είλικρίνεια αυτή τόν Κατσάντωνη, κι' η παλληκαριά του κατέπληξαν τόν τύραννο. Κι' όταν η κουβέντα τελείωσε, γύρισε και έίπε σιγά στους σωματοφύλακές του:

— Είνε κρέμα, όρε, να χαθή τέτοιο παλληκαρία! Κρέμα... κρέμα!...

Και διάταξε να μεταφέρουν τους Κατσάντωνες στο σπίτι που τους κρατούσαν και να τους φυλάξουν εκεί, ως που δ' άποφάσισε όριστικά για την τύχη τους.

Όπως θα καταλάβατε δηλαδή, ο Άλης δεν ήθελε να σκοτώσει τους Κατσάντωνες. Τέτοια παλληκαρία σαν κι' αυτούς τόν ήσαν χρήσιμα για τους σκοπούς που σχεδίαζε στο καταχθόνιο μυαλό του. Θα τούς χάριζε τη ζωή και θα τούς είχε δικούς του πειά, αφοσιωμένους στις προσταγές του.

Αυτή ήταν η άπόφασις του τύραννου.

Αλλά, δυστυχώς, οι συγγενείς του Βελλή Γκέκα κι' άλλων Άρβανιτών, τους οποίους είχε σκοτώσει ο Κατσάντωνης άγρυπνούν. Περιμέναν άνυπνοησία την ήμερα που θα θανάτωναν τους δυο Κατσάντωνες, διά να παρουσιάσουν στο μαρτύριό τους και να βγάλουν το άχτι τους, να χορτάσουν την εκδίκησή τους.

Μόλις λοιπόν μάθαν τις διαθέσεις τόν Άλη Πασσά, μόλις μάθαν πως ο τύραννος σκόπευε να χάριση τη ζωή στους Κατσάντωνες, σηκώθηκαν στο πόδι. Άγριεσαν, άγριεσαν να φωνάζουν, να σκούζουν, να διαμαρτυρώνται, να φοβερίζουν.

Που άκούστηκε αυτό, να δέλη ο Άλης να χάριση τη ζωή σε δυο χριστιανούς κλέφτες, π' αφάνισαν την Άρβανιτιά, που νύσανε στα μύτρα τόσα σπία άρβανίτικα, σκοτώνοντας τότε πειό διαλεχτούς κατεπάνους τόν σαράη!...

Τελείωθηκε ο Άλης; Δεν συλλογιζόταν πως με την άπόφασί του αυτή οι κλέφτες δ' άποδραυνόντουσαν;

Δεν σκεφτόταν λιγάκι και τους πιστούς τόν Άρβανίτη, που θα τούς πίκραινε και θα τούς δυσχερούσε αυτό το τρελό κι' άσυλλόγιστο κάμωμα;

Η γυναίκα τόν Βελλή Γκέκα ξεσηκώθηκε, πρώτη και καλύτερη, μ' όλο τόν συγγενολό. Κάλεσε άκόμα και τις γυναίκες, τις μαννάδες, τις άδερφάδες, τις θυγατέρες όλων τών Άρβανιτών που χαγ βοή τόν θάνατο απ' τα βόλια τών Κατσάντωνων. Και μαυρο-ντυμένες, σκούζοντας άγρια, φωνάζοντας φρικτά, τράβηξαν όλες μαζί για το σαράι τόν Πασσά.

Μπορς στο τούμερο αυτό γυναίκομένη τάχασε ο Άλης. Σάστισε, βουβάθηκε... Ήταν κι' όλας μιλημένος σχετικά απ' τόν άνθρωπο που, τούς όποιους είχαν βάλει να τόν μιλήσουν και να τόν γυρίσουν τα μυαλά οι ενδιαφερόμενοι να θανατωθούν οι δυο αιχμαλώτοι.

Έτσι η Άρβανιτισσα δεν δυσκολεύτηκε να πάρουν τη ρητή υπόσχεση τόν πως θα θανάτωνε τούς Κατσάντωνες.

Η γυναίκα τόν Βελλή Γκέκα τόν μίλησε θαρρετά, έξω από το δόγντα.

(Ακολουθεί)

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΑΠ' ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΧΑΪΔΩΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— 'Ακούστε, πιστά παιδιά του 'Αλλάχ και του προφήτη του αληθινού! Εδώ παραπάνω, στα βουνά της Μπογόρτσας, του Βουτσιοῦ και του Βρίζχου μία φούχτα κατοικοκλέφτες, έχθροι του 'Ισλάμ και της 'Αρβανιτιάς, ζούνε από τὸ αἷμα τὸ δικό μας, ἀπὸ τὰ χωράφια καὶ τὰ ζωντανά μας κι' ἀπὸ τὰ κεμέρια μας. Ραγιάδες καὶ μᾶς βάζουνε νὰ πληρώνουμε χαράτσια καὶ δόσματα. Καὶ δὲν ἀφήνουν ἄλογα καὶ πρόβata καὶ γίδια. Κι' ὅποιος ἀπὸ μᾶς θέλει νὰ φυλάξῃ τὸ δικό του τὸν σκοτώνουν. 'Απιστοί, μαγισμένοι κι' ἀποκοτοῦνε νὰ χύνουνε κάθε μέρα αἷμα μουσουλμανικό, νὰ βρίζουνε τὰ γένια τοῦ προφήτη, τ' ὄνομα τὸ μεγάλο τοῦ 'Αλλάχ, τὸν πολυχρονεμένο μας σουλτάνο καὶ τὸ μεγάλο μας Βεζύρη. 'Ετσι θὰ τοὺς ἀφήσουμε; Σὰ γυναίκες θὰ καθόμαστε νὰ βλέπουμε τὰ μιστὰ τους ἔργα, πού χρόνια καὶ χρόνια κάνουν ἀτιμώρητοι. Οὔτε ὁ 'Αλλάχ, οὔτε ὁ προφήτης του τὸ θέλει! 'Ηρθε ἡ ὥρα νὰ τοὺς ξεριζώσουμε.

Μιά φούχτα εἶνε· θὰ τοὺς πνίξουμε. Καὶ θὰ μοιράσουμε τὰ χωριά τους, πού σωρέψανε τόσα πλούτη μὲ τίς ἀνομίες τους... 'Ετσι φανάζει κάθε μέρα τ' ἄγρια στίφη πού ξεκίνησαν σὲ λίγο γιὰ τὸ Σούλι.

'Ενα σημεῖο εἶχε ἀπομείνει ἀκόμα νὰ κανονίσῃ ὁ 'Αλῆς. Καὶ ἦταν οἱ ἀγάδες τῆς Παραμυθιάς, γειτόνοι τῶν Σουλιωτῶν πού δὲν εἶχε καμμία ἐμπιστοσύνη στὴ φιλία τους. 'Απὸ φόβο, μὴν τύχη καὶ βοηθήσουνε τοὺς Σουλιώτες, ἀποφάσισε νὰ τοὺς ἐκθέσῃ. Τοὺς γύρεψε, λοιπόν, αὐτὸς τὴ βοήθειά τους καὶ, μὲ χίλια ταξίματα, τοὺς εἶχε φέρει στὰ νερά του. Οἱ πιὸ δυνατοὶ ἀπ' τοὺς ἀγάδες τους, ὁ 'Ισλάμ Πρόνιος κι' ὁ Μαχμούτ Νταλιάνης μὲ χίλιους πεντακόσιους πιάσανε τὸ βουνὸ τοῦ Βρίζχου, κλείνοντας ἔτσι τὸ Σούλι ἀπὸ τὰ βορρεια.

Ὁ 'Αλῆς μὲ χίλιους διαλεχτοὺς, ξεκίνησε κατὰ τῶν Σουλιωτῶν, ἀπὸ τὸ δρόμο τῶν Βοριάδων, ἀπὸ τὸ γενικό στρατηγεῖο τοῦ στὴ Λίπα, πού τόξε καὶ σὸν περασμένο πόλεμο. 'Ενα δεύτερο σῶμα, τοῦ Σιλιντάρ Μπόντα, κοντὰ δυὸ χιλιάδες, ἀνελκόντας ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο, ἐπίασε τὸ κάστρο τῆς Μπογόρτσας. 'Αλλες δυὸ φάλαγγες ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες ἡ κάθε μία, ἡ πρώτη μ' ἀρχηγὸς τὸ Χατζή Μπέντο, τὸ Μουσταφὰ Ζυγούρη καὶ τὸ Μπεκήρ Τζογαδῶρο κι' ἡ ἄλλη μὲ τὸ Γιουσούφ 'Αράπη, τὸ Χασάν Τσαπάρη καὶ τὸ Σουλεϊμάν Τσοπάνο, ἀπ' τὸ δρόμο τῆς Πρέβεζας, περνώντας τὸ Λούρο, τραβήσανε ἡ μία κατὰ τὸ Κοτσονόπουλο καὶ τὴ Ζερμὴ κι' ἡ ἄλλη, ἀπ' τὸ γεφύρι τῆς Τσουκνίδας, τοῦ 'Αχέροντα κατὰ τὴ Νεμίτσα.

'Ηθελε, φοβερίζοντας ἀπὸ πολὺς μεριεὶς τὸ Σούλι, νὰ τὸ ἀναγκάσῃ νὰ μοιράσῃ τίς δυνάμεις του καὶ νὰ δώσῃ τ' ἀποφασιστικὸ χτύπημα μὲ τὸ Σιλιντάρ Μπόντα, ἀπὸ τὰ βορεινὰ τοῦ βουνοῦ καὶ μὲ τὸ Γιουσούφ 'Αράπη ἀπὸ τὰ νοτιοδυτικά.

Οἱ Σουλιώτες ἀρχίσανε νὰ τοιμάζονται γοργὰ γιὰ πόλεμο· ἀρχί-

'Αρβανίτης Καπετάνιος

σανε ν' ἀδιάζουν τὰ χωριά καὶ ν' ἀνεβάζουν στὸ βουνὸ τὰ γυναικόπαιδα. Μεγάλο σούσουρο στὸν 'Αϊ-Δονάτο, στὸ νέλευσι τοῦ λαοῦ. Οἱ καπετάνιοι συζητοῦσανε τὸ σχέδιο. Ὁ Φῶτος καὶ ἡ Χαΐδω, εἶχανε τὴ γνώμη πού βάραινε περισσότερο: νὰ κτυπήσουνε τὸν ἴδιο τὸν 'Αλῆ, στὸ στρατηγεῖο του, νὰ τὸν σκοτώσουν ἢ νὰ τὸν πιάσουν ζωντανό· κι' εἴτι νὰ πιάσουν τὸν στρατὸν του. Ὁ Φῶτος εἶπε στὸ τέλος μὲ σταθερὴ φωνή: ἐγὼ τὴν πέρνω ἀπάνω μου αὐτὴ τὴ δουλειά· χίλια πεντακόσια παλληκάρια θὰ μὲ φτάσουνε. Νύχτα θὰ ἔχω γλυτρώσει τὸν Σειστρόνι κι' ἀπὸ κεῖ θὰ στείλω ἀνθρώπους κατὰ τὴ Λίπα.

'Αμα βγήκαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά εἶχε νυχτώσει καλὰ. Ὁ Φῶτος τραβούσε γιὰ τὸ σπῆτι τοῦ συλλογισμένου ὁ καιρὸς του γιὰ τὴν Χαΐδω εἶχε φουντώσει μέσα στὰ στήθια του τὴν ὥρα στὸ συμβούλιο, τὴν εἶχε δίπλα του, τὴν ἔβλεπε, τὴν ἄκουγε, νὰ δίνη μὲ τὸ κουράγιο τῆς παράδειγμα στοὺς καπετάνιους, μ' ἕναν ἄερα ἥσυχο πού τοῦχε κἄναι βαθεῖα ἐν τύπωσι. Μίλησε καὶ σ' αὐτόν· καὶ τοῦ φέρθηκε μὲ τρόπο γλυκὺ καὶ μαλακό σὰν νὰ μὴν εἶχε γίνει τίποτα...

'Ακουσε ἀξάφνα πίσω του περπατησιὲς ἀνάλαφρες, γυρᾶ ἕνας ἱσκιος τὸν ζύγασε:

— 'Εγὼ μαὶ ὁρὲ Τζαβέλλα! ἄκουσε στὸ σκοτάδι τὴ φωνὴ τῆς Χαΐδω·ς· θέλω νὰ σοῦ πῶ.

Ὁ Φῶτος στάθηκε, ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ:

— Τί χαλεύεις ἀπὸ μένα; εἰς δὲν μ' ἀγαπᾷς, θέλεις νὰ μὲ σκοτώσῃς, παρὰ νὰ μοῦ τὸ πῆς.

— Μᾶς ἦρε πόλεμος, τοῦ εἶπε ἡ Χαΐδω, καὶ θέλω νὰ σοῦ κουβεντιάσω γι' αὐτό· θάρρῃς κοντὰ σου.

Ὁ μορφοῦ τοῦ Φῶτου σὰ ν' ἔβλεπε μέσα στὸ σκοτάδι:

— Γιά ποιὸν θέλεις νὰ ρηθῇ ὁρὴ; γιὰ μένα ἢ γιὰ τὸ Σούλι;

— Γιά τὸ Σούλι ἀπολογηθεῖς τὴ Χαΐδω· μὰ καὶ γιὰ σένα νὰ σε βοηθήσω, ὅσο μπορῶ· ἀν δὲ σταθερὸς βολετὸ νάμει κοντὰ σου δὲ λωῖς, θάρρῃς σὰν ἀδερφὸ σου. Θέλεις νὰ γίνῃς ἀδερφοποιός μου ὁρὲ Τζαβέλλα; ἂς ἐνοδοῦμαι κάλλιο στὸ βόλι καὶ στὸ σπαθί.

Ὁ Φῶτος ἀναστένανε βαθεῖα:

— 'Ας εἶνε κι' εἴτι τῆς εἶπε καὶ τῆς ἐπίασε τὸ χέρι: Πάμε τοῦτ' ἡν ὥρα στὴν ἐκκλησιά θὰ βρεθῇ ἕνας παπᾶς...

Μπήκανε εἴσι πιασμένοι χέρι μὲ χέρι στὸν 'Αϊ-Δονάτο πού μουντὸ καὶ ἐξέψυχο γύρισε τὰ καυτὰ ἔλγια πού καίγανε μπροστὰ στὸ τέμπλο· εἶπανε στὸν ἐκκλησιάρχην νὰ φωνάξῃ τὸν Παπᾶ· Κόπανο. Ἐναν πολεμιστὴ, πού σήκανε στὴ μέση τὴν τὰ ράσα του τάζωνε στὴ μέση του καὶ χυτοῖσαν πρώτος καὶ καλλίτερος στὸ γιουρούσι.

Τὸν λέγανε Παπᾶ· Κόπανο, γιὰτὶ δὲ δεχότανε κανέναν ἄλλον γιὰ σοφὸ μέσα στὸ Κασοκρόλι· κι' ἄμα ἔκανε κανέναν νὰ μολήσῃ τὸν ἔκοβε, στὴ στιγμή:

— Πάψε σὺ νὰ μιλάς· εἴσαι κόπανος!

Ὁ παπᾶς διάβασε τὰ γράμματα πού ἀντιλαλοῦσαν ἀνάγκαν ἀπὸ ψηλὰ, ἀπὸ θεοῦ μέσα στὴν βαθεῖα ἡσυχία τῆς ἀδείας ἐκκλησίας. Τὸν ἄκουγαν χειροπ-

στοὶ μὲ βουρκωμένα μάτια. Ἦταν σὰν ἕνας γάμος μουσικός· αὐτὸς, γάμος ἀλλοιώτικος πού παντρεύονταν οἱ ψυχὲς καὶ τ' ἄρματα μπροστὰ στὸν ἅγιο βωμὸ τῆς πατρίδας. Βγήκανε ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά χωρὶς ν' ἀλλάξουνε κουβέντα. Ὁ Φῶτος δὲν περπατοῦσε πεῖθ, πετοῦσε. Καταλάβαινε βαθεῖα τὴν πράξι τῆς Χαΐδω, ἀνέκφραστη χαρὰ τὸν εἶχε πλημμυρίσει· τώρα μποροῦσε νὰ κερδίσῃ τὸν πιὸ δύσκολο πόλεμο.

Τὴν ἄλλη νύκτα φύγανε τὰ παλληκάρια γιὰ τὸν πόλεμο. Γλυτρώσανε στὸ Σειστρόνι, ἕνα χωριὸ κοντὰ στὸ στρατηγεῖο τοῦ 'Αλῆ. Κι' ἐκεῖ πιάσανε θέσεις δυνατὲς καὶ στήσανε τὴ γασιά τους. Καὶ τὸ πρῶτ' στείλανε κατὰ τὴ Λίπα διακόσιους, νὰ κτυπᾶν τις δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ τὸν τραβήξουν, ὑποχωρώντας στὴ χωσιὰ πρὸς τὸ Σειστρόνι. Ὁ Φῶτος ὁ Τζαβέλλας εἶχε μὴ ἀρχηγὸς σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ σῶμα. Ζύγισε τίς θέσεις τοῦ 'Αλῆ κι' ἀρχισε τὴ μάχη. Οἱ 'Αρβανιτᾶδες, μετὰ τὸ πρῶτο ἀσίσμα γιὰ τὸ θράσος τῶν λίγων Σουλιωτῶν, ριχτήκανε λυσσασμένοι. Δυνατὸ σῶμα μὲ τὸ Μουσταφὰ Ζυγούρη καὶ τὸ Σουλεϊμάν Τσοπάνο ἔβαλε σὲ λιγάκι μπροστὰ τὸ Τζαβέλλα μὲ τοὺς διακόσιους καὶ τοὺς κυνηγοῦσε ἀπὸ κοντὰ. 'Αμα φτάσαν ὅμως ἔξω ἀπὸ τὸ Σειστρόνι, ἀλλάξε τὸ παίγνιο. Οἱ Σουλιώτες τινάζονται ἀξάφνα μ' ἀλαλαγμοὺς ἀπὸ τίς θέσεις, πού καρτεροῦσανε τὸν ἐχθρὸ. Καρφώνουνε τοὺς 'Αρβανιτᾶδες στὸν τόπο, παίρνουνε τὴν ἐπίθεσι καὶ τὴν πρωτοβουλία τῆς μάχης, πού ἀνάβει γεμάτη πείσμα, ὁ Τζαβέλλας, ἀπάνω σὲ μιά ὀρμητικὴ ἔφοδο, σκοτώνει, μὲ τὸ χέρι του ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς, τὸ Μουσταφὰ Ζυγούρη, ταραχὴ καὶ σύγχυσι κυριεῖε τὸν ἐχθρὸ, κλονίζεται, τσακίλει καὶ τέλος φεύγει ἀτακτὰ κατὰ τὴ Λίπα. 'Αγρυπνοὺς ὁ 'Αλῆς, ὅλη τὴ νύχτα ἐτοιμάζει σῶμα πολὺ μεγαλύτερο. Καὶ τὸ στέλνει πρὶν νὰ φέξῃ μὲ προσταγὴ ρητὴ νὰ πετάξῃ τοὺς Σουλιώτες ἀπὸ τὸ Σειστρόνι. Τὸ ντουφεκίδι ἀνῖχει ἀπ' τὰ χαρμάτια, μονιάζει ἐπὶ ὁρὲς, χωρὶς διακοπὴ, μ' ἀπαντᾶ γιουρούσια, ἡ μάχη γενικεύεται, ὅλο τὸ Σῶμα τῶν Σουλιωτῶν παλεύει, κατὰ τὸ μεσημέρι τέλος τσακίζουν τοὺς 'Αρβανιτᾶδες πού φεύγουνε ντροπισμένοι, στρώνεται τὸ πεδίο μὲ νεκροὺς καὶ λαβωμένους.

Ἡ Χαΐδω στὴ φωτιά πλάι στὸ Φῶτο, τὸν ψύχωνε, κι' αὐτὸν καὶ τὰ παλληκάρια μὲ ξεγυμνωμένο τὸ σπαθί, στὸ κάθε γιουρούσι. Ὁ 'Αλῆς λύσσαξε. Ὡστόσο μ' ὅλο πού ἕνα μέρος τοῦ στρατοῦ του, ἔπαθε συρρά, δὲν παρατάει τὸ σχέδιό του, προτάζει μερικoὺς ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς του νὰ τραβήξουνε μὲ τὰ σῶματά τους στὴ Βρίζχα, νὰ ἐνωθοῦνε μὲ τίς δυνάμεις τοῦ 'Ισλάμ Πρόνιου καὶ τοῦ Νταλιάνη καὶ νὰ κτυπήσουνε τὸ Σούλι. Τὸν ἴδιο καιρὸ πρόσταξε καὶ τὸ Σιλιντάρ Μπόντα νὰ χτυπήσῃ κι' αὐτὸς ἀπ' τὴ μεριά του.

'Ετσι τὸ Σούλι, χτυπημένο ἀπὸ δυὸ μεριεὶς καὶ στερημένο ἀπ' αὐτὰ τὰ χίλια ἑξακόσια γερά ντουφεκία πούχε μαζί του ὁ Τζαβέλλας—τολυμρὴ ἡ ἀπόφασι νὰ χτυπήσῃ τὸν 'Αλῆ στὸ στρατηγεῖο, ἀξίγιστη ὅμως—κινδύνευε ν' ἀφανισθῇ. Τὸ γλύτωσε ὁ 'Ισλάμ Πρόνιος. Ἦτανε παλιὸς φίλος τοῦ Φῶτου κι' ἀδερφοποιός του. Εἶχαν ὀρκισθῇ πιστὸ ὁ ἕνας στὸν ἄλλον. Καὶ γι' αὐτό, ἀλλὰ καὶ γιὰτὶ ὁ Πρόνιος—σὰν ἄλλους ἀρχηγούς τοῦ 'Αλῆ—σκέφθηκε τί τὴν περίμενε καὶ τοὺς ἀγάδες τῆς Παραμυθιάς, ἀν ἔπερτε τὸ Σούλι, ἀποφάσισε νὰ προδῶ τὸν 'Αλῆ. Πανηγυρίζανε στὸ στρατόπεδο τοῦ Τζαβέλλα τίς νίκες τους, ὅταν φθάνη μυστικά καὶ γυρεῖει κρυφὰ τὸ Φῶτο ἕνας ἐμπιστος, σταλμένος ἀπ' τὸν 'Ισλάμ Πρόνιο καὶ τὸν δίνει ἕνα γράμμα. Ἦτανε χωρὶς ὑπογραφή, μὰ ὁ Τζαβέλλας γνώρισε τὸ γράμμα. Ὁ παλιὸς τοῦ φίλος τοῦκανε γνωστὸ τὸ ἀγέδιο τοῦ 'Αλῆ, νὰ χτυπήσῃ τὸ Σούλι ἀπὸ δυὸ μεριεὶς. Καὶ τοῦδωκε τὴ συμβουλὴ ν' ἀφήσῃ τὸ Σειστρόνι καὶ νύχτα νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν 'Αρβανιτᾶδων, πούχανε στρατόπεδο στὴ Βρίζχα.

Ὁ Πρόνιος, ὅπως φάνηκε μετὰ, ἦτανε συνεννοημένος καὶ

μ' ἄλλους ἀρχηγούς, πού δὲ θέλανε νὰ πετύχῃ ὁ 'Αλῆς τοὺς σκοπούς του, γιὰτὶ τρέμανε τὴν παντοδυναμία του. Ὁ Τζαβέλλας κάλεσε στὴ στιγμή πολεμικὸ συμβούλιο. Κι' ἀποφασίστηκε ν' ἀκολουθήσουνε τὴ συμβουλὴ τοῦ Πρόνιου. Τρεῖς μέρες μετὰ τὴ νίκη στὸ Σειστρόνι, ὁ Φῶτος μὲ τρακόσια παλληκάρια, ξεκίνησε γιὰ τὴ Βρίζχα. Ἦταν ἄγρια νύχτα, μ' ἀστράπεδες καὶ βροντὲς καὶ βροχὴ κι' ἀέρα. Τρεῖς ὥρες νὰ φέξῃ ῥιχτήκε μέσα στὸ στρατόπεδο τῆς Βρίζχας.

Ὁ καιρὸς τὸν βοηθοῦσε στὸν αἰφνιδιασμό του. Μὰ καὶ πολὺ ἀπὸ τοὺς Τσαμῆδες ἀρχηγούς κάνανε πῶς δὲν ἄκουε τὰ ντουφεκία καὶ δὲν φανήκανε διόλου πρόθυμοι νὰ βοηθήσουνε. Οἱ Σουλιώτες κάμανε θραῦσι. 'Αγριος πανικός ἐπίασε τοὺς 'Αρβανιτᾶδες, φυγὴ, λιποταξία κι' ἀποσύνθεσι. Ὁ 'Αλῆς πρόσταξε τὰ δεκατισμένα σῶματα νὰ κατέβουνε στὴ Λίπα. Ἐβλεπε καθαρά, πῶς μὲ στρατὸ πούχε χάσει τὸ ἥθικο του δὲν μποροῦσε νὰ κάμῃ τίποτε. Θεωροῦσε χαμένη πιά κι' αὐτὴ τὴν ἐκστρατεία. Καὶ μελετοῦσε νὰ γυρίσῃ στὰ Γιάννενα.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως δὲν ἤθελε νὰ φύγῃ ὁ πασὰς ἀπὸ τὰ χῶματα τοῦ Σουλίου, ὅπως τίς ἄλλες. Ἦθελε, τώρα νὰ βάλῃ τὸν καιρὸ νὰ δουλεύῃ ἐναντίον τους καὶ γιὰ τὰ δικά του σχέδια. Πρὶν τραβηχθῇ στὰ Γιάννενα εἶχε ἀποφασίσει ν' ἀποκλείσῃ τὸ Σούλι, προσθέτοντες στίς φυσικὰς δυσκολίες τοῦ χειμῶνα πού πλάκωνε, καὶ τὴ στενοχώρια τῆς πολιορκίας. Φώναξε λοιπόν τοὺς ἀρχηγούς τῶν φρουρῶν πού θὰ ἐμπιστευότανε αὐτὸ τὸ ἔργο καὶ τοὺς πρόσταξε νὰ κουργήσουν ὀλητή χάρα. Κι' ὁ καθένας μπορεῖ νὰ φαντασθῇ μὲ πιά μανία ριχτήκανε τ' ἄγρια στίφη τῶν 'Αρβανιτᾶδων στὸ κάμιο, στὸ ρήμαγμα καὶ στὸ πλιάτσικο. Σὰν τὴν ἀκρίδα πούπεσε σὲ θαλερὸ περβόλι κι' ἄμα σηκώνεται δὲν βλέπει πιά οὔτε κοτσάνι, εἴσι ἀφήνει πίσω τους τὸν τόπο ἀγνώριστο, στραγγισμένον ἀπὸ τὰ καθετὶκαὶ σασκατεμένο. Τὸ Σεπτέμβριον ὁ 'Αλῆς γύρισε στὰ Γιάννενα μὲ τὸν περσώτερο στρατὸ του, ἀφήνοντας γύρῳ ἀπὸ τὸ Σούλι τίς φρουρὲς πού χρειάζονταν μονάχα γιὰ τὸν ἀποκλεισμό τους. Ὁ ἕνας στρατὸς ἔμεινε στὰ Γιάννενα, κι' ἔβγαине ὁ ἄλλος—ἕνας παράξενος στρατὸς μὲ φτιάρα μὲ κασμάδες, μὲ τηλεφόρια καὶ μιστρία, στρατὸς ἀπὸ χριστιὰδες χριστιανούς, ντόπιους καὶ Τσοῦσηδες.

Τὸ ἀτρόμητο μάτι τὸ σουλιώτικο πού δὲν εἶχε λογαριάζει τοὺς 'Αρβανιτᾶδες τοῦ 'Αλῆ μαύρισε ἀπὸ εἶδε τοῦτο τὸ στρατὸ καὶ τί πήγαινε νὰ κάνῃ; Τραβήσανε νὰ χτίσουνε κουλᾶδες—πύργους δυνατούς, σ' ὅλες τίς ἐπὶκαιρες θέσεις, γύρῳ ἀπ' τὸ Σούλι, γιὰ τίς φρουρὲς τῶν 'Αρβανιτᾶδων, πούχαν ἀπομείνει πίσω γιὰ τὸν ἀποκλεισμό.

'Αμα οἱ μαστόροι κι' ἐργάτες ἀρχίσανε νὰ δουλεύουνε κάτω ἀπ' τὴ φοβέρα καὶ τὰ καμτοκία τῶν πειστῶν τοῦ 'Αλῆ, κατάλαβαν οἱ Σουλιώτες πῶς οἱ πύργοι τοῦτοῦ πού βάλανε μπροστὰ θὰ γινόνταν ὁ τάφος τους. Σὰν ἕνας ἀνθρώπος, μὲ μιά γνώμη, θελήσανε νὰ τοὺς ἐμποδίσουν. Μὰ πού νὰ πρωτοτρέξουν; Ὁ 'Αλῆς εἶχε προτάξῃ τίς ἀγγαρεῖες νὰ χτίσουνε τοὺς πύργους σὲ πολλὰ μέρη, τὸν ἴδιο καιρὸ, ἀπὸ πέντε ὥρες ἀπόστασι ὡς δυὸ γύρους ἀπ' τὸ Σούλι. Ὡστόσο ἀρχισε ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβριοῦ—εἰμᾶστε στὰ χίλια ὀχτακόσια—ἕνας καθημερινὸς παράξενος κι' ἀδιάκοπος πόλεμος. Οἱ Σουλιώτες νὰ χτυποῦνε μὲ τ' ἄρματα τοὺς μαστόρους καὶ τὴν ἐργατιά, πού καταπιάνονταν νὰ χτίσουν τοὺς πύργους καὶ οἱ 'Αρβανιτᾶδες τρέγανε καὶ τοὺς ὑπερασπίζανε. Κι' οἱ πύργοι ψηλώνανε, μὲ τὴν ἄγρια μουσικὴ τοῦ πολέμου καὶ πολλὰς φορὲς μέσα σ' αὐτὲς τίς φλόγες τῶν ἀρμάτων. Μὰ ψηλώνανε. Μὲ σκοτωμούς, μ' αἵματα, μὰ ψηλώνανε καὶ κάθε μέρα... Κι' εἴσι φῶτρωσαν, ὁ ἕνας ὕπερ' ἀπ' τὸν ἄλλον, στὸ Περιχάτι καὶ στὸ Γλυκὺ, στὸ Τσεκουράτι καὶ στὰ Γόρανα, στὰ Σεργανά καὶ στὴ Ζερμὴ, στὰ Βῆλα κατὰ τοὺς Κοντάτες, στὸ Ρωμανὸ καὶ στὸ Σειστρόνι. Στὸ Παλιὸ χωρὶ τῶν Μπουτσαρέων οἱ 'Αρβανιτᾶδες χτίσανε τὸν πύργο στὸ ἴδιο, τὸ ἔργο τὴν ὥρα τοῦ Γιώργη Μπότσαρη.

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ Καπετὰν Μπότσαρης

Ο ΚΑΒΑΛΛΑΡΗΣ ΠΕΡΝΑ...

ΤΟΥ Κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΒΟΥΤΥΡΑ

Ο Παράσους είδε πού βρισκόταν, αλλά δε μπορούσε να ευχαριστηθεί, γιατί όλα όσα συνέβησαν τη νύχτα του παρουσιάστηκαν στο νου - σα να παραμόνευαν να ξυπνήσει για να φανούν.

Τού φάνηκε και πάλι ο νάκουσε τα πέταλα του αλόγου να βροντοχτυπούν τις πλάκες του πεζοδρομίου και τα λόγια κείνα τα φοβερά...

— Κακός μπέ'ας! μουρμούρισε κι' αισθάνθηκε πάλι άνησυχία.

— Άλλά και πάλι ήσυχασε, γιατί σκέφτηκε:

— Άμα θά φύγουμε μες, ό μπελός θά έρθη σιγά-σιγά στά λογικά του!

Ο Παράσους σηκώθηκε, αν και ήθελε να μείνει στο κρεβάτι.

Άλλ' ή μέρα είχε προχωρήσει. Ο ήλιος φώτιζε δυνατά και ή κίνησι στο δρόμο, ό θόρυβος ήταν μεγάλος.

Κιτάζεσε τώρα τό δωμάτιο πού τοΰδωσαν να κοιμηθί, γιατί τό βράδυ, μ' όλο τό ήλεκτρικό, δέν τώχε δη καλά άπ' τη μεγάλη νύστα πούχε.

Ήταν εύρύχωρο δωμάτιο, με ντουλάπα ωραία, νιπτήρα και πολυθρόνα. Παλιά όμως έπιπλα.

Σε μία γωνιά είδε και μία άράχνη νά'η απλωμένα τά δύχτια της...

— Φαντάσου, είπε, πώς θάταν πρίν τό καθάρισον! Μά τί τά θέλανε τόσα δωμάτια; Σά να πιστευε ό μακαρίτης πεθερός του Σαμουράμη, πού τόχτισε, πώς θά κάνη καμιά είκοσαριά παιδιά! Κι' έκανε ένα μόνο! Και ό Σαμουράμης ένα κι' αυτός. Τώρα να δώμε έμετες μεθαύριο πόσα θά κάνουμε!

Εδώ πάλι τού φάνηκε σάν νάκουσε τά πέταλα του αλόγου να βροντοχτυπούν στις πλάκες του πεζοδρομίου, αλλά εξακολούθησε:

— Μην πάθουμε και μες τό ίδιο;

— Μπά, δέν υπάρχει φόβος, άπάντησε μισογελώντας στον έαυτό του.

Κι' έμεινε έπειτα, για λίγο, βυθισμένος σ' ένα γλυκό, ήδονικό όραμα.

Άλλά και πάλι ο νάκουσε σε μία στιγμή θαμπά γύρω του, γύρω άπ' τό ήδονικό όραμα, πέταλα αλόγου...

Ο Παράσους κατέβηκε στο δεύτερο πάτωμα. Περιτλανήθηκε ζητώντας να βρή την τραπεζαρία μέσ' στους σκοτεινούς διαδρόμους.

Μιά δουλίτσα τον βρήκε και τον ώδήγησε στην τραπεζαρία.

Εκεί βρήκε τό Σαμουράμη ξεπλωμένον σε μία μαλακιά πολυθρόνα, να διαβάζει έφημερίδα.

— Βρε, καλώς τό Γιωργάκη, τού είπε εκείνος μόλις τον είδε. Έσύ βλέπω τον ρούφηξες τον ύπνο με την όα!

— Ναί, ναι, έχεις δίκιο, έκανε ό Παράσους κουνώντας τό κεφάλι, και τράβηξε μία καρέκλα και κάθισε. Έχεις δίκιο, μά όταν μάθης θά δής...

— Μιά στιγμή... τον διέκοψε ό Σαμουράμης και άνασηκώθηκε και πάτησε ένα κουμπί.

Έπειτα είπε στο Παράσους:

— Να σου φέρουν τό γάλα σου και τρώγοντας μου λές τί σου συνέβηκε. Κανένα κακό όνειρο, έ; Θά σ' έκανε να έαυτηνύσης...

— Μπά! Πού τέτοιο πράγμα!... Έγώ, σπάνια βλέπω όνειρα...

Μιά υπηρέτρια φάνηκε στην πόρτα.

— Τό γάλα τού κυρίου... της είπε ό Σαμουράμης.

Η υπηρέτρια χάθηκε.

— Λοιπόν;

— Ά, ναι, έκανε ό Παράσους. Ό νοΰς μου πήγε άλλου. Ναί, για άκουσε: "Όταν πήγαμε πάνω για να μου δείξης τό δωμάτιό μου τώχες παρατηρήσει και μου τόπες πώς νύσταζα έλεεινά. Έπεσα λοιπόν, στο κρεβάτι, κι' ένας ό-λόγλυκος ύπνος μου ήρθε σε λίγο."

Ο Παράσους σταμάτησε και κοίτησε τό κεφάλι άργά, χωρίς να κυττάζει τό Σαμουράμη.

— Λοιπόν, έκανε κείνος.

— Λοιπόν, να μόλις μ' έπαίγνε αυτός ό ύπνος να κι' άκούω κάτι πέταλα αλόγου. Έπειτα τ' άκούω άκούω τώλογο, νάβερναι στο πεζο-

δρομίο. Κατάλαβα τότε, πούς ήταν, να δέν πιστέα να περνά και να κινή αυτά σε τέτοια ώρα! Και κάτι κρότους από τά πέταλα! Μά δέν άκούω "Όχι..." Έσύ κοιμάσαι στο βάθος; Πού λές σταματούν έπαι τα ποδοχτυπήματα του αλόγου και άκούω τότε μία φωνή να λέρ, να λέρ οά νάβγαζε λόγο!

Πετιέμαι τότε άπ' τό κρεβάτι και όρμω στο παράθυρο και τώχω γω! Βλέπω έναν καβαλλάρη κοντά στα μεσαία παράθυρα.

— Αυτός τότε σήκωσε τό κεφάλι του με είδε, κι' είπε και πάλι κάτι λόγια. Κέπειτα σπιρούνισε τώλογο τον κι' έφυγε...

— Και τί λόγια είπε, τάκουσες;

— Πώς δέν τάκουσα! Είπε, πώς: "Όποιος σε πάρει, θά τον παρώσω..." Πούς ξέρει τί άλλα λόγια έλεγε πρίν, για να τάκουσ ή Έλλη;

— Δέν κοιμάται πιά εκεί! Άδικα πάνε τά λόγια του. Άλλά σεις διάλογο μάς έχει βρή...

— Έπρεπε να τά άναφέρετε.

— Τότε μπορούσε να κινή και σε μένα κακό!... Μου είπανε να είνε τρελλός!...

— Έγώ θά τον ξετρελλάνω! είπε ό Παράσους άγρια.

Ο Σαμουράμης τον κύτταξε περίεργος πίσω άπ' τά γυαλιά του.

Ο Παράσους εξακολούθησε:

— Έσύ, είπε, κι' έδειξε τό Σαμουράμη με τό δάχτυλο, δέν με ξέρεις, άγαπητέ μου... Δέν μπορώ να σε πώ πεθερό μου άκόμα. Δέν με ξέρεις. Με ξέρεις μόνο άπ' τη μεριά του εφευρέτου, του σοφού!...

— Άλλά πρέπει να ξέρης, πώς υπάρχει μέσα μου αίμα κουράσων! Άμα κουράσων όρχει στις φλέβες μου! Ένας προπάππος μου ήταν άρρω-πειρατής! Θά σοΰ πώ άλλοτε την ιστορία του. Ναί. Και γι' αυτό π' αισθάνομαι κάποτε να με ταραζή!...

Ο Σαμουράμης με δυσκολία κράτησε ένα χαμόγελο, πού θ' αΐωνόταν μεγάλο στη μορφή, του στη θέα του φίλου του με τα γρα-σέδον μαλλιά και την άγαθή μορφή να κινή τον παλληκαρά. Ο Πα-ράσους είχε σηκωθεί μάλιστα όρθιος για να τά πη καλά. Κι' έβλε-ακόμα:

— Χτές τό βράδυ μουρθε κάτι να κάνω, κάτι να τού πώ, αλλά κρατήθηκα. Η λογική παρουσιάστηκε... Όχι σκάνδαλο!

— Ά, ναι...

— Έχω όμως σκεφτή τί να κάνω...

— Κι' έγώ έχω σκεφτή, τον διέκοψε ό Σαμουράμης, κι' αυτό πού σκέφτηκα είνε τό καλύτερο! Άμα γίνη ό γάμος θά φέρει με την Έλλη για την Εύρώπη κι' έτσι θά λείψουν τά σκάνδαλα.

— Η καρδιά τού Παράσους, πού την αισθανόταν όχι στη θέσι της, την ένοιωσε νανε καλά και να χτυπά χαρωπά.

Η υπηρέτρια έκείνη τη στιγμή μ' ένα δίσκο μπήκε μέσα.

— Συγγνώμη, άγρησα, είπε, αλλά δέν φταίω. Μου χύθηκε τό γάλα κι' έστειλα και πήρα άλλο!

Ο Παράσους έβλεπε τό γάλα του. Έρ-ριχνε και μπουκιές μέσα, και με τό κου-λάκι τις πήγαινε στο στόμα του.

Ο Σαμουράμης είχε άνοίξει πάλι την έφημερίδα του και διάβαζε ένα χρονογράφημα. "Πουχία άπλώνονταν. Άλλά να ένας θάφρος άκούστηκε έξωφρα και μία κόρη ροδαλή με τριανταφυλλί φόρεμα μπήκε μέσα.

— Μπαμπά! έκανε.

Ο Σαμουράμης σήκωσε τό κεφάλι άπ' την έφημερίδα:

— Ω, καλώστηνε είπε.

Ο Παράσους λίγο να πιγίη, γιατί θέλω σε να καταπιή γοήγορα, μία μπουκιά ποτή-βάλει στο στόμα του κείνη τη στιγμή.

— Είδα πού δέν ήρθατε... Άρχισε να λέρ ή κόρη.

Ο πατέρας της τη διέκοψε:

— Μά την κύρια Παράσους δέν τόν ή-δες;

Ο κ. Δημοσθένης Βουτυράς

Η νέα γύρισε και είπε:

— Ά, κύριε Παράσους, συγγνώμη... Λυπούμαι...

— Μή μ' ή δεσποινίς Έλλη. Δέν θέλω την παραμικρή λύπη να αισθανθώ για τόσο μικρό πράγμα! Μά και μεγάλο νάταν. Τη λύπη σας θέλω να την αισθάνομαι έγώ και όχι εσείς!...

— Εισθε πολύ ευγενικός, πάρα πολύ!...

Και ή κόρη τον κύτταξε με τέτοια μάτια, πού ό Παράσους θαμ-πύλησε άπ' τη γλυκειά τους λάμψη. Και είπε με τό νοΰ του:

— Άλλη μία φορά να με κυττάξη έτσι, σίγουρα θά έατλωθώ κάτω!

Και καθώς ή κόρη κάτι έλεγε στον πατέρα της, έλεγε κι' αυτός με τό νοΰ του:

— Τι γλυκά πού μιλά! Όλα τά άνθη τού κόσμου, όλα τά ζαχαρω-τά μαζεύτηκαν σ' αυτή.

Και όταν σε λίγο έφυγε ή κόρη:

— Άχ, τριανταφυλλένια μου! Μά τί είνε αυτή! Άνθη και ζαχα-ρωτά ένωμένα! Άνθος, άνθος τριαντάφυλλο! Κ' έγώ, κι' έγώ; Κ' έγώ, έχ, τί είμαι! Άχ, έγώ είμαι μία χαλκόμυγα, κρατόμυγα, πού θέλω να παίξω ρόλο πεταλούδας!...

Ο Παράσους έσκυψε στο γάλα του για να τό τελειώσει και ό Σαμουράμης στην έφημερίδα του για να τελειώσει κι' αυτός τό χρονο-γράφημα.

Άλλά τη στιγμή πού τελείωναν κι' οι δύο, να πάλι ή τριανταφυλλέ-νια κόρη φάνηκε:

— Μπαμπά μου, είπε με παραπονοϊκία φωνή, ό καθηγητής μου έκόμα δέν ήρθε...

— Έ, καλά, θά έρθη! Τι άνησυχείς;

— Όχι, αλλά θέλω να μελετήσω πιάνο...

— Τι να σου πώ, της είπε ό Σαμουράμης τριβοντας τό γένη του, περιμένα γλυκά, και άμα δέν έρθει κάσσε και μελέτησε μόνη σου.

Άνθρωπος είνε, μπορεί να τούτυχε τίποτα...

Η κόρη του θέλησε κάτι να πη, αλλά κρατήθηκε κι' έ-φυγε.

— Μά δέ μου λές. Κάνει μάθημα άκόμα; Και τί μά-θημα κάνει; ρώτησε ό Παρά-σους.

— Άρχαία Έλληνικά!

— Και γιατί δέν έπαρνες καθηγητή, αλλά πήρες κα-θηγητή;

Ο Σαμουράμης χαμογέ-λασε:

— Μή φοβάσαι! Είνε έ-να άσημόμυτρο πρώτης!...

Μεσοκοπος και άσημόμυ-τρος!

— Μά κι' έγώ είμαι άση-μόμυτρο!

— Μά έσύ, φίλε μου, διαφέρετε! Έσύ είσαι πνεύμα, είσαι τάλντο, σοφός!...

— Έ, καίος είνε ένας φονογράφος! Τόν κουράζεις και άρχίζεις να λέρ τά άρχαία Έλληνικά. Κι' έπειτα μή λημονείς την προπα-νίδα πού κάνω για σένα στην κόρη μου! Η όμορφιά φεύγει, χάνε-ται, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

Μή φοβάσαι! Κι' έπειτα πάλι, τό πνεύμα όμως ή σοφία ζή αιώνια!...

είπε. Μά και καλός νάταν ό αξιωματικός και να μην είχε αυτά τά έ-λαττώματα, τό ίδιο θάλεγε. Ο αξιωματικός όμως πού είχε αγαπήσει τρελλά την Έλλη άρχισε να κάνη τρέλλες.

Περνούσε μέρα νύχτα καβάλλα στ' άλόγο του, άνέβαινε στο πεζο-δρομίο, φώναζε, φοβόριζε. Και μία μέρα πού βρήκε την πόρτα της αΐλης και τού κήπου άνοιχτή μπήκε μέσα στο σπίτι φωνάζοντας την Έλλη.

Η Έλλη είχε πάρει να βγαίνει έξω, να φαίνεται σε κέντρα από τό φόβο της.

Ο Σαμουράμης κείνη την ήμέρα άποφάσισε να δώση την κόρη του στον Παράσους για να τελειώσουν όλ' αυτά. Έξερξε έξ' άλλου πώς κι' ό Παράσους είχε πάθει κι' αυτός την άρρώστεια τού αξιωματικού.

Ήταν έρωτευμένος με την Έλλη. Αυτός δέν τόδειχνε... Τάχαγε μόνον όταν την έβλεπε...

Ο Σαμουράμης κι' ό Παράσους εργαζόντουσαν κάτω στο υπόγειο, όπου είχαν τά εργαστήριά τους.

Ένας τεχνίτης βοηθούσε τόν Παράσους. Υπήρχε κι' ένα παιδί.

Πάνω στην εργασία χτύπησε ή πόρτα. Τό παιδί έτρεξε και άνοίξε.

Ήταν ή Μαίρη.

— Τ' είνε Μαίρη; τη ρώτησε ό Σαμουράμης. Έλα δώ...

Αυτή πήγε κοντά του.

— Κύριε μου, πάλι πέρασαν έκείνος μαζί με πολλούς άλλους αυτή τη φορά. Άνέβηκαν στο πεζοδρομίο με τώλογο, φώναζαν, χτυποΰσαν με τά καμιάτα τους τόν τοίχο, τά παράθυρα...

Τι να σάς πώ: Τρόμαξε ή Έλλη!... Τι φταίει κι' αυτό τό κορίτσι...

— Άκουσε δώ, Μαίρη, της είπε ό Σαμουράμης, μόλις άνεβείς έ-πάνω να πής έκείνο πού σοΰχω πη στην Έλλη. Να της πής, πώς ό πατέ-ρας σου άπεφάσισε να σοΰ δώση τόν κύριο Παράσους άντρα, αυτές τις ήμέρες... Τ' είνε σήμερα, Δευτέρα... Την Πέμπτη τό βράδυ θά γίνη ό γάμος! Και θά φύγουν για την Εύρώπη, αν είνε δυνατόν άμέσως...

Πέρασαν δύο μέρες. Τόν Παράσους τόν είχε κρατήσει πειά στο σπίτι του ό Σαμου-ράμης.

Η κόρη του τώρα τού φαινόταν ντροπαλή, συγκι-νημένη.

Κι' αυτές τις δύο ήμέ-ρες πού συχνά άκούγαν τόν κρότο των πετάλων τού α-λόγου και τη φωνή τού κα-βαλλάρη, πού έλεγε, έλεγε τη νύχτα, φοβόριζε τά πάν-τα σά γάγε μάθει, ή μαν-τεύσει τί γινόταν στο σπίτι της κόρης πού αγαπούσε και τί έτοιμάζονταν να κάνουν.

Ήρθε και ή Πέμπτη.

Όλα κλειστά, κατ'άλειστα.

Και άπ' την πίσω πόρτα τη-μύρη τού κήπου θά έφε-ρναν τόν παπα και τούς λι-γούς καλεσμένους.

Η Έλλη έτρεξε τώσα μέσα στο σπίτι όχι τριανταφυλλένια, αλλά κόκκινη. Είχε φορέσει κι' ένα φόρεμα θαλασσό βαθύ στενό, πού έδειχνε τις όμορφες γραμμές τού σώματός της. Ο Παράσους, πού την είδε, είπε με ταραχή και άπελπισία:

— Παραπολύ όμορφα, παραπολύ! Άχ! Δέν ήθελα νάταν τόσα ό-μορφα, όχι, δέν ήθελα!... Και τόσο μικρή!...

Και πήγε στο δωμάτιό του να χαλαρώση τη μορφή του. Άλλά μό-λις την αντίκρυσε παρ' όλγο να σπάση τόν καθρέφτη άπ' ένα κτύπημα πού τού έδωσε:

— Να, στραβοπόδη!

Κι' έπειτα στάθηκε σάν άποβλακωμένος.

Και δέν είνε μόνο αυτό, είπε σε λίγο, είνε και ή ηλικία, ή ήλι-κία!... Άχ, άχ!...

Άνέβηκε στο δωμάτιό του για να έτοιμασθ. Άμα όμως έτοιμά-στηκε, άντι να κατεβή κάθισε. Τού έρχόταν ντροπή να πάη έτσι στο-λαμένος! Και περίμενε να τόν φωνάσουν.

Τό σπίτι δέν είχε φωτιστή όλο, ήταν όπως τις άλλες βραδύες...

ΔΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΠΡΟΞΕΝΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΤΖΕ'Υ'Ν

Μύρα Γ'άλον είχε βαρεθεί πειά ν' άκούη τους άτελειώτους έπαινους της θείας της για τον Τόμ Μέλρος. Για μία νέα όμορφη και μορφωμένη όπως ή Μύρα—ήταν διδάκτωρ του Πανεπιστημίου του Κάμπριτζ και μάλιστα άριστούχος—ή οποία είχε πάει στη μακρινή Αυστραλία για να περάση τρείς μήνες κοντά στην άδελφή της μητέρας της, καταντούσε άνιαρό ν' άκούη από τό πρωί ως τό βράδυ : «Ο Τόμ Μέλρος' τούτο ...ό Τόμ Μέλρος' έκεινο.

Έτσι ή Μύρα είχε αντίπαθήσει τον Τόμ προτού ακόμα τον γνωρίσει κι' ήταν εύτυχής γιατί ό νέος έλειπε δύο μήνες τώρα στο Σίδνεϊ.

Μιά μέρα τέλος, ή θεία Τζέ'ν της ανήγειλε χαρούμενη : — Μύρα, έχω κάτι ευχάριστο να σου πώ ! 'Ο Τόμ φτάνει με τό άπογευματινό τραίνο. 'Ε, δέν σ' ευχαριστεί ή καλή αυτή ειδήσις ;

— Όχι, θεία μου...ούτε μ' ευχαριστεί αυτή ή ειδήσις, ούτε θέλω να τον γνωρίσω ! Ούφ ! Βαρεθήκα πειά να σάς άκούω να μιλάτε διαρκώς για τον Τόμ Μέλρος... 'Η μήπως έπειδή είνε πλούσιος χά-αατε όλοι σας τό μυλό σας μαζί του.

— Όχι παιδί μου, δέν τον έπαινώ γιατί είνε πλούσιος. 'Υπάρχουν άλλοι πολύ πιο πλούσιοι άπ' αυτόν. Άλλά ό Τόμ είνε μεγάλος... δέν έννοώ στο άνάστημα, αλλά ως άνθρωπος, ως καρδιά... Έπειτα, ή μητέρα σου επιθυμεί πολύ να...

— 'Η μητέρα μου ; θέλεις να πής ότι ή δυό σας σκαρώσατε μία όλοκληρή μηχανορραφία εις βάρος μου ; φώναζε ή Μύρα άγανακτισμένη.

— Όστε, έτσι ξεγινώταν ή ατέλειωτη άλληλογραφία της μητέρας της και της θείας Τζέ'ν τον τελευταίο καιρό και τό ανέλπιστο ταξίδι της στην Αυστραλία. Άλλά τί κομική σκέψις, θείε μου ! Αυτή, ή άριστούχος του Πανεπιστημίου του Κάμπριτζ να παντρευτή τον Τόμ Μέλρος, έναν άγρότη κάποιον χωριού της Αυστραλίας ! 'Α, όχι ! 'Ηταν πολύ ταπεινωτικό να την ξετελειώσουν έτσι.

Φουρκισμένη, ή Μύρα πήγε και κλείστηκε στην κάμαρά της. Και τό άπόγευμα, από νωρίς, για ν' άποφύγη καμιά συνάντησι με τον Τόμ, καβαλλίκεψε τό άλογό της και βγήκε περίπατο. Προχώρησε άρκετά, ώσπου έφθασε σε μία χαράδρα, στο βάθος της οποίας κυλούσε ήρεμα ένα ποτάμι. Το μέρος αυτό ήταν ό αγαπημένος της περίπατος. Σελέεψε εκεί, ξαπλώθηκε στο γρασίδι, ευχαριστημένη για τή μοναξιά της. Σε λίγο, έβγαλε τά παπούτσια της και τίς κάλτσες της και προχώρησε ως τή μέση της κοίτης του ποταμού όπου σχηματιζόταν ένα νησάκι. 'Εκει κάθησε σ' ένα βράχο και με τά πόδια της μέσα στο νερό, διασκέδαζε κι' απολάμβανε την όμορφιά του τοπίου.

Πέρα προς τή Δύσι βαρειά, μαύρα, άπειλητικά σύννεφα σκέπαζαν τον ούρανό που απλώνοντουσαν όλοένα. 'Η άτμόσφαιρα ήταν βαρειά όπως είναι συνήθως πριν από τίς καταιγίδες. Φύλλο δέν σάλανε. 'Ο ήλιος κόντευε να δύση όταν ή Μύρα σκέφθηκε ότι θάταν πρόνιμο να επιστρέψη προτού ξεσπάσει ή μπόρα. Μερικές σταγόνες βροχής είχαν άρχισι κιόλας να πέφτουν. Άστραπές ξεσχίζαν με τή λάμψη τους τά πικνά σύννεφα κι' άπειλητική ή βροχή άκούγονταν τώρα πολύ κοντά. Ξενοιαστή ώστόσο ή Μύρα γέλασε δυνατά...

— Έεε !... Σεις... άκούστηκε ξεφάρνα από την όχθη μία άνδρική φωνή.

Ξαφνιασμένη ή Μύρα γύρισε και κύτταζε. Ένας υψηλόσωμος άνδρας με άδρά χαρακτηριστικά με τό πρόσωπο ψημμένο από τον ήλιο στεκόταν εκεί και την κύτταζε.

— Καλά θά κάνης κορίτσι μου της φώναζε πάλι να φύγης γρήγορα από τό νησάκι.

— Γιατί παρακλώ ; ρώτησε ή Μύρα δυσανεστημένη για τό τρόπο του άγνώστου.

— Γιατί άν δέν φύγης θά σε πάρη τό ρεύμα που κατεβαίνει. Στην πέρα χώρα ή βροχή πλημμύρισε τον τόπο και τά νερά έρχονται κατά δώ. Έμπρός ! Μην άργοπορείς...

— Έμένα μ' άρέσει να μείνω και θά μείνω. Δική σου είνε ή ματιά ;

— Κατά διαβολική σύμπτωση ή περιοχή αυτή μου άνήκει άπό παλιά ο άγνωστος. Έπομένως άν δέν φύγης άμέσως θά αναγκαστώ να σε βγάλω διά της βίας.

— 'Η νέα κύτταζε την τριμμένη φορεσιά του νέου και κοροϊδευτικά έλεγε :

— 'Ω, συγγνώμη αλλά δέν μου χάνετε την έντόπαισι γαιοκτημόνος.

— Νομίζω πως είσθε ή άνεψιά της θείας Τζέ'ν. Μόγχαν, έτσι ή νέος χωρίς να δώση σημασία στα πειρακτικά λόγια της νέας. Το πούτεψα από την άγγλική προφορά σας... Έμπρός, έλάτε ! Μαση άπ' την δένφραντάζεστε τον κίνδυνο που σας άπειλεί.

— 'Η Μύρα κάτι θέλησε ν' άπάντησι, μά δέν πρόφθασε. 'Η φοβή του γεμάτρου που κατέρβαινε κι' ή ξαφνική τρομακτική ματιά που έξασπε την έκαναν μονομιάς ν' αντίληφθι τον φοβερό κίνδυνο που διέτρεχε. Έσπευσε να φύγη αλλά τό κύμα του νερού που έφτανε άκράττη την έκανε να κλονισθι. Πιάστηκε τότε από τό βράχο ενώ το νερό την σκέπαζε κιόλας στά γόνατά της.

— Άλλά ό νέος έσπευσε κοντά της και την άρπαξε στη δυνατή άγκαλιά του. Το νερό είχε φθάσει σχεδόν ως τή μέση του κι' όλοένα πέρβαινε. Σπασμένοι κλώνοι και ξεριζωμένοι κορμοί δένδρων περνούσαν μπροστά τους σαν σάιτες καθώς τους παράσπερνε τό ορμητικό ρεύμα.

Με υπεράνθρωπες προσπάθειες, ό νέος άντιστεκόταν στην όρμη των νεφών και, βήμα προς βήμα, κινδυνεύοντας να παρασυρθι μαζί με τό φορτίο του, κατάφερε τέλος να φθάση στην όχθη. Μονοκεμμένοι, κ' οι δυό, έπομαζούνθηκαν από τή ραμπιά. Το άλογο της Μύρας τραμαγμένο είχε φύγει...

Μετά λίγα λεπτά, τά έπαινοτα πόδια της Μύρας είχαν έλπει γιάσει άπάνω στις πέτρες και στ' άγκάθια και ή νέα περπατούσε με κόπο. Τότε ό άγνωστος την πήρε πάλι στην άγκαλιά του, και με δυσκολία άρχισε να περπατά μέσα στην καταιγίδα...

— Θά σάς πώ έδώ κοντά, σ' ένα ύποστατικό μου—είπε ό νέος ό όποιος σ' όλο αυτό τό διάστημα δέν είχε μιλήσει—'Ε, κεί, θά ξέψω τό άμύδι και θά σάς μεταφέρω στο σπίτι σας. Έξυγώς που περνούσα για να πώ στο ύποστατικό μου άλλοις ότι πνιγόσαστε... Σήμερα μόλις έφθασα από τό Σίδνεϊ. Άλήθεια, τ' όνομά μου είνε Τόμ Μέλρος.....

Μολονότι ή Μύρα χροατούσε τή ζωή της στον Τόμ κι' έτοιμαζε όσον δέν ήταν ένας πολύ συμπαθητικός νέος, ώστόσο ή σκέψις ότι ή θεία Τζέ'ν με τή μητέρα της είχαν σκεδάσει να την παντρεύουν μαζί του, την έκανε να φέρεται με ψυχρότητα στον νέο. Δέν άφινε περισσοί που να μη κάνη ύπαινημούς για τή μειονεκτική θέση των άνθρώπων άπέναντι των άνθρώπων των γραμμάτων. 'Ο Τόμ χαμογελούσε και δέν άπαντούσε στα πειράγματά της. Μονάχα κάποτε τή ρώτησε :

— Θάρω πως έσύ Μύρα έχεις πάρει κάποιον πτυχίο ;

— Είμαι άριστούχος διδάκτωρ του Πανεπιστημίου του Κάμπριτζ, έλεγε ή νέα.

— Δέν φαντάζομαι αυτό να'νε έμπόδιο για να έγκατασταθι κανείς στο Μπουλαγόγκ ;

— Πιθανόν ! Όπωσδήποτε, ό προορισμός μου δέν είνε να μείνω σ' αυτό τό χωριό. Φεύγω την μεταποσέχ έβδομάδα και επιστρέφω στην Άγγλία.

— Ποιός ξέρει, πιθανόν να συνταξιδεύουμε.

— Μπά ! Σκέπτεσαι να πās στην Άγγλία ; ρώτησε ή νέα με άπορία.

— Ναί. Τά Σωματεία με έξέλεξαν Πρόεδρο της 'Αγορευτικής Έπιτροπής, ή όποία θά επισκεφθι τά Ευρωπαϊκά Κράτη...

— Μύρα—είπε ή θεία Τζέ'ν, όταν έφυγε ό νέος—φέθηκες με άγένεια στον Τόμ. Ντρέπομαι για λογαριασμό σου ! 'Η μήπως φαντασθηκες ότι έπειδή πήρες ένα πτυχίο, πρέπει να περιφρονής τους άλλους ;

('Η συνέχεια εις την σελίδα 1589)

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΜΕΝΗΣ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Στην κάμαρη του Τραγκαβέλ μήκε τότε κάποιος άλλος, ό όποιος φώναζε δυνατά. 'Ο Ρασκός που δέν είχε προχωρήσει πολύ στον κατήφορο, σταμάτησε για ν' άκούσση...

Τί είχε συμβή λοιπόν ; Μόλις είχε κλείσει την πόρτα της ή κυρά Βριγίττα και πριν καλοσιέλθη από τη συγκίνησή της δέχθηκε καινούργιο έπισκέπτη. Αυτόν όμως τον έγνώριζε.

— Σ' έλσαι, καλόγερε ! φώναζε μόλις τον είδε.

— Όλος—έλος, έλεπε ό Κορινιάν, γιατί ούτως ήταν. Τί γίνεσαι, καλή μου άδελφή !... Έρχομαι να ρίξω τή ματιά μου στο σπίτι αυτού του προδότου, του επαναστάτου, του άλλό-δρασκου Τραγκαβέλ !...

— Μά καί σύ άκόμα ! φώναζε ή άπελπισμένη γρηά.

— Τί ;... 'Ηρθε και κανείς άλλος ; ρώτησε άνήσυχος ό Κορινιάν.

— Όχι !... Όχι, κανείς !... Σου όρκίζομαι... Τίποτε δέν ξέρω... Νά τό πής, καλόγερε, στον Έκλαμπρότατο.

— Έτσι, μάλιστα !... Ούτε να ξέρης, ούτε να λές ποτέ τίποτα !... Διότι άν πής σε κανέναν πως πέρασα από δώ, θά είνε έοχλητη προδοσία !... Καί ξέρεις ; 'Από τή φυλακή όπου βάζουν τους προδότες, δέν βγαίνει κανείς ζωντανός... Θά είνε κρίμα να πās ού κεί μέσα... Βαστιάσαι άκόμη καλά !

Μιλώντας έτσι, ό Κορινιάν τοίμπησε τό μπράτσο της κυρά Βριγίττας, ή όποία έβίασε τον έαυτό της για να κοκκινίση από ντροπή. Άλλ' ό καλόγερος είχε κιόλας χαθή από μπροστά της.

— Θεέ μου ! μουρμούρισε ή κυρά Βριγίττα, και σταυροκόπηκε. Βάλθηκαν όλοι να με πάνε στη φυλακή !...

Και τριβοντας τό μπράτσο της, πρόσθεσε :

— 'Ο καλόγερος, τουλάχιστον, έχει ευγενικούς τρόπους !...

'Ο Κορινιάν έψαχνε τώρα τά ντουλάπια και τά συρτάρια του Τραγκαβέλ.

— Άν δέν βρω τίποτε που να μ' οδηγήση, μονολογούσε, πρέπει να σκεφθώ τί παγίδα θά του στήσω... Θά έγκατασταθώ έδώ... 'Η κυρά Βριγίττα κάνει καλή συντροφιά... Μά τί είνε αυτό που κρέμεται στον τοίχο, από τό κορμί !... Σά να τό έγω ξαναδω... Τό μαστίγιο !...

Έπληοισε για να ξεετάρση καλύτερα τό αντικείμενο, δ-τάν ένα χέρι τον έπιασε από τον ώμο. Είδε κατόπιν ένα άλλο χέρι που ξεκρεμούσε τό μαστίγιο, κι' άκουσε τή φωνή του Τραγκαβέλ.

— Τί κάνεις δώ μέσα ; Τί γυρεύεις, διαολοκαλόγερε ;

— Κύριε Τραγκαβέλ ! άπάντησε ό Κορινιάν και βάδιζε προς την πόρτα. Σας όρκίζομαι... Έπερνοθασ άπ' έξω, και μου ήρθε ή ιδέα... κατά τούτην...

— Έγύρισε τό χεροδλι της πόρτας για να ξεφύγη, μά ό Τραγκαβέλ είχε κλειδώσει, κι' είχε πάρει τό κλειδί. Έπεχείρησε τότε ό Κορινιάν να παραβιάση την πόρτα, σπρώχνοντας την με τους ώμους του, άλλ' εύθους σταμάτησε κι' άρχισε να ουρλιάζει. 'Ο Τραγκαβέλ κατέβαζε άδιάκοπα τό μαστίγιο, με δυνάμι άπάνω του.

— Τό θυμάσαι, Κορινιάν ; του φώναζε ό Τραγκαβέλ καθώς τον κυνηγούσε, χτυπώντας τον συνεχώς. Είνε τό έργαλείο του 'Αγίου Λού-βρου !

— Άλλοίμονο !... Τό θυμόταν πολύ καλά ό Κορινιάν. Ούτε και θά τό ξεχνούσε ποτέ.

Βρέθηκαν, σε μία στιγμή στο παράθυρο. 'Ο Τραγκαβέλ άρπασε τον καλόγερο από τά πόδια, και για να τον φοβίση, τον έκρέμασε έξω από τό παράθυρο, με τό κεφάλι προς τά κάτω. Τό... πείραμα αυτό βγή-

κε σε κακό του Κορινιάν. Γιατί καθώς έσκυβε ό Τραγκαβέλ, για να διασκεδάση με τό φόβο του καλόγερου, αντίκρυσε, έ-ξαφνα κάτω στον κήπο, την Άνναίδα.

Τό μυλό του σταμάτησε τότε, τά χέρια του παρέλυσαν, κι' ό Κορινιάν άφέθηκε να πέση στο κενόν !

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΝΝΑΪΔΟΣ

'Ηταν πράγματι ή Άνναίς ντε Λεσπάρ. Είδε κι' αυτή τον Τραγκαβέλ, κι' έτρεξε να κρυφθι πίσω από μερικούς θάμνους. Άλλ' ή Άνναίς δέν ήταν μόνη. 'Ο Φοντράν, ό Λιβερνάν, ό Σεβέρ, ό Μπουσιέρ και ό Λουδοβίκος Ρισελιέ, της έκαναν συντροφιά. 'Η κινήσεις τους μαρτυρούσαν ότι ή συζήτησις των έπαιριε αυτή τή στιγμή τέλος. Με βήμα όργό, έγυρναν όλοι μαζί στο μέγαρο.

— Χαίρε, παιδί μου ! έλεγε ό Λουδοβίκος Ρισελιέ, τή στιγμή εκείνη, στην Άνναίδα. 'Ο βασιλεύς μου έδωσε τό αξίωμα του καρδινάλιου, και με διέταξε να πάω στη Λυών. 'Ω, φειλά να έχω φύγη πριν από τρείς μέρες... 'Η περιστάσεις μά χωρίζουν βέβαια, άλλ' άποκτώ νέον κύρος, με τό όποιο θά εμαι σε θέσι να πολεμήσω αν παραστή ανάγκη και με τον ίδιο τον άδελφό μου... Άλλ' άς έλπισουμε πως δέν θά τολήση πειά να κάνη τίποτε ενάντιον σου ό Καρδινάλιος... 'Ωστόσο, κράτησε αυτό, για κάθε έδεχόμενο...

Και της έδωσε ένα άσημένιο δαχτυλίδι, που πορίστανε ένα κουλουριασμένο φείδι, συνεχίζοντας :

— Μόλις αντίληφθης πως ή προθέσις του άδελφού μου άπέναντι σου είνε ύποπτες, στείλε μου τό δαχτυλίδι αυτό... Θά τρέξω άμέσως κοντά σου... Θά φτάσω τότε στα άκρα, αν ή ανάγκη τό απαιτήση... Χαίρε, παιδί μου !... Έχε την εύ-λογία μου !...

Σήκωσε τό χέρι του, ό καινούργιος καρδινάλιος, για να ευλογήση την Άνναίδα, άλλ' εκείνη τον σταμάτησε και του πρότεινε, να της φιλήση, τό άγγελικό της μέτωπο, ψιθυρίζοντας :

— 'Ο Θεός μαζί σου, πάτερ μου !

Τόσο χαριτωμένη ήταν ή στάσι αυτή της Άνναίδος, τόσον άπροσδόκητα ήταν τά λόγια της, που ό καρδινάλιος ένοιωσε την καρδιά του να σφίγγεται. Θυμήθηκε πάλι, για μία στιγμή την παλιά του άγάπη. Δάκρυα έβρεξαν τά μάτια του. Ξανά-είδε με τή φαντασία του κατά την ώρα αυτή τίς περασμένες έλπίδες του, τά όσα κάποτε έπίστεψε και πόθηκε. Και με τρεμάμενα χέρια έσφιξε στην άγκαλιά του την κόρη της Λουίζας λέγοντας με φωνή που μόλις άκούστηκε :

— 'Η Παναγία, κόρη μου, να οδηγή τά βήματά σου !...

Ένοιωσε συγχρόνως την ψυχή του να κλονίζεται. Τραβήχτηκε άπότομα, βίασε τό βήμα του κι' απομακρύνθηκε.

Οι τέσσερες άλλοι ιππότες ήσαν εκεί. Άφώνοι, κι' από πολύ μικρή απόστασι, παρακολούθησαν τή σκηνή του άποχαι-ρετισμού.

— 'Ηρθε τώρα κοντά τους ή Άνναίς, και με φωνή σταθερή τους έλεγε :

— Κύριοι !... Τόσο τό αξίωμα του καρδινάλιου, που δόθηκε στο Λουδοβίκο Ρισελιέ, να μην είνε παρά ένα δόλωμα, μία παγίδα... 'Η ανάγκη να φύγη τόσο βιαστικά από τό Παρίσι, για τή νέα του θέση, είνε ύποπτη. Σας παρακαλώ λοιπόν να μου πητε αν μπορώ, σε ώρα ανάγκης, να βασιστώ σε σας... Στον Ιπποτισμό σας !

— Δεσποίνις, της άπάντησε ό Μπουσιέρ, αποφασίσαιμε να μη άφήσωμε τον κ. Ρισελιέ, να έκτεθι μόνος του σε κανένα

Είδε τον Τραγκαβέλ κι' έτρεξε να κρυφθι πίσω από μερικούς θάμνους.

κίνδυνο. "Αν τὸ σχέδιό τους εἶνε νὰ τοῦ ἐπιτεθοῦν, θὰ τὸν περιμένουν ἀσφαλῶς νὰ βγῇ ἔξω ἀπὸ τὸ Παρίσι... Ἐμεῖς λοιπὸν θὰ τὸν παρακολουθήσουμε ἀπὸ μιά ἀπόστασι πού θὰ μᾶς κρύβῃ ἀπ' αὐτόν. Θὰ τὸν ἀκολουθήσουμε ὡς τὸ Σάνς, χωρὶς νὰ γίνουμε ἀντιληπτοί... Θὰ γυρίσουμε κατόπιν ἐδῶ γιὰ νὰ τεθοῦμε στὶς διαταγές σας, ἐνῶς θὰ μᾶς ἔχετε ἀνάγκη καὶ θὰ μᾶς τιμᾶτε μὲ τὴ φιλία σας, πού θὰ μᾶς κἀνὴ νὰ εἰμαστε ὑπερήφανοι.

Δὲν τοῦ ἀπάντησε ἀμέσως ἡ Ἀνναίς. "Ἐνας βαθὺς στεναγμὸς φούσκωσε τὸ ἀπαλὸ τῆς στήθος. Ἀνάγειρε στὸ τέλος τὸ υπερήφανο κεφάλι τῆς καὶ κύτταξε τοὺς ἱππότες μὲ τὴ λαμπερὴ ματιά τῆς.

—Κύριοι! τοὺς εἶπε. Εἰσθε ἀνδρεῖοι καὶ εὐγενεῖς... Μὲ τὴ δική σας συνδρομὴ θ' ἐξακολουθήσω τὴ μάχη, τὴν ὁποία ἀνέλαβα, μέχρι τέλους τῆς... Ἡ νίκη ἢ θάνατος θ' εἶνε τὸ ἐμβλημα μᾶς. Ὅτι καὶ νὰ συμβῇ, ἡ συμμαχία μας θὰ στέκῃ ἀκλόνητη.

Ἀφάνταστη χαρὰ γέμισε τὰ στήθη τῶν τεσσάρων νεαρῶν ἱπποτῶν. Τὰ πρόσωπά τους ἀστράψαν ἀπὸ ἐνθουσιασμό. Ἀπλώσαν καὶ οἱ τέσσαρες τὸ δεξιὸν χέρι, φανερόντας μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὴν πίστι καὶ τὴν ἀφοσίωσί τους στὴ νέα πού τοὺς ἐνέπνεε καὶ τοὺς ἐνθουσίαζε. Ἐκάναν κατόπιν μιά βαθειὰ ὑπόκλισι μὲρὸς στὴν Ἀνναίς, κι' ἔφυγαν κι' οἱ τέσσερες μαζί ἀπὸ τὸ μέγαρό τῆς.

—Κι' ὁμως ἐδισπίστησαμε πρὸς αὐτήν, ἔλεγε ὁ Λιβερντάν, ὅταν ἦσαν πειὰ μακριά. Ἐπρεπε νὰ γονατίσουμε μπροστὰ τῆς καὶ νὰ τῆς ζητήσουμε συγγνώμη.

—Ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς ἐκτιμᾷ, ὅπως πάντα ψιθύρισε ὁ Σεβέρ.

—Ναί! τοὺς ἀπάντησε ὁ Μπουσιέρ, τὸν ὁποῖο ἡ ἀνάμνησι τῆς Ἀνναίς γέμιζε μὲ ἄρρος. Ἀλλὰ σὰς δηλώνω, κύριοι, πὼς δὲν ἐγγυώμαι γιὰ τίποτε ἐνῶς ζῇ ὁ Τραγκαβέλ.

—Ὁ Τραγκαβέλ; φώναξαν οἱ τρεῖς ἄλλοι, ἐκπληκτοί. Τί θ' εἶνε νὰ πῇς μ' αὐτό;

—Σὰς θυμίζω δι' ὅ Τραγκαβέλ μᾶς προσέβαλε... Ὁρκιστήκαμε πὼς θὰ πεθάνῃ κι' εἶνε ἀκόμα τωντανός!

—Ζωντανός; ρώτησε ὁ Φοντράι.

—Τὸν εἶδα, σὰς λέω, ἀπόψε! Ὁ Φοντράι, ὁ Λιβερντάν κι' ὁ Σεβέρ, ἀντάλλαξαν ἕνα βλέμμα ἀπορίας. Αὐτοὶ τὸν φανταζόντουσαν πεθαμμένο, ὅστερα ἀπὸ τὸ περιστατικὸ τοῦ Ἐτιόλ.

—Τότε, εἶπε ὁ Φοντράι, δὲν πρέπει νὰ βιαστοῦμε νὰ φύγουμε... Πάμε πρῶτα νὰ τὸν βροῦμε καὶ νὰ τὸν σκοτώσουμε!...

—Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτὸ τώρα, ἀπάντησε ὁ Μπουσιέρ. Ἐδώσαμε τὸ λόγο μας... Εἶνε ζήτεια τιμῆς... Εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ συνοδεύσουμε τὸν κardinάλιο τῆς Λυὸν, ὡς τὸ Σάνς.

—Ναί! φώναξαν καὶ οἱ τρεῖς ἄλλοι. Πρέπει νὰ φύγουμε ἀμέσως!

—ἔχουμε καιρὸ, ἀφοῦ γυρίσουμε, νὰ κανονισθοῦμε μὲ τὸν Τραγκαβέλ, εἶπε ὁ Φοντράι, πού ἦταν ὁ πιὸ ἀποφασιστικὸς ἀπ' ὅλους.

Κι' ἀφοῦ ἐκάνονισαν ἔτσι, τὰ πράγματα, βγήκαν ἔξω ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ πῆγαν καὶ στάθηκαν κοντὰ στὴν πύλη Μπορντέ, ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ περνοῦσε, κατ' ἀγκυρὴν, ὁ Λουδοβίκος Ρισελιέ. Ἐκεῖ τοὺς περιέμεναν καὶ τ' ἄλλα τὰ οὖς.

Μιά ὥρα πέρασε ὥσπου νὰ φανῇ ὁ καινούργιος καρδινάλιος τῆς Λυὸν. Ἐφύγε ἀπὸ τὸ Παρίσι γιὰ τὴν ἔδρα του, ἔχοντας μαζί του ἕνα μόνον ὑπηρετὴ. Προχωροῦσε, ὁ ἀγαθὸς ἀνθρώπος τῆς ἐκκλησίας, δίχως νὰ φαντάζεται πὼς τὸν ἐπρόστατευαν τέσσερες ὑψηλόφρονες ἱππότες, τέσσερες γενναῖοι ἄνδρες, πού θὰ μεταμορφωνόντουσαν σὲ θηρία ἂν κινδύνευε, γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὴ δεσποινίδα ντὲ Λεσπάρ...

ΡΑΣΚΑΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΙΑΝ

Τὰ ἔκτακτα περιστατικὰ πού ἔγιναν εἰς βάρος τοῦ ἀμυαλοῦ καπουκίνου, στὴν κάμαρα τοῦ Τραγκαβέλ, μᾶς ἀνέγκασαν ν' ἀφήσουμε τὴν παρακολούθησι τοῦ Ρασκά, τὴν ὥρα ὅπου ἀκροβατοῦσε γιὰ νὰ φτάσῃ ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ Τραγκαβέλ κατὰ τὸν κῆπο.

Ὁ Ρασκάς βρισκόταν στὰ μισὰ τοῦ ἐναερίου του ταξιδίου, ὅταν ἄκουσε τὰ ἐξφωνητὰ πού ὁ Κορινιανὸς ἔβγαζε, καθὼς τὸν... γαργαλοῦσε στὴ ράχι τὸ μαστίγιο τοῦ Τραγκαβέλ.

— Ποιὸς νᾶνε; ἀναρωτιόταν ὁ Ρασκάς, σφίγγοντας μὲ τὰ δάχτυλά του τὸ σχοινί, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐξαριτίαν ἡ ζωὴ τοῦ Φίλος, ἀραγε, ἡ ἀντίπαλος!

Προσπαθοῦσε νὰ γνωρίσῃ τίνος φωνὴ ἦταν αὐτὴ πού ἀκούετο, μὰ στ' αὐτιά του μπερδεύονταν καὶ μὲ κάποια δεύτερη φωνή ποδοβολητὰ, πεσίματα καρεκλῶν, σφυρίγματα μασιτίγιου πού δουλεύονταν ἀγρία! Στήριξε, λοιπόν, τὰ πόδια του στὸν τοῖχο ὁ Ρασκάς κι' ἀνασέκωσε τὸ κεφάλι του, γιὰ ν' ἀκούσῃ καλύτερα. Ἀνησυχούσε τώρα στὰ σοβαρά, γιὰ τὴ θηλιά τοῦ σχοινοῦ του, πού κρατιόταν ἀπὸ τὸ σίδερο τοῦ παραθύρου. Δὲν τοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ, ὅταν τὸ ἔδανε, πὼς σύντομα πού θὰ γινόταν ἐκεῖ μέσα πανηγύρι.

Θαύμα ἦταν πὼς ὁ Ρασκάς δὲν σάστισε, δὲν παρέλυσαν τὰ χέρια του καὶ δὲν βρέθηκε στὸ κενό. Ἐνας μαῦρος ἀμφορέας ὅγκος ἔπεσε τῇ στιγμῇ αὐτῇ ἀπὸ τὸ παράθυρο μὲ κατεύθυνσι πρὸς τὸ κεφάλι του! Κι' ὁ ὅγκος αὐτὸς ἀρπάχθηκε ἔξω ἀπὸ τὸ ἴδιο σχοινί κι' ἔφτασε καταβαίνοντας ἀντίκρου στὸν Ρασκά.

Οἱ δύο κατάσκοποι ἀναγνώριστῃκαν τότε. Τί ἐκπληξίς! — Αἱ, πατριώτη! φώναξε ὁ Ρασκάς. Τί σὲ φώτισε γιὰ νὰ κἀνῃς ἕνα τέτοιο πῆδημα;

— Διάβολε!... Ὁ Ρασκάς! μούγγρισε ὁ Κορινιανός.

Καὶ δύο ἀγρία βλέμματα διασταυρώθηκαν στὰ ὦμα ἐκείνα. — Καταραμένο ράσο! βρυχήθηκε ὁ Ρασκάς. Δὲν θὰ ἐμπερδέσω ποτὲ ἀπὸ σένα;

— Πάντα, λοιπόν, μπροστὰ μου θὰ σὲ βλέπω, κατάσκοπε!

ὁὐρλιάζε κι' ὁ Κορινιανός.

— Τί εἶπες;... Κατάσκοπε!

Θὰ μοῦ τὸ πληρώσεις ἀκριβῶς, τὴν ὥρα αὐτῇ, παληόρασο!

φώναξε ὁ Ρασκάς.

Κι' ἀγκάλιασε τὸν Κορινιανὸν μὲ τὸ ἀριστερὸν τοῦ χέρι, μὲ τὸ ὁποῖο ξανάπιασε καὶ τὸ σχοινί ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ τοῖχου. Ἐκρατίονταν ἔτσι καλῶς, γιὰ νὰ εἶχε σχεδὸν καλὴ θέσι τὸν Κορινιανόν κι' εἶχε καὶ τὸ δεξιὸν χέρι τοῦ ἐλευθέρου.

Ἀντελήφθη ὁ καλόγερος τὴν ἐπιθετικὴν προθέσιν τοῦ Ρασκά, καὶ τοῦ φώναξε:

— Ρασκάς, μὴ μὲ χτυπήσῃς!... Ἐξέσω πού κρύβεται αὐτὴ τὴν ὁποία γυρεύεις... Μὴ μὲ χτυπήσῃς... Ἄν μὲ χτυπήσῃς, δὲν θὰ σοῦ πῶ!

Ἦθελε, βέβαιον, ὁ Ρασκάς νὰ μάθῃ τὸ κρησφύγετο τῆς Ἀνναίς, ἀλλὰ τότε πάλι θὰ ξαναβρισκόταν στὴν πλειονοκτικῇ θέσι νὰ ἔχῃ ἀπὸ κάτω τὸ κρανίον τοῦ καλόγερου! Ὁ πειρασμός ἦταν μεγάλος. Τὸ ἁγιασμένο κρανίον τοῦ Κορινιανὸν τὸν ἐμάγευε. Σήκωσε λοιπὸν τὸ δεξιὸν τοῦ χέρι, κι' ἄρχισε νὰ κοπανίζει μὲ τὴ γροθιά του τὸ κεφάλι τοῦ δυστυχίου Κορινιανού.

Δέχτηκε πολλὰ τέτοια γροθοκοπήματα ὁ Κορινιανός, πρὶν ῥοῦσε τώρα, ἡ μάλλον, γιὰ νὰ εἰμαστε ἀκριβέστεροι ἄρχισε νὰ κατεβάζει. Ὁ Ρασκάς, ἀντιστρόφως, γιὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὰ πόδια του ἀπὸ τοῦτον ἀνέβηκε, κατ' ἀνάγκην πρὸς τὰ ἑπάνω.

— Πήγαινε, κολασμένε! φώναξε συγχρόνως στὸν Κορινιανόν καὶ τὸν κλωτσοῦσε. Πήγαινε στὰ βῆθη τῆς κολάσεως!

— Θὰ σὲ βρῇ ἡ ἐκδίκησίς μου ἐκεῖ πού ἀνεβαίνεις; τοῦ ἀπαντοῦσε ὁ Κορινιανός. Ἀνέβα... Ἀνέβα καὶ θὰ γνωρίσῃς τὸ ἐργαλεῖο τοῦ Ἀγίου Λούβρου!

Ὁ Ρασκάς ὅμως δὲ καταλάβαινε τὴ σημασία πού εἶχαν τὰ λόγια τοῦ καλόγερου. Τὸν ἔπαιρνε γιὰ χαλιμένο ἀπὸ τὴν γροθιῆς, τὴς ὁποῖες τοῦ εἶχε δώσει κατακέφαλα, καὶ σκεπτόταν:

— Ξεβιδώθηκε τὸ μυαλό του!... Τὸν χτύπησα, τὸν κακομαθή, πολὺ δυνατὰ!

Ὅταν ὁ Τραγκαβέλ συνήρθε ἀπὸ τὸν ψυχικὸ κλονισμό, τὸν ὁποῖον τοῦ εἶχε προξενήσει ἡ ξαφνικὴ ἐμφάνισι τῆς Ἀνναίς, δὲν θυμὸν διόλου τὸν Κορινιανόν. Πλημμυρισμένο τὸ μυαλό του ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς κόρης τὸν δνέειραν τὸν δὲν γαροῦσε καμμιαν ἄλλη σκέψι. Κι' ἀπὸ τὸ παράθυρο ἔβλεπε, χωρὶς νὰ γίνετα ἀντιληπτός, δις συνέβαινε στὸν κῆπο.

Εἶδε δις οἱ καλεσμένοι τῆς νέας ἔφυγαν. Πρῶτος ὁ Λουδοβίκος Ρισελιέ μὲ ἄρροθμο βηματισμό, κατόπιν οἱ τέσσερες ἱππότες, σὲ παράταξι μάχης.

Δὲν ξαναεἶδε ὅμως τὴν κοπέλλα, πού εἶχε καθῆσαι νὰ σκε...

Στάθηκαν κοντὰ στὴ πύλη ἀπὸ τὴν ἐποία θὰ περνοῦσε ὁ Λουδοβίκος Ρισελιέ.

τὴν κρυμμένη πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους, καὶ ἦταν περίλυπος. Τὸν ἐβασάνιζε ἡ σκέψις μήπως ἡ Ἀνναίς ἐξακολουθοῦσε νὰ θεωρῇ κατὰσκοπο, καὶ νὰ τὸν περιφρονῇ, ὅστερα μάλιστα ἀπ' ὅσα συνέβησαν στὸ Ἐτιόλ. Αὐτὸ ἤθελε νὰ ἔαυρῃ, ὁ Τραγκαβέλ, καὶ ἦταν ἔτοιμος νὰ τὰ θυσιάσῃ ὅλα γιὰ ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἀχ!... Νὰ μπορούσε νὰ τὴν πλησιάσῃ!... Νὰ τῆς μιλήσῃ, νὰ τῆς ἐξηγήσῃ τὴν πλάνη τῆς, κι' ὅστερα... ὅστερα ἂς ἐξομάρτυρε ἀπὸ κοντὰ τῆς.

— Μὰ πὼς νὰ κατέβω; μούρμουρίσε μέσα στὸν ἱπὸ τοῦ. Χρειάζετα μακριὰ σχοινί... Ἄν εἶχα πάλι τὸ σχοινί τῆς ἡμέρας ἐκείνης!...

Ἄφρα, σὰν νᾶχε εἰσακουσθῇ ἡ εὐχή του ἀπὸ Θεοῦς ἡ δαίμονας, ἔπεσε τὸ βλέμμα του στὸ παράθυρο. Καὶ εἶδε ἐκεῖ τὸ σχοινί πού κρεμόταν ἀπ' ἔξω.

— Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου! φώναξε μὲ χαρὰ. Μὰ... τύχη εἶνε ἡ...

Θυμήθηκε τότε τὸν καλόγερο, κι' ἔσκυψε γιὰ νὰ δῇ τί εἶχε ἀπογίνει.

Τὸ φάνηκε τότε πὼς εἶδε τὸν Κορινιανόν ν' ἀνεβαίνει.

— Ἀ, κατεργάρη! τοῦ φώναξε ὁ Τραγκαβέλ. Τώρα ἐξηγῶ τὴν τὸλη σου, νὰ πηδᾷς ἄφοβα ἀπὸ τὰ παράθυρα... Ἐλα γρήγορα, γιὰτὶ βιάζομαι.

— Ποιὸς εἶσαι σὺ, πού μοῦ μιλάς; ρώτησε ὁ ἄνθρωπος πού ἀνέβαινε ἀπὸ τὸ σχοινί.

Πρόσεξε, τότε, καλύτερα ὁ Τραγκαβέλ. Εἶδε ἕνα ξένο κεφάλι. Τρόμαξε κι' ὀπισθοδρόμησε.

— Κύριε Τραγκαβέλ! τοῦ φώναξε ὁ Ρασκάς, φοβισμένα— γιὰτὶ αὐτὸς ἦταν πραγματικῶς.

— Ὁ διάβολος νὰ σᾶς πάρῃ! ξεφάνισε πειὰ ὁ Τραγκαβέλ.

Ἄφρο ὁ Κορινιανὸς κατέβηκε, πὼς μούρμουρε σὺ;

— Θὰ σᾶς ἐξηγήσω, κύριε, δάσκαλε, τραύλισε ὁ Ρασκάς, ὁ ὁποῖος βιάστηκε νὰ πηδήσῃ μέσα στὴν κάμαρα, γιὰ νὰ νοιώσῃ στὰ πόδια του στερεὸ ἔδαφος.

Εἶδε συγχρόνως τὸ μαστίγιο πεταμένο χάμω κι' ἔσκυψε νὰ τὸ παραμερίσῃ.

— Δὲν χρειάζομαι μαστίγια στὴ συζήτησί μᾶς, κύριε Τραγκαβέλ... μούρμουρσε.

Τίπρεσε κατόπιν νὰ τὸν ἰδῇ, μὰ ὁ Τραγκαβέλ ἔλειπε ἀπὸ τὴν κάμαρα.

— Τί διάβολο! ἀναρωτιόταν ὁ Ρασκάς. Ὅλοι μὲ τὸ σχοινί μου τάβησαν!

Πραγματικὰ, ὁ δάσκαλος εἶχε ἀσκακεῖσαι τὸ παράθυρο καὶ κατέβαινε βιαστικῶς. Ὁ Ρασκάς τὸν ἔβλεπε.

— Τώρα μπαίνω στὸ νόημα, μονολοῦσε ὁ Ρασκάς, ἀφοῦ τοῦ πέρασε ἡ χαιλάδα ἀπὸ τὸ ἐναέριο ταξίδι καὶ ἡ τρομάρα ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ συνάντησι μὲ τὸ δάσκαλο τῆς ἐξοσκίας Τραγκαβέλ καὶ Ἀνναίς!... Νὰ ξεγυῖραι γιὰ πιάσιμο!... Καὶ μ' ἕνα σημάρι μάλιστα δύο τριγόνια!... Ἀλλὰ μὲ προσπέρασε πάλι ὁ διαβόλεμένος αὐτὸς καπουκίνος... Αἱ, μὰ τὴν ὥρα αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀφήσω νὰ δοξασθῇ εἰς δουλειά, γιὰ τὴν ὁποία ἐγὼ μόνον ἐργάστηκα.

Ἡ σκέψις δις θὰ μπορούσε ὁ Κορινιανὸς νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ μὴ δική του καθυστέρησι, τοῦ ἔδωκε φτερά. Ἐτρεψε νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ ἄρχισε γιὰ δεύτερη φορά τὴν ἐναέριον κατάβασι τοῦ πρὸς τὸν κῆπο.

Ὁ Κορινιανὸς εἶχε φτάσει κάτω ἀπὸ πολλὰ ὥρα. Κι' ὅπως θὰ ἔκανε ἕνας φρόνιμος στρατηγός, πρὶν ἀπὸ τὴ μάχη, ἔτσι κι' αὐτός, κρυφτικῇ πίσω ἀπὸ ἕνα θάμνο καὶ κάθισε μὲ τὸ κεφάλι στὰ χέρια, γιὰ νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ μελετήσῃ τὴν κατάστασι. Παρατηροῦσε ὠτόστω καὶ γύρω του, ὥσπου ἔφθανε τὸ μάτι του, γιὰ νὰ μὴν τοῦ ξεφύγῃ τίποτα τὸ ἐκτακτό.

— Τὰ μέρη εἶνε ὅπως τὰ βλέπω, σκεπτόταν ὁ μεταμορφωμένος σὲ ἱππότη κατάσκοπος καλόγερος. Τὸ μέγαρο αὐτὸ εἶνε ἡ κατοικία τῆς Ἀνναίς, ἡ ὁποία ἀσφαλῶς θὰ βρίσκεται μέσα τὴν ὥρα αὐτῇ. Ἡ μικρὴ ἐκείνη πόρτα τοῦ ἐξώτοιχου βγάει στὴν ὁδὸ Κουρτώ καὶ εἶνε ἡ πόρτα πού σημαδεύουν πρὸ ὀλίγου, γιὰ νὰ τὴν ἀναγνωρίσουν οἱ γενναῖοι μου ἀκόλουθοι... Ἀπὸ αὐτὴν ἔλα βγά, θὰ τοὺς συναντήσω... Δὲν βλέπω μπροστὰ μου παρὰ μόνον ἐπι-

τυχίες... ἄρρος ἔχω... Μὰ κάτι συμβαίνει στὸ παράθυρο τοῦ Τραγκαβέλ!

Γρήγορα ὁ φόβος τοῦ μετετράπη σὲ χαρὰ. Ἦταν ὁ Τραγκαβέλ πού κατέβηκε μὲ τὸ σχοινί, γιὰ νὰ πᾶι στὸ μέγαρο τῆς Ἀνναίς.

— Πάει γιὰ νὰ τὰ ποῦνε μεταξύ τους, σκέφθηκε ὁ Κορινιανός. Ἐχω, τοῦλάχιστον, μιά ὥρα καιρὸ ἀκόμη... Αὐτοὶ τώρα θεωροῦνται πιασμένοι. Νὰ δῶ μόνον ἂν οἱ ἀκόλουθοί μου βρίσκονται στὶς θέσεις των...

Ὁ Τραγκαβέλ πέρασε πολὺ κοντὰ στὸν Κορινιανόν, μὰ δὲν τὸν ἐπρόσεξε. Γεμάτος χαρὰ τότε ὁ καλόγερος, ἔτρεξε πρὸς τὴν ἐξώθυρα τοῦ κῆπου, σκύβοντας ὅσο μπορούσε γιὰ νὰ μὴν τὸν ἰδῇ κανεὶς.

Βρῆκε τὴν πόρτα κλειδωμένη, μὰ δὲν πολυσκοτίσθηκε γι' αὐτό. Ἦξερε καλὰ πὼς παραβιάζεται μιά κλειδωνιά. Δουλεύοντας ἐπιδέξια μὲ τὸ ἐγχειρίδιό του, τὴν ἀνοίξε μέσα σὲ λίγες στιγμῆς.

Μόλις βῆκε στὸ δρόμο, ἕνας ζητιάνος, μὲ πόδι γεμάτο ἀπὸ πληγές, τοῦ ζήτησε ἐλεημοσύνη.

— Ἐλέησέ με, ἱππότε, τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ κλαψιάρικη.

Ὁ Κορινιανὸς τὸν ἐπλησίασε, ἔριξε κάτι στὸ κατέλλο πού τοῦ ἔπλωνε καὶ τοῦ ψιθύρισε:

— Κυκλώστε δόκκληρο στὸ μέγαρο καὶ παρακολουθήστε δεικνὸν δῆτε νὰ βγαίνῃ ἀπὸ μέσα... Φεύγα, μὰ σὲ μισὴ ὥρα πάλι ἐδῶ θάμει.

Ὁ Κορινιανὸς τώρα ἔτρεξε πρὸς τὴ Βασιλικὴ Πλατεία. Κι' ὁ ζητιάνος ἀφαιροῦσε ἀπὸ τὸ πόδι του τὴς ψευτικῆς πληγῆς. Κατόπιν σφύριζε ἐλαφρὰ κάποιο σύνθημα. Εὐθὺς τὸν τριγύρισαν ἐφτά-ὀχτὼ κατάσκοποι, οἱ ὁποῖοι ἀκούσαν τὴς ὁδηγίης του, κι' ἐξαφανίστησαν πάλι.

Εὐνόηταν! Τὸ ἀρτίτιστο μέγαρο τῆς ὁδοῦ Κουρτώ, στὴ μέση τοῦ σκοτεινιασμένου κῆπου, ἔπαιρνε διόθεν καὶ πιὸ πένθημι ὄψι. Γύρω του γλυστροῦσαν ὑποπτες σκιές κατασκόπων. Τὸ ὅλο περιβάλλον ἦταν τραγικόν.

Ὁ Ρασκάς ἦταν τώρα κι' αὐτὸς μέσα στὸν κῆπο, ἀλλὰ βρισκόταν σὲ μιά ψυχικὴ κατάστασι πού τὸν ἔκανε ἀναποφάσιστο. Εἶχε πατήσῃ τὸ στερεὸ ἔδαφος τοῦ κῆπου, λίγο ἔπειτα ἀπὸ τὸν Τραγκαβέλ, ὅταν δηλαδὴ ὁ Κορινιανὸς ἔβγαине ἀπὸ τὸν κῆπο στὸν δρόμο. Ἡ πρώτη του σκέψις ἦταν νὰ βρῇ τὸν καλόγερο, καὶ νὰ τὸν διώξῃ ἀπὸ τὴ μέση. Ἀπὸ τὴ σύλληψι τοῦ Τραγκαβέλ καὶ τῆς Ἀνναίς ἔτρεπε αὐτὸς μόνος νὰ ἐπωφεληθῇ. Δὲν θὰ τοῦ ξαναπαρουσιαζόταν ἄλλη τέτοια εὐκαιρία. Στὴν ἀνάγκη θὰ τοὺς σκότωνε αὐτοὺς τοὺς δύο, τὸν Τραγκαβέλ καὶ τὴν Ἀνναίς!...

Τὴ στιγμῇ πού σκεπτόταν αὐτά, ἕνα ῥίγος διέτρεξε τὸ κορμὶ του.

— Ψύχρα κάνει! μούρμουρσε, καὶ σφούγγισε τὸ ἰδρωμένο τοῦ μέτωπο.

Μὰ δὲν ἦταν ψυχρὰ αὐτὸ πού ὁ Ρασκάς ἐνόησε, ἡ βροχὰ ἀντιθέτως ἦταν γλαφρὴ. Σκεπτόταν κι' ἔφερε στὴν φαντασία του ὁ Ρασκάς, αὐτὴ τὴ στιγμῇ, δις ὁ Τραγκαβέλ ἐνῶ μπορούσε νὰ τὸν σκοτώσῃ δὲν τὸν εἶχε κάνει. Θυμήθηκε κατόπιν καὶ τὸν Μαλούι, ὁ ὁποῖος τὸν εἶχε κάνει πρὸ ἡμερῶν νὰ νοιώσῃ μιά ἀγνώστη πρὸς τὸν γι' αὐτόν, ὑπερφάνεια τιμῆς ἀνθρώπου. Σκέφθηκε κατόπιν πὼς οἱ ἄνδρες αὐτοὶ προστάτευαν ἕνα κορίτσι πού ἐνθουσίαζε κι' αὐτὸν τὸν ἴδιο μὲ τὴν λεβεντιά του.

Τὸ μυαλό τοῦ Ρασκάς ἦταν θολό. Δὲν κατάφερε νὰ τὰ βγάλῃ πέρα μὲ δις ἀντιθέτες σκέψεις. Ἡ πρώτη σκέψις πού κυριαρχοῦσε μέσα του ἦταν νὰ σκοτώσῃ στὴν ἀνάγκη τὸν ζευγάρη ἐκεῖνο, καὶ νὰ καρπωθῇ ὅλα τὰ ὀφέλη. Δὲν μπορούσε ὅμως ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴ δεύτερη σκέψι, πού τοῦ βάρινε στὸ στήθος, σὰν βράχος ἀπὸ γρανίτη.

Καὶ τὸ κακὸ αὐτὸ συνέβαινε στὸν Ρασκά τὴν ὥρα πού οἱ ἄλλοι ἐκιννοῦντο μὲ πυρετώδη ταχύτητα καθένας γιὰ τοὺς σκοπούς του. Εἰκοσι ἄρροι μὲτὸν Σαμπριακ ἐπὶ κεφαλῇς ἐξωρυσσάντο ἀπὸ τὴ Βασιλικὴ Πλατεία πρὸς τὴν ἑπαυλὶ τῆς δεσποινίδος ντὲ Λεσπάρ. Στὸ πλευρὸ τοῦ Σαμπριακ βρισκόταν ὁ Κορινιανὸς πού εἶχε ἐξηγήσει τὸν ἀρχικατάσκοπο βαρβάνο ὅλα σὰ περιστατικὰ. (Ἀκολουθεῖ)

Πρό

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΦΟΥΡΤΟΥΝΕΣ ΤΗΣ ΣΤΕΡΙΑΣ

ΝΗΜΕΡΑ της Παναγίας.

Τά νηστέψαν όλα. 'Αλλά την ημέρα εκείνη «ἀγία και κατάλοις οἶνον και ἐλαίου». Καί κατέλυσαν και ἔλαιον και οἶνον και μεζεδάκια και μαριδες και τυρί. 'Αλλά πρὸ πάντων οἶνον! 'Οκάδες, βαρέλια, ἀν' μπορούσαν... Τόσο, πού χάσανε ὁ ἕνας τους τὸν ἄλλο!

— Βρε Μανώλη...
— Κωσταντῆ!... Βρε δὲν ἀκούς, βρε Κωσταντῆ!...

Μά οὔτε ὁ Μανώλης ἀκούγε, οὔτε ὁ Κωσταντῆς ἀπαντοῦσε...

Νύχτα ἦταν πειά, ἀργά, περασμένα τὰ μεσάνυχτα.
— 'Ορτσα—ἀλά—μπάντα!... Σία... Σία... Σία!... Καί ἔφτασαν ὁ κύρ Κωσταντῆς μπροστά στὸ σπίτι δὴν μένανε!... 'Αλλά με πόσες βόλτες, με πόσα ἀναγυρίσματα, με πόσες στραβοτιμονιές και καβαντζαρίσματα και με τί ἀναδρομάδες!...

'Ορτς ἔκαμε νὰ τ' ἀγναντέψῃ τὸ σπίτι του. Σβυλάδες τοῦ κρασιῦ.
"Ὅλο και κόντρα πηγαίνανε τὰ πόδια του!...

— Βρε Μανώλη, βρε, κατέβασε, βρε, τ' ἄλμπουρο!

Μά πού ὁ Μανώλης;

Κάπου θὰ τραχάρισε κι' αὐτός, σὲ κάνα φανάρι, σὲ καμμιὰ γωνιά, σὲ κανένα κάβο!... Σὰν τὸν πιάνανε ἡ φουρτούνα τοῦ κρασιῦ, καβαντζαρίζει σὲ κάθε πόρτα...

— Βρε Μανώλη, ὁρτσα βρε, και θὰ τραχάρουμε στὸν κάβο!... Κλείσε τίς μπουκατόρες, ρέ!

Μά πού Μανώλης!... 'Απατος σὲ κανένα λάκκο!...

— Σία... Σία... Σία, τὸ λοιπόν, κι' ἀπόψε και ἔφτασε, με βόλτες και ἀναγυρίσματα, ὁ Κωσταντῆς στὸ σπίτι δὴν μένανε.

Σπίτι μεγάλο και ψηλό, παλιὸ και σκεβρωμένο, χοντρό, με πεσμένους τοὺς τοιαυτάδες και ἀνοιχτά πλευρά, σὰν μπουγαδοκρίνο, πού εἶνε μισοχλασμένο.

Μέσα ἐκεῖ καθόντουσαν, ἀπάνω στὸ δεύτερο πάτωμα, σ' ἕνα δωμάτιο, ἀπόμειρο, μικρό, ἐρημιό και σκοτεινό, χωρίς συγγενεῖς και φίλους, χωρίς ἐλπίδα πειά καμμιὰ, χωρίς ἀπαντοχή, ἀλλά και χωρίς σκοτούρες.

Μεροδοῦλι—μεροφαί. 'Η δὴ μεροφαί, ἀλλά μεροποτιό! 'Ο, τι βγάζανε, ἀπὸ τὴ φτωχικὴ δουλειά τους, σὲ ταβέρνα.

Μαζὺ δουλεύανε σὲ τὴν προκυμαία, μπαλόνοντας τὰ δίχτυα τὸν φράδων, μαζὺ πηγαίνανε στὸ κρασοποῦλι, μαζὺ διαλέγαν τοὺς μεζέδες τους, και με δίχτυα δισομῆ μοιράζαν τὸ κρασί τους... 'Ως πού γέμιζε τὸ στομάχι ἀπὸ κρασί, τὸ κεφάλι ἀπὸ καπνούς, ἄδειάζε και ἡ τσέπη ἀπὸ δροαχμές, και τραβούσαν στὸν δωματιάκι τους πού μέναν, χρόνια τώρα ἀπὸ τότε πού ζεπέσανε, ἐνώσαντες τὴν ἐρημιὰ και τὴν ὀφάνια τους σὲ μιὰ οἰκογένεια δική τους!...

Φτάνανε στὸ Πόρτο με μάτια π' ἀστραποβόλουν...

Μά ἐκείνη τὴ μέρα γιορτῆς τῆς Παναγίας ἀφοῦ νήστεψαν κάθε φαγητὸ ἀρτύσιμο, ὅλο τὸ δεκαπενταῦγουστο, ἔπιανε παραπάνω. Καί με τὸ δικιότους.

Καί δόσ' του ἔκατο στ' ἀράκια μαριδιτῆς και τυρί...
Κι' ὅταν ἔδεισαν ἡ τσέπες και τσέπες και γέμισαν καπνούς τὰ κεφάλια τους, ἦταν πειά ἀργά, ἡ νύχτα εἶχε προχωρήσει... Καί σὰν

Παλιὸ κατεταμένοι και οἱ δύο... Θαλοσομάχοι και οἱ δύο, θηρία τοῦ πελάγους. Τούνεζι, Αἰγυπτο, Μαροῦλλια, Μπαρμαρία, Μαύρη Θάλασσα, ὡς τὴ Τεργέστη. Με δλους τοὺς ἀνέμους τὸν θαλασσὸν, παλαίψανε μ' ὅλες τίς φουρτούνες πεσοκοπήκανε, ὅλα τὰ ἀγριμένα κύματα τους τὰ καβάλλησαν... Καί τέλος με μετωπα πού—στάζαν ἀρμόρα, ἰδρώτα και πικρὸ τῆς θάλασσας

νερό, σὰν στεφάνι νίκης, φθάνανε στὸ «πόρτο» με μάτια πού ἀστραποβόλουν και τὴ καρδιά γεμάτη ἀπὸ πεποίθησι κι' ἀπὸ χαρὰ ὁρεξὶ μεγάλη...

'Αλλά τὰ χρόνια ἐπερνούσαν, γερνούσαν τὰ σώματα, σαρκάζονταν τὰ καράβια, τὰ μπράτσια τους δὲν βαστοῦσαν τώρα τόσο, και τὰ πόδια τους δὲν ἀστραφταν ὅπως ἀστραφταν πρῶτα!...

Ἡ θάλασσα ὅμως ἦταν πάντα νειά, πάντα δυνατή, πάντα μαργαρίτα, πάντοτε κακὴ, πάντα ἀκατασίγαστη, ἀστείρευτη, ἀκαμψή, πάντα μαργαρίτα, πάντα ἀπαισιῶσα!...

'Αλλά κι' ὁ κόσμος ἄλλαξε. Τὰ τελευταῖα χρόνια ἄλλαξε πάλι! Παπῶρια και μενεξίνες γεμίσανε τὴ θάλασσα. Γεράσανε τὰ καράβια, τὰ καράβια, τὰ τρεχαντήρια, ἡ γολέτες, τὰ κανά, τὰ καμάρια, ἡ μπρασέρες.

Μαζὺ με τοὺς δύο γέροντες ναυτικούς ἐγέρασε και ἡ ἐποχὴ τους, ὅλη τὴν παλιὰν τὸν χρόνον ἡ ζωὴ.

Κ' ἔτσι μιὰ ἡμέρα βρεθῆκανε κι' αὐτοὶ στοὺς δρόμους. Χωρὶς πλοῖο, χωρὶς τσοῦμερο, χωρὶς καπετανιό, και δίχως καπνὰ καί σιγμά...

Παλαίψανε και πάλι. 'Οχι τώρα με τὴ θάλασσα, με τὴν ἐποχὴ τῆς ζωῆς. Τὴ θάλασσα τὴ νίκησαν. Μά ἡ νεὰ ἡ ζωὴ, ὁ νέος κόσμος πῶς ἔτασσεν...

Ἔτσι βρεθῆκανε μιὰ ἡμέρα, πεταγμένοι σὲν ἀκροκάλυ, καράβιον και νὰ μπαλόνουν τὰ πόδια τὸν φράδων.

Μά σὰν καλοὶ καπετανοί, δὲν δειλιάσανε.

— 'Ορτσα — ἀλά — μπάντα...
Κωσταντῆ! Βίρα, λιγικά, βίρα!...

— Σία... Σία... Κατεπὴν—Μανώλη!...

Κι' ἐξακολουθούσαν τὸν ὁρτσα τὸ μεγάλο στήν ἐρημιὰ.

Παῖδι! — σκυλιά δὲν εἶχαν! Πιάσαν ἕνα δοματιάκι, στὸ «μπουγαδοκρίνο», τρώγαν — πῶς πολλὲς φορὲς μόνον πῶς, και φριζάνησαν και ἱκανοποιημένοι γιὰ τὰ ἑαυτά τους...

Τὰ κρεββατιάκια τους ἐκεῖ μέσα καθάρια, λίγα τὰ ἐπιπλά κι' ἀπὸ μιὰ ὅλα παστιχὰ και διαλεχτά. Τὸ καμαράκι τους, πού εἶχαν σὲ καράβι, τὸ διατηρῆσαν οἱ δύο καπετανοί. Με τίς κουνουπιέρες σὲ καράβι, τὸν τελευταῖον καραβιό τους, τὰ μπρίκια, τὰ καθίσματα...

Στὸ καμαράκι τους αὐτό, ξαναβροῦσαν τὸν ἑαυτὸ τους! Καί σὺν ὁ ἄνεμος φουσοῦσε, ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο και τὸν κουνούσε τὸ παλιὸ καραβοπάνι, και φουσκῶσε τὴν κουνουπιέρα σὰν πανί. ὁ δὲν γέρω — καπετανοί πλέανε, πρῶτα μ' ἀπαλά με τὴ δύναμη τῆς φαντασίας τους, ἀπάνω, στὸν ἰνδαλμάτων τὸν τὰ γαλανά νερά...

— 'Μόλια μούδια, κατεπὴν!...
— 'Μόλια!...

Μά ἐκείνη τὴ μέρα γιορτῆς τῆς Παναγίας ἀφοῦ νήστεψαν κάθε φαγητὸ ἀρτύσιμο, ὅλο τὸ δεκαπενταῦγουστο, ἔπιανε παραπάνω. Καί με τὸ δικιότους.

Καί δόσ' του ἔκατο στ' ἀράκια μαριδιτῆς και τυρί...
Κι' ὅταν ἔδεισαν ἡ τσέπες και τσέπες και γέμισαν καπνούς τὰ κεφάλια τους, ἦταν πειά ἀργά, ἡ νύχτα εἶχε προχωρήσει... Καί σὰν

Παλιὸ κατεταμένοι και οἱ δύο... Θαλοσομάχοι και οἱ δύο, θηρία τοῦ πελάγους. Τούνεζι, Αἰγυπτο, Μαροῦλλια, Μπαρμαρία, Μαύρη Θάλασσα, ὡς τὴ Τεργέστη. Με δλους τοὺς ἀνέμους τὸν θαλασσὸν, παλαίψανε μ' ὅλες τίς φουρτούνες πεσοκοπήκανε, ὅλα τὰ ἀγριμένα κύματα τους τὰ καβάλλησαν... Καί τέλος με μετωπα πού—στάζαν ἀρμόρα, ἰδρώτα και πικρὸ τῆς θάλασσας

Μά ἐκείνη τὴ μέρα γιορτῆς τῆς Παναγίας ἀφοῦ νήστεψαν κάθε φαγητὸ ἀρτύσιμο, ὅλο τὸ δεκαπενταῦγουστο, ἔπιανε παραπάνω. Καί με τὸ δικιότους.

Καί δόσ' του ἔκατο στ' ἀράκια μαριδιτῆς και τυρί...
Κι' ὅταν ἔδεισαν ἡ τσέπες και τσέπες και γέμισαν καπνούς τὰ κεφάλια τους, ἦταν πειά ἀργά, ἡ νύχτα εἶχε προχωρήσει... Καί σὰν

Παλιὸ κατεταμένοι και οἱ δύο... Θαλοσομάχοι και οἱ δύο, θηρία τοῦ πελάγους. Τούνεζι, Αἰγυπτο, Μαροῦλλια, Μπαρμαρία, Μαύρη Θάλασσα, ὡς τὴ Τεργέστη. Με δλους τοὺς ἀνέμους τὸν θαλασσὸν, παλαίψανε μ' ὅλες τίς φουρτούνες πεσοκοπήκανε, ὅλα τὰ ἀγριμένα κύματα τους τὰ καβάλλησαν... Καί τέλος με μετωπα πού—στάζαν ἀρμόρα, ἰδρώτα και πικρὸ τῆς θάλασσας

Μά ἐκείνη τὴ μέρα γιορτῆς τῆς Παναγίας ἀφοῦ νήστεψαν κάθε φαγητὸ ἀρτύσιμο, ὅλο τὸ δεκαπενταῦγουστο, ἔπιανε παραπάνω. Καί με τὸ δικιότους.

Καί δόσ' του ἔκατο στ' ἀράκια μαριδιτῆς και τυρί...
Κι' ὅταν ἔδεισαν ἡ τσέπες και τσέπες και γέμισαν καπνούς τὰ κεφάλια τους, ἦταν πειά ἀργά, ἡ νύχτα εἶχε προχωρήσει... Καί σὰν

Παλιὸ κατεταμένοι και οἱ δύο... Θαλοσομάχοι και οἱ δύο, θηρία τοῦ πελάγους. Τούνεζι, Αἰγυπτο, Μαροῦλλια, Μπαρμαρία, Μαύρη Θάλασσα, ὡς τὴ Τεργέστη. Με δλους τοὺς ἀνέμους τὸν θαλασσὸν, παλαίψανε μ' ὅλες τίς φουρτούνες πεσοκοπήκανε, ὅλα τὰ ἀγριμένα κύματα τους τὰ καβάλλησαν... Καί τέλος με μετωπα πού—στάζαν ἀρμόρα, ἰδρώτα και πικρὸ τῆς θάλασσας

Μά ἐκείνη τὴ μέρα γιορτῆς τῆς Παναγίας ἀφοῦ νήστεψαν κάθε φαγητὸ ἀρτύσιμο, ὅλο τὸ δεκαπενταῦγουστο, ἔπιανε παραπάνω. Καί με τὸ δικιότους.

φουρτῆσαν γιὰ τὸ σπίτι τους, γιὰ τὸ δωμάτιό τους, μιὰ φουρτούνα τοὺς ἔδωκε... Φουρτούνα ἐσωτερικὴ, τοῦ μεθυστοῦ φουρτούνα!... 'Απὸ τὸν ὅρτσα, ἀπὸ καθε, ἀπὸ πέρα, χάσανε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο!

— Βρε Μανώλη!...
— Κωσταντῆ!... Βρε δὲν ἀκούς, βρε Κωσταντῆ!...

Μά οὔτε ὁ Κωσταντῆς ἀκούγε, οὔτε κι' ὁ Μανώλης ἀπαντοῦσε... Καὶ δόσαν ἀπὸ δῶ, καὶ δόσαν ἀπὸ πέρα με βόλτες, κι' ἀναγυρίσματα, κι' ἀναγυρίσματα, κι' ἀναγυρίσματα, ἐφθασαν ἀπὸ ὅρα ἀρκετὴ ὁ Κωσταντῆς σὰν «μπουγαδοκρίνο» στὸν πόρτα...

— 'Ο Μανώλης, σκέφτηκε, θὰ ἔφθασε καλά και κοιμάται!... Πιὸ καλὸς ἐκεῖνος αὐτός!...

Μά ὅταν πῆγε νὰ περάσῃ τὸ κεφαλόσκαλο, εἶδεν ἐκεῖ, μπροστὰ σὲν πόρτα, ἕνα ἀνθρώπο πεσμένο νὰ κοιμάται, μέσα στὸ σκοτάδι, καταγῆς.

— Βρε σὺ, βρε, γιὰ σῆχω βρε και θὰ σὲ κόψῃ κανένα αυτοκίνητο. Κι' ἐπράττει τὸν κοιμισμένο. Μά ἐκεῖνος ἦταν ἀναισθητός.

'Ο ἀνὰ δὲ ὁ κατεπὴν χοντροστάθηκε.

— Τι νὰ κάνῃ τώρα!... Νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐκεῖ, σὰν τὸ σκυλὶ στὸ δρόμο, ἀμαρτία ἦταν!... Καλότερα θὰ ἦταν νὰ τὸν ἀφήσῃ... Νὰ τὸν πᾶν ἀπὸ τὸν πόρτα, νὰ κινή και τὸν Μανώλη συντροφιά!... Μεγάλω τὸ κρεββατί τοῦ Μανώλη!... 'Ας τὸν βάλλω μ' αὐτὸν νὰ κοιμηθῇ ἐκεῖ.

— 'Αγάντα! 'Αγάντα! Κόργααααα!...

Τὸν φορτώθηκε στὸν ὄμο του και τὸν ἀνέβασε ἀπάνω. 'Εδῶ τὸν ἔχει νὰ τὸν ρίξῃ, ἐκεῖ τὸν ἔχει νὰ τὸν ρίξῃ, τὸν φέρνει τέλως μέσα στὸ δωμάτιο, ἀνοίγει μιὰ τὴν κουνουπιέρα και τὸν πετάει στὸ κρεββατί τοῦ συντροφίου του.

Πᾶει ὅτερε ν' ἀνῆλθῃ φῶς, μὰ δὲν βρίσκει σὲν τὸν τραπεζι.

— Βρε Μανώλη, μήπως ἔχεις ἐσὺ σπῖρα; 'Απὸ τὴν καμμιὰ.

— 'Ας πᾶν νὰ ἀγοράσω ἕνα κουτί, λέει ὁ Κωσταντῆς, και ξανακατεβαίνει.

Μά μὲν ἔφτασε στὸ παράσκαλο, ἀπ' ἐξῶ ἐπ' ἐπὶ τὴ μεγάλη πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, και νὰ, ἕνας ἄλλος μεθυσμένος βρισκόταν ἐξαπλωμένος παρὶς, στὸ δρόμο, μπροστὰ πεσμένος!

— Βρε, βρε, βρε, τί κάνεις δῶ, μωρέ!... φωνάζει ὁ Κωσταντῆς.

Ἄπανησι καμμιὰ.

Πάλι ὁ Κωσταντῆς στάθηκε, πάλι συλλογίστηκε και πάλι νίκησε ἡ καλὴ καρδιά του.

— 'Ας τὸν κουβαλήσω ἀπάνω, ὅπου νὰ πᾶω και αὐτοῦ τὸ μεθύσι. Χωραεῖ τὸ κρεββατί τοῦ Μανώλη!... Λέβα, λέβα, και πετανο!

Καί δόσαν τρικλίζοντας, ἀγκομαχώντας, ἔρποντας κι' ἀναστενάζοντας, τὸν ἔφερε π' αὐτὸν ἀπάνω. 'Ανοίξε τὴν κουνουπιέρα τοῦ Μανώλη και τὸν πέταξε μέσα κι' αὐτόν.

Καί πάλι τρικλίζοντας ἀπ' τὸ πῶς και τσακισμένος ἀπ' τὸν κόπο, κατέβηκε γιὰ ν' ἀγοράσῃ σπῖρα. Μά μὲν ἀνοίξε και πάλι τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, νὰ και τρίτος στὸ ἴδιο μέρος μεθυσμένος, βρῆς κι' ἀκίματος!...

— Μὰ τί ὀργὴ εἶνε αὐτό!... φωνάζει ὁ Κωσταντῆς. 'Εδῶ ἀπόψε ἦρθαν νὰ πέσουν ὅλοι οἱ μπικερῆδες!...

Μά, γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀδίκησιν κι' αὐτόν, τὸν κουβαλεῖ ἀπάνω. 'Ανοίγει μιὰ ἀπ' τίς κουνουπιέρες και τὸν ρίχνει στὸ κρεββατί.

— 'Ας λείπουν, λέει ὅτερε, και τὰ σπῖρα, ἄς λείπῃ και τὸ φῶς!... Δὲν ξανακατεβαίνει!... Δὲν θὰ κουβαλήσω ἀπὸψε, ἐγώ, ἐδῶ δλους τοὺς μεθυσμένους.

Κι' ἔπεσε στὸ κρεββατί του και κοιμήθηκε ὅπως βαρὺν κι' ἀδιαμαρτυρῶν!...

Καί ἀπὸ τὸ πολὺ μεθύσι κατὶ ἀπὸ τὴν κούρασι, ζύπνησε ἀργά ὁ Κωσταντῆς.

Πρῶτη τοῦ δουλειὰ ὅταν ζύπνησε, ἦταν νὰ ἰδῇ, τί γίνον ὁ Μανώλης και οἱ μεθυσμένοι. 'Ανοίγει τὴν κουνουπιέρα τοῦ διπλανοῦ τοῦ κρεβατιοῦ πού ἦταν στὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο κοντὰ, κανέναν!...

Τὸ κρεββατί ἀγγιχτο.

Ἄπαινε ὁ Κωσταντῆς!...

— Τι δόλο γίνεκε!... Ποῦθε φώναγε; 'Η πόρτα ἦταν κλειστή!... σκεπτεται κι' ἀπορεῖ.

Κιτάνει ἀπὸ δῶ, κιτάνει ἀπὸ καί, κιτάνει ἀπὸ τὸ παράθυρο κάτω και τί βλέπει; 'Εμπρός στὸ παράσκαλο, σὲν πόρτα ἀπ' ἐξῶ, βρισκόταν πεσμένος ὁ Μανώλης, ἀνάσκελα, ὁλοῦτος!...

Καί τότε κατάλαβε ὁ Κωσταντῆς, τι ἔπαθ' ὁ φτωχός!...

Οἱ μεθυσμένοι, πού ἀπ' τὴ καλοσύνη τὸν ἀνέβριζε, δὲν ἦσαν πολλοί, μὰ ἕνας ὁ Μανώλης πού εἶχε πέσει κι' εἶχε ἀποκοιμηθῇ, ἀπὸ τὸ πολὺ μεθύσι, δῶ παρακάτω ἀπ' ἐξῶ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΛΑΖΕΤΕ

— 'Ενας διάσημος Γερμανὸς γιατρός παρατήρησε, ὅτι μεταξὺ τὸν ἀνθρώπων, ὅσοι κοιμούνται με τὸ στόμα κλειστό, ζοῦν περισσότερα χρόνια.

— Σύμφωνα μ' ἕνα νόμο πού ὑπάρχει σὲν Νορβηγία, ὅταν ἕνα κορίτσι πρόκειται νὰ παντρεθῇ πρέπει πρῶτα νὰ παρουσιάσῃ πιστοποιητικὸ τοῦ Δήμου, στὸ ὁποῖο νὰ ἀναφέρεται, ὅτι ἔχει νὰ μαγεύει, νὰ πλέκῃ και νὰ κεντά.

— Κατὰ τίς παρατηρήσεις τοῦ 'Αγγλοῦ γιατροῦ Οὐέρες, ἡ καρδιά ἑνὸς φυτοφάγου ἔχει 58 παλμούς κάθε λεπτό, ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ καρδιά ἑνὸς κρεατοφάγου 72!

Τὸ πρῶτο ηλεκτρικὸ τραίνο τοῦ κόσμου κατασκευάστηκε και λειτουργεῖ σὲν πόλιν Μπουσμὶλ τῆς 'Ισπανίας.

— Τὰ στρεβία ἔχουν τόσο εὐαίσθητο ὀργανισμό, ὥστε θὰ μπορούσαν νὰ ψηφίσουν ἀμέσως με ἕνα δυνατό κρότο (πιστολιὰς ἡ κερανοῦ) πού θὰ τὰ προσέβαλε.

— 'Η χλῆνες θεωροῦνται σὲν Κίνα ἱερὲς και συμβολίζουν τὴν εὐτυχία, τὴν μακροβιότητα και τὴν εἰρηνικὴ συμβίωσι τὸν νεογόνων.

— Χάρις σὲ μιὰ νέα ἐφεύρεσι, ἀπὸ μιὰ μόνον καρβόνιον, μπορούν νὰ ἐξαχθοῦν, σὲ μιὰ μόνον ὥρα ἐννέα γαλόνια πετρελαίου.

— Τὰ φύκια τῆς θάλασσας θὰ μπορούσαν νὰ μεταβληθοῦν ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ σὲ μιὰ οὐσία, ἡ ὁποία θ' ἀντικαθίστῃ θανατῶσα τὸ δέμα πού χρησιμοποιεῖται γιὰ τὰ ὑποδήματα.

— Μέχοι τῆς στιγμῆς ἔχουν γίνε σχετικὰ πειράματα κι' ἔχουν στεφθῇ μ' ἐπιτυχία.

— Οἱ ἐπιστήμονες ἀρχίζουν νὰ ἐπαρμόζουν, με λαμπρά ἀποτελέσματα, τὴν...χορματοθεραπεία. Τὸ κόκκινο χρώμα π. χ. ἀντενεργί σὲν φλογώσεις, τίς συμφορήσεις, τοὺς ρευματισμούς, τὴν πλευρίτιδα και τὰ ἐγκλήματα. Τὸ κίτρινο χρησιμοποιεῖται σὲ περιπτώσεις ἰσχυλίας, και νεφρίτιδος. Τὸ μπλε χρώμα σὲν πονοκεφάλους και τὴν νευραλγία και τὸ κίτρινο σ' ὀριμένους μορφῆς τῆς νευρασθένειας.

— 'Οταν ἡ διάσημος 'Αγγλὴς ἡθοποιὸς μίς Ντάκρ βρισκόταν τελευταῖος με τὸν θάνατό της σὲν Αὐστραλία, εἶχε τὸ αὐτῆς νὰ διαγωθῇ ἀπὸ ἕνα δηλητηριώδες φεῖδι κι' ἔπειτα ἀπὸ λίγες ὥρες νὰ πεθάνῃ, ὅπως οἱ γιατροὶ νὰ προλάβουν νὰ τῆς κάνουν τὸν σχετικὸ ὁρρό.

— Τὰ μόνια λόγια πού ὑπόσχον νὰ προσφέρῃ ἡ καλλιτεχνία λίγες στιγμὲς πρὶν πεθάνῃ ἦταν: «Θέλω νὰ με θάψουν σὲν χῶμα α τῆς πατρίδας μου».

— 'Η ἐπιθυμία τῆς αὐτῆ πραγματοποιήθηκε κατὰ τὸν ἐξῆς περίεργο τρόπο:

— Τηλεγραφικῶς ἐναυλῶθηκε ἕνα ἀεροπλάνο ἀπὸ τὸ Λονδίνο, τὸ ὁποῖο ἀνεχώρησε γεμάτο με...χῶμα ἀπὸ τὸ μέρος πού εἶχε γεννηθῇ ἡ ἐν λόγω ἡθοποιός.

— Τὸ ἀεροπλάνο αὐτὸ με τὸ περίεργο φορτίο του, ἔφτασε σὲν Αὐστραλία ἔπειτα ἀπὸ μιὰ βδομάδα, τὸ χῶμα μετεφέρθη σὲν νεκροταφεῖο καί ἐκάλυψαν μ' αὐτὸ τὸ φέρετρό τῆς ἡθοποιῶς.

ἀπὸ τὴ πόρτα.

Μά μεθυσμένος σκυπὰ κι' αὐτός, ὅταν τὸν κουβαλοῦσε ἀπάνω, μέσα σὲν τῆς τοῦ κρασιῦ και στοῦ δωματίου τὸ σκοτάδι, ἀπὸ τὸν ρίξῃ ἀπὸ τὴν κουνουπιέρα, μέσα στὸ κρεββατί, ὅπως νύχτες τὸν πέταξε ἐξῶ σὲν αὐτὴν ἀπὸ τὸν ἀνοιχτὸν παράθυρο, παραμερίζοντας τίς ἀσπίδες ἀπὸ καραβοπάνω, κουνιτίνες!...

'Ετσι ὅλο και τὸ Μανώλη κουβαλοῦσε και τὸν ἴδιο τὸ Μανώλη ἐρριχνε ἀπ' τὸ παράθυρο!...

Τσακίστηκε ὁ Μανώλης; Γλύτωσε; Ποιὸς ξέρει!... Τὸ παράθυρο δὲν ἦταν ψηλά, κι' ὁ δρόμος ἦταν γεμάτος χῶμα.

Μά ὁ Κωσταντῆς, πού εἶδε τὸ κατὰ πού ἔκαμε στὸ φίλο του, ἔπεσε κι' αὐτὸς ν' αυτοκτονήσῃ.

Μά ἀπὸ τὴν παρατήρησίν του, κι' ἀπὸ τὴν ταραχὴ του, ἀπὸ τὴν πᾶ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΜΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Ποιος είναι ο ιδανικός σύζυγος;

ΜΕ

(ΤΙ ΑΠΑΝΤΟΥΝ Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ ΜΑΣ, ΠΩΣ ΤΟΝ ΟΝΕΙΡΕΥΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΤΟΝ ΘΕΛΟΥΝ)

Η δισ ΕΒΕΛΙΝΑ Ψ. (Αθήναι) γράφει:
Αγαπητό μου «Μπουκέτο»,
Βλέποντας κι' εγώ το ερώτημά σου
«Περί του ιδανικού συζύγου» απαντώ, αν
και είμαι λίγο απαιτητική:

Ιδανικόν σύζυγον θά θεωρήσω τὸν ἄν-
δρα, ὁ ὁποῖος δὲν θά εἶνε:

- 1) Μέθυσος.
- 2) Γυναικᾶς καὶ
- 3) Χαρτοπαίκτης.

Ὡς γὰρ τὰ ἄλλα ποῦ λένε, νὰ μὴν εἶνε
ζηλιώδης καὶ κακός, νομίζω ὅτι θά εἶμαι
εἰς θέαν νὰ τὸν συμμορφώσω ἐγώ.

Εὐτυχισμένον δὲ γάμο θεωρῶ ἐκεῖνον
ποῦ ὁ ἄνδρας δὲν θάξῃ τὰ ἀνωτέρω ἐλαττώματα.

Μὲ ἐκτίμησιν
ΕΒΕΛΙΝΑ Ψ.»

Η δισ ΜΙΤΣΑ Π. (Δράμα) γράφει:
«Αγαπημένο μου «Μπουκέτο»,

Είμαι μία ἀπὸ τίς πῶς τακτικές σου ἀναγνώστριες κι' ἀφοῦ διά-
βασα τίς ἀπαντήσεις τόσοι καὶ τόσοι κοριτσιῶν, σοῦ γράφω καὶ ἐγώ
μὲ δυὸ λόγια τὴ δική μου:

Γιὰ μένα ιδανικός σύζυγος εἶνε ἐκεῖνος ποῦ θὰ μὲ ἀγαπᾷ καὶ θὰ
τὸν ἀγαπῶ, μὲ μιὰν ἀγάτῃ ὅχι ψεύτικη, ἀλλὰ ἀληθινὴ καὶ ἀτελείωτη.
Εἶνε ὅμως τόσο δύσκολο στὴν ἐποχή μας νὰ συναντήσῃ κανεὶς ἄνδρα
μὲ εἰλικρινὰ αἰσθήματα!...

Μ' ἐκτίμησι
ΜΙΤΣΑ Π.»

Η δισ «ΜΙΤΣΟΥΚΟ» (Κλειδί) γράφει:

«Αγαπημένο μου «Μπουκέτο»,

Πολὺ τολμηρὴ, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἡ ἐρώτησί σου. Μοῦ γέννησε πολ-
λές ἀπορίες. Γιατί ὡς τώρα, ἀκουγα πολλές φορές νὰ μιλῶν γιὰ συζύ-
γους, ὅχι ὅμως καὶ ιδανικούς.

Ξέρω συζύγους δυστυχισμένους, ἐπισημένους, μαλλιοτραβηγμένους,
ἀξιολύπητους, καμπουριασμένους ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ὑπὸ μορφήν συζύ-
γου συμφορᾶς ποῦ τοὺς δέρνει, ὅχι ὅμως κι' ιδανικούς.

Οἱ καυμένοι, πῶς μπορεί νὰ εἶνε ιδανικοὶ μὲ τὰ μαρτύρια ποῦ τρα-
βᾶνε ἀπ' τὰ χέρια μας!...

— Βέβαια, ἴσως νὰ ὑπῆρχαν ἄλλοτε καὶ ιδανικοὶ σύζυγοι. Αὐτοὶ
ὅμως, οἱ καυμένοι, δὲν ζοῦνε. Βλέπετε φροντίζουν νὰ πεθαίνουν πρὶν
προφτάσουν καὶ πάρουν τὸ διπλόμα τοῦ «Ιδανι-
κοῦ».

Καὶ τὸ συμπέρασμα: Σύζυγοι μ' αὐτὸν τὸ
τίτλο, δὲν ὑπάρχουν, ἀπλούστατα, γιατί πρὶν
προφτάσουν νὰ γίνουν, πεθαίνουν.

Ψήνονται, σιγοκαβουρντίζονται, λυώνουν... Οἱ
κακόμοιροι!...

Γεῖα χαρὰ
ΜΙΤΣΟΥΚΟ.

Η δισ Μ. Γ. ΤΖΑΝΤΙΩΤΙΣΣΑ (Ζάκυνθος) γράφει:

«Ιδανικός σύζυγος!

Αλήθεια πόσα δὲν λέγουν αἱ δυὸ αὐταὶ
λέξεις! Ἀλλὰ καὶ πόσον δύσκολο εἶνε τὴν
σημερινὴν ἐποχὴν νὰ βρῇ μία κορὴ ἕναν ιδανικόν
σύζυγον!

Αγαπητό «Μπουκέτο», μοῦ δίδεις ἀφορμὴν
μὲ αὐτὴν σου τὴν ἐρώτησιν νὰ ἐξεωτερικεύσω
τὰς ἀντιλήψεις μου, καίτοι οὐδέποτε ἐσκέφθην
διὰ τὸ σοβαρὸν ζήτημα τοῦ γάμου διότι τὸ νο-
μίζω ἀρκετὰ δύσκολο διὰ νὰ πετύχω. Δὲν ἔχω
παρὰ λόγους ἀξιῶσεις, ἀλλ' ὁ ἄνδρας μὲ τὸν ὁποῖον
πρόκειται νὰ ἐνώσω τὴν ζωὴν μου θέλω νὰ συμ-
φωνῇ μὲ τὸ χαρακτῆρα μου, νὰ ἔχῃ γλυκεῖς
τρόπους, ψυχικὰ χαρίσματα καὶ χριστιανικὰς ἰδέας,
διότι τότε μόνον μὴ οἰκογενεῖα δύναται νὰ ἐξημε-
ρήσῃ. Πρέπει νὰ εἶνε ὁ ἄνδρας σοβάρδος καὶ μὲ
ἐπιβόλον, νὰ εἶνε ἀφωσιωμένος σύζυγος, ν' ἀγα-
πᾷ τὴν ἡσυχὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν, καθὼς καὶ
ἐγὼ τρελλάινωμαι δι' αὐτὴν, νὰ εἶνε συμπαθητι-
κός.

Πλούσιον δὲν τὸν θέλω, ἀλλὰ νὰ εἶνε
ἐνας δημόσιος υπάλληλος ὅπως εἰμαι καὶ
γώ, διότι καὶ οἱ δυὸ ἐξ ἡμῶν ἐργαζόμενοι
θὰ ζῶμεν εὐτυχισμένοι, ἄλλωστε ἡ εὐτυχία
δύο ἀτόμων δὲν ἐγκτεῖται εἰς τὰ πλούτη
ἀλλ' εἰς τοὺς καλοὺς χαρακτῆρας τῶν
ἀτόμων τούτων.

Μὲ φιλικὰ αἰσθήματα
ΤΖΑΝΤΙΩΤΙΣΣΑ
Μ. Γ.

Η δισ Τ. Ε. (Θεο)νίκη, μᾶς ἀπαντᾷ:
«Αγαπητό μου Μπουκέτο»

Κατὰ τὴν γνώμην μου ιδανικός σύζυγος εἶνε ὁ ἡθικός καὶ ἐργα-
κός. Δὲν μὲ ἐνδιαφέρει ἐὰν εἶνε πλούσιος, διότι τὰ πλούτη εἶνε προ-
σκαιρά. Οὐτε ὡμορφος διότι ἡ ὡμορφὴ στὸν ἄνδρα δὲν παίζει κα-
νὲν ρόλο.

Ἐπίσης δὲν μ' ἐνδιαφέρει ἐὰν εἶνε νευρικός, διότι ἀφοῦ θὰ τὸν
σὺζυγὸ μου καὶ θὰ τὸν ἀγαπῶ, θὰ ὑποχωρῶ πάντα εἰς κάθε τὴν
ἰδιοτροπία, ἔστω κι' ἂν ἔχω δίκαιον. Θέλω περισσότερο ἀπὸ τὰ γί-
ναι νὰ τοῦ ἀρέσῃ ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ.

Νῶ εἶνε πολὺ αὐστηρὸς καὶ πάντα νὰ γίνεται ὁ λόγος του. Δὲν θέ-
λω ὅπως μερικοὶ, νὰ γίνῃ ὑποπόδιο τῆς γυναικὸς του. Νὰ μ' ἐκτιμᾷ
σὺν ἐννοεῖται τ', ἀξίζει καὶ τὸ σπουδαιότερον νὰ μ' ἀγαπᾷ κι' ἡ περ-
σὴ μου.

Μ' ἐκτίμησι
Τ. Ε.

Η Μαῖντυ Κ. Σ. (Θεο)νίκη, μᾶς γράφει:
«Αγαπητό μου Μπουκέτο»

Ἐπάνω σὸ ἐρώτημά σας λέχθηκαν καὶ γράφθηκαν ὅχι λίγα. Πρὸς
θέτω κι' ἐγὼ μὲ λίγες λέξεις, τὴν γνώμην μου. Ὁ ιδανικός σύζυγος
εἶναι ἐκεῖνος ποῦ ἀφιερώνει ὅλην τὴν ἀγάπην, ὅλην τὴν σινοχήν, τὴν
γυναικα του, σὰ παῖδιά του, σὸ σπῆτι τοῦ ὅλο καὶ δὲν σκεπτεται πο-
τε ἄλλο, παρὰ μονάχα τὴν εὐτυχία αὐτῶν ποῦ εἶναι καὶ εὐτυχία ὁ-
κὴ του.

ΜΑΙΝΤΥ Κ. Σ.

Η δισ ΛΙΛΙΑΝ ΖΟΖΕΦ θὰ ἤθελε γιὰ σύζυγόν τῆς ἕνα στρατιω-
τὸ ποῦ νὰ τὴν ἀγαπᾷ.

Φίλη μας μὲ τὸ ψευδώνυμο «ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΣΣΑ
ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΑ» (Ἀλεξανδρούπολις), μᾶς
γράφει:

«Αγαπητό μου Μπουκέτο»

Εἰμαι κι' ἐγὼ μὴ παλιὰ τακτικὴ ἀναγνώστριά
τόσον σοῦ, ὅσον καὶ τῆς «Οἰκογενείας» καὶ παρ-
κολουθῶ τώρα τελευταίως ἐκτὸς ἀπὸ τὴν θαυμαστὴν
ὕλη καὶ τὴν μεγάλην σου κοινωνικὴν ἐρευνα περὶ τοῦ
«Ιδανικοῦ συζύγου καὶ τοῦ Εὐτυχισμένου Γάμου».

Ιδανικός λοιπὸν σύζυγος γιὰ μένα θὰ εἶνε
ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον μοῦχε γράφει ἡ τύχη μου γιὰ
σύντροφο τῆς ζωῆς μου. Ὑψηλὸς κοινός, ξανθός,
δὲν ξέρω πῶς θὰ εἶναι, γιατί ἀκόμη δὲν τὸν βρῶ
κα. Θέλω ὅμως νὰ μ' ἀγαπᾷ ὅπως θὰ τὸν ἀγα-
πῶ κι' ἐγώ, νὰ εἶναι καλὸκαρδὸς σὰν κι' ἐμεῖς,
νὰ εἶναι εὐχαρῆς, καὶ ποτὲ νὰ μὴ τοῦ λείπῃ τὸ
χαμόγελο ἀπὸ τὰ χεῖλη, καὶ στίς πῶς δύσκολες ἀπο-
στιγμὲς τῆς ζωῆς μας. Ὁ γάμος μ' ἕνα τέτοιο νῶ
—γιὰ μένα τοῦλάχιστον—δὲν μπορεί παρὰ νὰ εἶναι
εὐτυχισμένος, γιατί ἀπὸ μὴ τέτοια συμβίωση, θὰ
προκύβῃ —εἰμαι βεβαία—ἡ ἀμοιβαία ἐκτίμησις ἡ
ὁποία μαζὺ μὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν καλὴ καρδίαν
ἀποτελοῦν τὰ κυριώτερα ἐφόδια γιὰ μὴ εὐτυ-
σμένη ζωὴ μεταξὺ δύο συζύγων.

Τὶ λέτε ὅμως; Θὰ βρεθῇ; Νὰ δοῦμε.
Μ' ἐκτίμησι
ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΣΣΑ ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΑ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Νέες ἀπαντήσεις.

Μ' ἐκτίμησι

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΣΣΑ ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΑ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Νέες ἀπαντήσεις.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

ΤΙ ΕΙΝΕ Η ΚΟΜΨΟΤΗΣ;

(Ἐξη μεγάλες «γόνιμες» τῆς ὀθένης ἐμῶν γιὰ τὴν γυναικεῖα κομψότητα καὶ ἀποκαλύπτουν τὰ μυστικὰ τῆς μέθοδου)

ΣΦΑΛΩΣ ὅλος ὁ κόσμος συμφωνεῖ ὅτι ἡ
«βεντέττα» τῆς ὀθένης εἶνε ὑπέροχη! Καί,
φυσικά, μποροῦν νὰ εἶνε, γιατί κερ-
δίζουν ἀφθονὰ χορήματα. Μὰ ὅμως δα-
κτυλογράφος ἢ μὴ ὡμορφὴ γυναῖκα μὲ
περιορισμένα ἐξοδα τί μπορεί νὰ κάνῃ γιὰ
νὰ ἔχῃ κομψὴς τουαλέττες; Αὐτὸ τὸ μυστι-
κὸ μᾶς τὸ ἀποκαλύπτουν οἱ ἴδιοι οἱ «ε-
στέρες». Μὴ ξεχνᾶτε ὅτι πρὶν γνωρίζουν
τὴ δόξα, τὴν εὐτυχία, τὸν πλοῦτο καὶ τὴν
πολυτέλεια, ἐπέρασαν ἀπὸ πολλές στενοχώ-
ριες κι' ὑπέφεραν πολλές στενοχώριες.

Ὅταν ἦσαν ἀγνωστες κομπάρζες. Ζοῦσαν
μὲ ἀφαντάσιες μικρὰ «μεροκάματα» καὶ
προσπαθοῦσαν μ' αὐτὰ νὰ παρουσιάσονται
κομψές, μὲ δροσερὸ ὄψος, μὲ καινούργιες
τουαλέττες, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ «γυαλι-
ζοῦν» στὰ μάτια τοῦ σκηνοθέτου. Ἡ «βε-
ντέττα» ποῦ ἔχουν σήμερα τὴν φήμην ὅτι
εἶνε ἡ γυναικεῖα ποῦ ντύνονται πῶς ὡμορ-
φα ἀπ' ὅλες τίς ἄλλες, ἄλλοτε ἀγωνιζόν-
τουσαν γιὰ νὰ βροῦν ἕνα καλὸ κομμάτι ὀ-
φθαλμοκίτης, γιὰ νὰ φτιάξουν μ' αὐτὸ ἕνα
κομψὸ φόρεμα.

Γι' αὐτὸ, ἡ γυναικεῖα αὐτὴς εἶνε τώρα
ἡ μόνη κατάλληλος νὰ δώσουν στίς ἄλλες
γυναικεῖς χρήσιμες καὶ πρακτικὲς συμ-
βουλὲς γιὰ τὴν μόδα καὶ γιὰ τὴν κομψότητά.

Ἀς ἀκούσουμε λοιπὸν πρῶτα τὴν Κλωντὲ Κλωντὲ, τὴν πῶς ἔ-
μπνη «γόνιμη» τῆς ὀθένης, ποῦ ἔπαιξε ἐσάτως μὲ θεατρικὴν ἐπι-
τυχία τὸ ρόλο τῆς Κλεοπάτρας, σὸ ὁμόνυμο φιλμ.

— Τὸ μυστικὸ τῆς κομψότητος, λέει ἡ Κλωντὲ Κλωντὲ, εἶνε
ἡ οἰκονομία. Μὴ ξεχνᾶτε ὅτι ὑπάρχουν μερικὰ κομμάτια τῆς τουαλέ-
τας σας, σὰ ὅποια μπορεῖτε νὰ κάνετε μὴ σχετικὴ οἰκονομία. Παρα-
δείγματός χάριν, τὰ ἀπορροήματα μποροῦν νὰ εἶνε φθηνά. Σὰς συμ-
βουλεύω νὰ χρησιμοποιεῖτε χρωματιστὸ λινό, σὲ ἀνοιχτοὺς τόνους.
Ἐπειτα, ἡ καλύτερη σήμερα δὲν κοστίζουν πολὺ ἀκριβὰ. Ἐκεῖνο ποῦ
κοστίζει εἶνε ἡ συντήρησίς τους. Πρέπει νὰ τισπλένετε λοιπὸν μὲ εἰδικὸ
σαποῦν καὶ μὲ μεγάλη προσοχή, γιὰ νὰ σὰς κρατήσουν πολὺν καιρὸ.
Τὰ καπέλα ἐπίσης, γιὰ τίς πολὺ νέες γυναῖκες, μπορεί νὰ εἶνε φθι-
νὰ, ἀλλὰ διαλεγμένα πάντα μὲ γούστο. Χρειάζεται ὅμως νὰ ἔχετε του-
λάστου δυὸ ζευγάρια ὡμορφα γάντια καὶ περιποιημένα παπούτσια.
Ἐπίσης, προσοχὴ: ἕνα ταγιέρ δὲν πρέπει ποτὲ νὰ εἶνε μέτριο! Μπο-
ρεῖ νὰ σὰς κρατήσῃ πολλές ἐποχές, φτάνει νὰ τὸ φρεσκάρετε μὲ ἀνοι-
χόχρωμες μπλοῦζες ποῦ δὲν κοστίζουν σχεδὸν τίποτε. Ὅσο τώρα
γιὰ τὰ θερινὰ φορέματα καὶ τίς τουαλέττες τοῦ χοροῦ, πρέπει νὰ μέ-
νετε εὐχαριστήμενες μὲ τίς ἀπο-
μήσεις τῶν πανκριβῶν «μον-
τέλων». Τέλος, ἄμα ἔχετε τὰ πα-
πούτσια, τὴν τσάντα καὶ τὰ γάν-
τια «δοστέ», μπορεῖτε νὰ περὶ-
χετε πολὺ ὡμορφες τουαλέττες.

Ὅταν μὴ γυναῖκα δὲν ἔ-
χει λεπτὰ καὶ εἶνε φιλάρεσκη,
λέει ἡ γοητευτικὴ Τζόαν Κρά-
σφορντ, πρέπει νὰ ἔξῃ νὰ ῥά-
βῃ. Ὅταν ἦμουν στὴ Νέα Ὑόρ-
κ, στὴν ἀρχὴ τῆς καριέρας
μου, ἀπλὴ καὶ ἀσημὴ ἀκόμα
χορεύτρια, πῆγαινα κάθε μέρα
στοὺς οἴκους τῆς μόδας καὶ ἀπο-
κρίματα στὴ μνήμη μου τίς πῶς ὀ-
μορφες καὶ τίς πῶς οἱκ τοιαύτες.
Ἐπειτα ἐργαζόμην τὰ φηγορητῆρια
τοῦς ἢ τ' ἀγόραζα ἀπὸ μὴ μωδι-
στοῦλα καὶ ἐξοβα μόνη μου τίς
τουαλέττες μου. Ἀν πετύχαινε ἡ
τουαλέττα, τὴν φοροῦσα ἀρχετὸ
χαρὸ, ἀλλάζοντας τὰ γυρίσματα
τῆς. Πρέπει ὅμως νὰ σὰς τόνισω
ὅτι μὴ ἀρεσκαι τότε τὰ ἀπλὰ
φορέματα καὶ τὰ ἀπλὰ καὶ μικρὰ
«ἀνσάμπλ» τοῦ σπόρ. Ἡ τρέλλα
μου ὅμως, ἡ μεγάλῃ μου ἀδυνα-
μία ἦταν τὰ παπούτσια, τὰ ὁποῖα
ὅταν ἀρχίζαν νὰ παίρνουν τὴν
κατὰ βόλτα, τὰ ἔβαφα καφὲ ἢ
μαῖον. Τὰ παπούτσια εἶνε τὸ
σημῆμα, ἡ βάσις τῆς τουαλέτας.
Πρέπει πάντα νὰ εἶνε ἁπλοῦς.

Μ' ἐκτίμησι

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΣΣΑ ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΑ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Νέες ἀπαντήσεις.

Εἶνε προτιμότερο νὰ φορέσετε μὴ παλιὰ τουαλέττα μὲ καινούργια
παπούτσια, παρὰ μὴ καινούργια τουαλέττα μὲ παλιὰ παπούτσια. Αὐτὸ
εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα μυστικὰ τῆς κομψότητος.

«Θέλετε νὰ σὰς πῶ κι' ἐγὼ τὸ μυστικὸ μᾶς κομψῆς ἐμφάνσεως;
Λέει ἡ περιφημὴ βεντέττα «Καρὸλ Λόμπαρτ». Ἀκούστε με: Κανονίστε
τὰ ἐξοδα τῶν φορεμάτων σας καὶ διαθέστε ἀπὸ αὐτὰ ἕνα μεγάλο μέ-
ρος γιὰ τὴν ἀγορὰ μᾶς ὡμορφῆς γούνας: μὴ ἡ δυὸ ἀλεπούδες φτά-
νουν. Μ' αὐτὴ τὴ γούνα θὰ μπορῆτε νὰ φοράτε, πολὺ ἀπλὰ φορέματα.
Ἡ γούνα θὰ σώξῃ τὰ πάντα. Ὅταν ἔκανα πάντα λογαριασμούς στὰ
δάχτυλά μου γιὰ νὰ συνδυῶ τις ἀπαιτήσεις τῆς κοκεταρίας μου μὲ
τὰ μικρὰ ἐξοδα μου, ἀγόραζα ἀπογευματινὰ φορέματα ἢ τουαλέττες
χοροῦ, σὲ ἀνοιχτόχρωμους τόνους. Ἐπίσης δταν ἀγόραζα ἕνα φόρεμα,
δὲν τὸ διάλεγα μόνον ἐπειδὴ ἦταν ὡμορφο, ἀλλὰ κι' ἐπειδὴ ταίριαζε
καὶ μὲ τ' ἄλλα φορέματα τῆς γκαρνταρόμπας μου. Ἐτοὶ ἀπέφευγα τίς
τόσο φρικτὲς... παραφωνίες. Τέλος, τὸ μεγάλο μυστικὸ τῆς κομψότητος
μου, τὸ ἔξερε ἡ βελόνα μου. Ἐργαζομὰ τότε πολὺ καὶ ἤξερα νὰ φρεσκάρ-
ω μὴ τουαλέττα μ' ἕνα γαρνίσιμα ἢ νὰ ἐφαρμόσω στὸ σῶμα μου
ἕνα εἰκομὸ φόρεμα».

— «Θὰ σὰς δώσω μὴ μεγάλη συμβουλὴ, μᾶς λέει ἡ Λίλιαν Τάι-
σμαν: Ἀποφεύγετε τὰ πολὺπλοκα γαρνιρίσματα καὶ τίς φτηνὲς γού-
νες. Μὴ γούνα πρέπει νὰ εἶναι ἀκριβὴ, γιατί ἐτοὶ εἶναι καλὴς ποιότη-
τος καὶ συνεπὲς κραταίει πολὺ περισσότερο ἀπὸ μὴν ἄλλη. Ἡ καλὴ
γούνα εἶναι τὸ ἀπαραίτητο στόλισμα μᾶς τουαλέτας.

Ἐπίσης προσέξτε κι' αὐτὸ: δταν ἀγοράζετε ἕνα εἰκομὸ φόρεμα, νὰ
βγάσετε ἀμέσως ὅλα τὰ γαρνιρίσματά του, γιατί κατὰ γενικὸ κανόνα
εἶναι καμελότες. Μπορεῖτε θαυμάσια νὰ τὰ ἀντικαταστήσετε μὲ γαρνι-
ρίσματα τοῦ γούστου σας. Τέλος, μὲ λίγο γούστο καὶ μὲ κάποια ἐπιδε-
ξιότητα, ὅλες ἡ γυναῖκες μποροῦν νὰ γίνουν πεντάμορφες!...

— Ἐγὼ τὴν γνώμην λέει ἡ «Ξανθὴ Ἀφροδίτη», ἡ Μάρλεν Ντήτριχ,
ὅτι τὸ γούστο εἶνε ἐμφυτὸ στὴ γυναῖκα καὶ συνεπὲς, μὲ λίγη προσο-
χή, μπορεί νὰ ντύνεται ὅπως ταίριαζει στὸν τύπο τῆς ὡμορφῆς τῆς κι'
ὅχι ὅπως εἶνε ἡ μόδα. Ἀν ὑποθέσουμε λοιπὸν ὅτι μὴ ἀ-
πὸ αὐτὲς τίς γυναῖκες εἶνε ἡ ξανθὴ, ἀγγελικὴ ὡμορφιά: ὁ ῥαφτὴς θὰ
δημιουργήσῃ τὸ μοντέλλο τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τοῦ τύπου τῆς ὡμορ-
φῆς τῆς. Τὸ μοντέλλο ὅμως αὐτὸ δὲν μπορεί νὰ φορεθῇ ἀπ' ὅλες τίς
γυναῖκες. Μόνον ἐκεῖνες ποῦ εἶνε ξανθὲς καὶ ἔχουν καὶ ἀγγελι-
κὴ ὡμορφία μποροῦν νὰ τὸ χρησιμοποιήσουν. Ἀν τὸ φορέσῃ μὴ
μελαχροινὴ μὲ μαῦρα μαλλιά καὶ φλογερὰ μαῦρα μάτια, μὴ σατανικὴ
δὴλαδὴ ὡμορφία, θὰ δεῖξῃ μ' αὐτὸ ὅτι ἔχει πάρα πολὺ καλὸ γούστο.
Ἡ μόδα εἶνε ζήτημα προσαρμογῆς μᾶς τουαλέτας σὲ μὴ ὡμορ-
φία. Μὴ φτιάχνετε ποτὲ ἕνα φόρεμα, ἐπειδὴ πηγαίνει ὡμορφα σὲ
μὴ φίλη σας. Φτιάξτε τὸ φόρεμα ποῦ πηγαίνει σ' ἐσάς. Αὐτὸ εἶναι τὸ
μυστικὸ τῆς κομψότητος.

— Δὲν ξέρω τί θὰ πῇ γυναι-
κεῖα μόδα, λέει τέλος μὲ κάποια
ειρωνεία ἡ Γκρέτα Γκάρμπο, ἡ
«Σφίγγα τοῦ Χόλλυγουντ». Νέ-
νομαι ὅπως μοῦ ἀρέσει καὶ δὲν
συλλογίζομαι ποτὲ τίς «κρεσσὶν»
τῶν μεγάλων οἰκονόμων. Ἐπειτα,
ἔχω τὴν γνώμην πῶς ἡ κομψότης
δὲν εἶναι σὸ ἔκπασμα, ἀλλὰ σὸ
σῶμα. Μὴ κακοποιημένη γυναῖκα
δὲν θὰ χάσῃ τίποτε ἀπὸ τὸ θέλ-
γητρό της, ἂν φορέσῃ ἕνα ἀπλὸ
φόρεμα. Ἡ κομψότης εἶναι διά-
χυτος παντοῦ ὁ δὲν τὸ σῶμα της,
σ' ὅλη τὴν ἐμφάνισί της. Λένε γιὰ
μένα πῶς ντύνεται ἀσημὰ στὴν
πόλη καὶ ὑπέροχα στὸν κινηματο-
γράφο. Δὲν ἔχουν δικαίω. Στὸν κινη-
ματογράφο φορᾷ τίς τουαλέττες
ποῦ ταίριαζουν στὸ ῥόλο μου. Ἐξο-
ἀπὸ τὸ σκηνικὸ φορᾷ τίς τουαλέ-
τες ποῦ ταίριαζουν στὴν Γκρέτα
Γκάρμπο. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ἐξ-
ηγησις.

Καθὼς βλέπετε λοιπὸν καθε-
μὴ ἀπὸ τίς «γόνιμες» τοῦ κινημα-
τογράφου σὰς ἀπεκάλυψε κι' ἀπὸ
ἕνα μυστικὸ τῆς κομψότητος. Κ'
ἐτοὶ μ' αὐτὲς τίς ἐξη πολὺτιμες
συμβουλὲς καθε-
μὴ γυναῖκα μπορεί
νὰ μὴν νὰ ντύνεται ὡμορφα.

ΑΝΤΙΕ ΜΟΖΕ

Ἡ Μάρλεν Ντήτριχ

Μιά εξωτική εμφάνισις τῆς «μοιραίας» βεντέτσας Μάρλεν Ντρήτριχ στο φιλμ «Ἡ Γυναίκα καὶ τὸ Νευρώσατο».

Ἡ ξανθὴ νόσση Τζίν Χάολου με κοστούμι τοῦ γυάλου.

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΩΟΝΗΣ

Ἡ ὡραιότατη στὰς Καρόλ Λομπάρδ δὲκ; ἡμερολογίου, σ. δ. φιλμ «Ἡ Τίλντιν»

Ἡ Βίνα Βίνφριντ, ἓνα καινούργιο ἀστέρι τοῦ Ἀμερικανικοῦ κινήματογράφου.

Ἡ κομπὴ βεντέττα Ζοὺν Κλαίβουωρθ μ' ἓνα χαριτωμένο καλοκαιρινό κοστούμι δικῆς τῆς ἐμπνεύσεως.

ΕΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΦΥΓΗ ΤΗΣ ΜΠΙΕΤΝ

ΚΕΙΝΟ τό βράδυ, ό Ντίκ Κράντοκ κι' ό φίλος του ό Ντρεϋτον, είχαν βγή νά κά-
νουν ένα γύρο στην έξοχή. Η γυναίκα
του Κράντοκ ή Μπέττυ είχε άρνηθή νά
τους συνοδέψη. Έτσι τράβηξαν μόνοι τους
κατά την παραλία.

— Ξέρεις, έλεγε ό Κράντοκ στον φίλο
του, ότι αυτός ό Γκρέϋ κι' ή παιδική φι-
λία του με τη Μπέττυ άρχισαν νά μου δί-
νουν στά νεύρα... Φυσικά δέν μπορώ νά
πώ τίποτα, αλλά θά εύχαριστηθώ όταν
μάθω ότι έφυγε από δω πέρα...

— Άκουσε Ντίκ, τη φιλική συμβουλή
μου, είτε ό Ντρεϋτον. Προσπάθησε νά γί-
νεις πιο κοινωνικός. Ωραία είνε βέβαια
ή έξοχή, αλλά γιατί δέν σκέπτεσαι ότι
κι' οι άλλοι έχουν τό δικαίωμα νά ζούν
σύμφωνα με τά γούστα τους;..

— Πώς Ντρεϋτον, λες νά πλήττει ή
Μπέττυ μαζί μου ;... Κι' όμως προσπαθώ
νά την εύχαριστήσω. Άλλά πιστέψέ με,
είνε μαρτύριο γιά μένα νά συνοδεύω τη
γυναίκα μου σ' αυτά τά πνιγνά κέντρα, στά όποια στερείται κανείς
τον καθαρό αέρα, γιά νά τη βλέπω νά χορεύει με τους σαχλούς κομ-
ψευομένους της εποχής μας...

— Άλλά εκείνη εύχαριστείται φίλε μου. Δέν πρέπει νά είσαι
εγωιστής.

— Παντρευθήκαμε από άγάπη, εξακολούθησε ό Κράντοκ, κ' είνε
τρία χρόνια τώρα πού ζούμε μονιασμένοι. Έχουμε έντελώς διαφορετικά
γούστα, αλλά εκείνη κάνει ό,τι της άρέσει κι' έγώ ότι θέλω, έτσι
είμαστε κι' οι δύο έλεύθεροι κι' ό καθένας μας έχει τους φίλους του.

— Δέν τό βρίσκεις λίγο επικίνδυνο αυτό ;—ρώτησε ό Ντρεϋτον.
— Όχι δά. Άν είχα τέτοια ιδέα, θά έπρεπε νά φοβάμαι τόν
Γκρέϋ. Αύτός έχει αντίθετο χαρακτήρα από μένα.

Τόν εύχαριστεί νά διασκεδάξη, χορεύει, γελά, φιλαρεϊ.
Άπό τότε πού ήρθε εδώ, κάθε μέρα συντροφεύει
την Μπέττυ. Άλλά έχω πεποίθησι στη γυναίκα μου...

Συχνά ό Ντρεϋτον άναρωτιόταν πώς ή Μπέττυ
με τόν εύθυμο και ζωηρό χαρακτήρα της, είχε
άγατήσει τόν βαρύ και σοβαρό φίλο του. Βέβαια ό
Κράντοκ ήταν ώραιος και συμπαιθικός, είχε εύγενή
καίσθήματα αλλά αυτό άρκούσε;

Κουβεντιάζοντας οι δύο φίλοι επέστρεψαν στη
μικρή έξοχική βίλλα. Ήταν νωρίς ακόμα κι' ό
Κράντοκ πρότεινε στό φίλο του νά μείνη λίγο ακόμα
νά τόν συντροφύκη, γιατί πιθανόν ή γυναίκα του νά
είχε πλαιώσει.

Μέσα στην τραπέζαρά άπάνω στό τραπέζι ήταν
ένas διάκος. Κι' επάνω σ' αυτό τό δίσχο ένα γράμμα.
Παραξενεμένος ό Ντίκ τό πήρε και τό άνοιξε. Κι' όσο
τό διάβαζε τόσο χλώμιαζε ένω μία ταραχή φοβερή
έκανε τά χέρια του νά τρέμουν.

Ό Ντρεϋτον μάντεψε άμέσως την τραγική αλήθεια μά δέν μίλησε.
Με πόνο ψυχής κύτταζε τόν φίλο του μή ξερόντας τί στάσι νά κρατή-
ση.

— Διάβασε ! είτε τέλος ό Κράντοκ με πνιχτή φωνή και τού έδω-
σε τό γράμμα.

«**Αγαπητέ μου Ντίκ**—διάβασε ό Ντρεϋτον—**πήρα πιά την από-
φασί μου. Δίν ήταν δυνατόν νά κίνω διαφορετικά. Υπήρξες πολύ
υπομονετικός μαζί μου, αλλά έχουμε βλέψεις χαρακτήρες έντελώς
αντίθετους. Κι' οι δύο κάναμε λάθος. Πιστεύω πώς όταν σκεφθής
ψύχραιμα θά με δικαιώσης....**

Οι δύο άνδρες στάθηκαν μία στιγμή άμίλητοι. Τέλος ό Κράντοκ
είπε:
— «Έλα μαζί μου!

Ό Ντρεϋτον άκολούθησε τό φίλο του. Πήγαν πρώτα στό ξενοδο-
χείο κι' όπως τό περίμεναν, τους είπαν ότι ό Γκρέϋ είχε φύγει. Άπ'
έκει πήγαν στό σταθμό. Ό σταθμαρχός τους πληροφόρησε ότι ένα
ξενώγος πού είχε τά χαρακτηριστικά του Γκρέϋ και της Μπέττυ είχε
φύγει με τό τελευταίο τρένιο.

Σιωπηλοί οι δύο φίλοι επέστρεψαν στη βίλλα. Ό Ντρεϋτον δέν θέ-
λησε ν' άφήση τόν Ντίκ μόνο του στη σκληρή δοκιμασία του. Σεβά-
στηκε τόν άρρωστο πόνο του και περίμενε νά μίληση πρώτος εκείνος.
Τέλος ό Κράντοκ, σαν νά μιλούσε στόν έαυτό του άρχισε νά λέη:
— Δέν την κατηγορώ απόλυτως. Λέει πώς κάναμε λάθος... Έκείνη
ίσως, όχι έγώ... Άν έκανε λάθος τότε δέν την κατηγορώ. Θέλω νά πώ...
ότι μία πού τά αισθήματά της... Άλλά όχι!... Δέν άγαπά τόν Γκρέϋ.
Ίσως νάναι ένα καπρίτσιο, αλλά δέν τόν άγαπά... Έχει περισσότερο
μυαλό άπ' αυτόν τόν βλάκα. Δέν θά καταφύγω στά δικαστήρια... Δέν
θέλω νά γίνο γελοίος. Θά βοώ τόν Γκρέϋ και τό τόν κανονισό έγώ
όπως έξω... Με συγχωρείς φίλε μου—πρόσθεσε ό Κράντοκ—είμαι ένο-
χητικός, τό ξέρω... αλλά δέν με παρηγορεί;

— Τι θά κάνης όταν τόν βοηθ;—ρώτησε ό Ντρεϋτον.
— Ό Κράντοκ δέν άπάντησε, αλλά έοφίξε τις γροθιές του με λύσσα.

Μία έννοια είχε τώρα ό Κράντοκ, νά βοηθ τόν Γκρέϋ. Κι' ό Ντρεϋ-
τον έτρεμε με τη σκέψη πώς όταν τόν εύρισκε άσφαλώς θά τόν σώ-
ζανε.

Ένωμεταξύ ό Ντρεϋτον πήγαινε κάθε μέρα και συντροφύκεν
φίλο του. Ό Κράντοκ είχε χλωμιάσει κι' είχε άδυνατίσει στό διάστημα
αυτό κι' είχε γίνει πιο άμίλητος από πρώτα.

Μία μέρα ό Ντρεϋτον βρήκε τόν Κράντοκ νά έτοιμάξη μία κα-
κή βαλίτσα τού χεριού. Τά μάτια του είχαν μία άσυνήθιστη λαμ-
κή κι' ό Ντρεϋτον κατάλαβε άμέσως ότι ή κρίσιμη στιγμή είχε φθάσει.

— Θά σε συνοδέψω είτε στό φίλο του.

— Έλα άν θέλεις, αλλά ή παρουσία σου είναι έντελώς περιττή.

Ό Ντρεϋτον όμως τόν άκολούθησε.

Είχε βεβαιώσει όταν οι δύο φίλοι έφθασαν στό Τριγύλλιο, ένα κα-
κό χωριό της Κορινθιάς, και κατέλυσαν στό πανδοχείο. Ό Κράντοκ
δέν είχε πη λέξι σ' όλο τό διάστημα της διαδρομής κι' ό Ντρεϋτον
χε σεβαστή τη σιωπή του. Βασάνιζε τό μυαλό του γιά νά βοηθ μία
πώς νά προλάβη τη τραγική συνάντησι. Στο πανδοχείο ό Κράντοκ
ήθεσε τόν ιδιοκτήτη:

— Έδώ μένει κάποιος Μίστερ Γκρέϋ;

— Μάλιστα σέφ, άπάντησε ό ξενοδόχος, αλλά αυτή τη στιγμή
είναι έδώ. Πήγε νά περπατήσει στην παραλία.

Άμίλητος πάντοτε ό Κράντοκ τράβηξε στην παραλία κι' ό φίλος
του τόν άκολούθησε. Τό άλγεμιο φεγγάρι φωτίζε με τό όμορφο φως
τη βραχώδη άκτι, και τους άφρούσε της θάλασσας, καθώς τά κύματα
έσπαζαν με κράτο άπάνω στις ύψους.

— Κότταζε είτε ξαφνικά ό Κράντοκ.

Οι δύο φίλοι είχαν φθάσει σ' ένα σημείο της άκτής, όπου ένας
πελώριος βράχος προέβριζε άπάνω από τη ματαισμένη θάλασσα. Έκεί
σε λίγων βημάτων άπόστασι στεκόταν ό Γκρέϋ. Όταν είδε τόν Κρά-
ντοκ, ό όποιος προχωρούσε κατ' άπάνω του, ρώτησε άναότατος γιά τόν
κίνδυνο πού τόν άπειλούσε:

— Άλλό, Κράντοκ! Πώς διάβολο βροθήκες εδώ πέρα;

Με τις γροθιές του σπινόμενες, ό Κράντοκ εξακολουθούσε νά προ-
χωρεί. Όταν έφθασε κοντά στόν άλλον, τότε μόνον
έκείνος άντελήφθη τό άπειλητικό ύψος του, ώσπιοθ
χώρησε ένα βήμα και σαστισμένος ρώτησε:

— Άλλά τί συμβαίνει Κράντοκ;... Τι έπαθες;

— Όπως βλέπεις, ήταν περιττόν νά κρυφθώ.

— Είτε ό Κράντοκ ξερά.

— Νά κρυφτώ ; Τρελλάθηκες μήπως ; Γιατί νά
κρυφτώ ;...

Κι' επειδή ό Κράντοκ εξακολουθούσε νά προχω-
ρεί, ό Γκρέϋ ύποχωρούσε κι' αυτός μηχανικά. Ση-
χρόνως φώναζε στόν Ντρεϋτον:

—...Μά δέν βλέπεις πώς είνε τρελλός ; Συμφω-
τησέ τόν λοιπόν...

Τότε μόνον, ό Ντρεϋτον συνήλθε κι' έτρέξε
μπροστά. Μά ήταν άγνά παιδιά. Καθώς ό Γκρέϋ ύπο-
χωρούσε όλοένα, ξαφνικά τό πόδι του πάτησε στό
κενό, έπλώσε τά χέρια του γιά νά βρή κάποιο στή-
ριγμα και βγαίνοντας μία φωνή άγωνίας, γρηναία

στό βάραθρο.

Μαζί, ό Ντρεϋτον κι' ό Κράντοκ έσκυψαν πάνω από την άκρη τού
βράχου και κύτταζαν κάτω. Ό Γκρέϋ δέν είχε πάσει στη θάλασσα.
Βρισκόταν μετέωρος στό κενόν, με τό κεφάλι πρὸς τά κάτω, κρεμ-
σμένος από τό σακκάκι του, τό όποιο είχε σκαλώσει σέ μία αλυσή τού
βράχου, και λίγα πόδια πάνω από τη θάλασσα. Και καθώς τά κύ-
ματα χτυπούσαν άπάνω του, τόν τούλιναν μέσα στους άρμούς του, γιά
νά ύποχωρήσουν και νά ξαναγυρίσουν άμέσως με περισσότερη όρμη.

Ό Γκρέϋ μόλις προλάβαινε νά πάρη μερικες άναπνοές στό διάλει-
ματά αυτά. Πνιγτόν σιγά-σιγά !...

— Θεέ μου !...—φώναζε ό Ντρεϋτον.—Πρέπει νά τόν σώσουμε !.

Ό Κράντοκ γέλασε μ' ένα άπαίσινο, σκληρό γέλιο. Άμέσως όμως
άρχισε νά καταβαίνει από βράχο σέ βράχο, άρπάζει και ύπερχει
προσπάθειά του. Ένα κύμα πιο δυνατό από τ' άλλα άπέσπασε τόν
Γκρέϋ από τη θέσι του και τόν παρέσυρε έξω στη θάλασσα. Άλιστα-
κα τότε ό Κράντοκ βούτηξε κι' αυτός.

Όταν σέ λίγο, ό Κράντοκ με κίνδυνο της ζωής του, κατόρθωσε
και τράβηξε τόν λιπιδύμο Γκρέϋ στην ξηρά, με τη βοήθειά του.
Ντρεϋτον τόν μετέφερε στό πανδοχείο. Τόν έγδυσαν και τόν έξέλειαν
στό κρεβάτι του, ενώ ένας ύπηρέτης έτρέξε νά φέρη τό γιατρό.

— Πού βρίσκεται ό Κράντοκ ; ρώτησε ό Γκρέϋ μόλις συνήλθε από
τόν βαρύ ύπνο του, ό όποιος είχε διαδεχθή τη λιποθυμία του.

— Δέν ξέρω, είτε ό Ντρεϋτον ό όποιος είχε ξενηχθεί στό πλευρό
του. Όλη τη νύχτα γινόταν έξω. Φαντάζομαι ότι ξέρεις γιατί...

— Θαρρώ πως κι' οι δύο σάς τρελλάθηκαν, μουμολούσε ό Γκρέϋ.
Κι' όμως με σώσατε από βέβαιο θάνατο !... Δέν ξέρω τί νά ύποθέσω
έκτός άπ'... Θεέ μου ! Ντρεϋτον πές μου την αλήθεια, μή τυχόν ό Κρά-
ντοκ νομίζει πώς τού έλεψα τη γυναίκα του ;

— Άν νομίζη, είπες ; Δέν φαντάζομαι πώς θέλεις ν' άνηθή; τά
γεγονότα...

— Τά γεγονότα ; "Ωστε... θέλεις νά πής ότι γχές τό βράδυ ό Κρά-
ντοκ θέλησε με τά σόστα του νά με σκοτώση ; Τότε δέν είνε τρελλός !

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ό καυγας Ροϊδη — Άντωνιάδη. Πέλερες με στήχευς. Η έπέφρασε τεύ Σενή. Πες τεύς έφαλε στή θέσι τους. Πρὸ
τρίσκοντα πενταετίας. Οι σταφιδεπαργαγοί πεινούν. Κραυγές άπελπισίας, συλλαλητήρια. Η γνώνη τεύ Ροϊδη.
Πες θά έλύτο τό ζήτημα. Η φρουρά τεύ Θετείκη. Υμνος πρὸς Κοράντα. Για νά κρύβεται ή φαλάκρα. Ό
Γεννάδιος περί της πολιτικής καταστάσεως. Σκηνή και λάσπες!...

ΙΑ φορά άνοιξε ένας μεγάλος καυγας στην
Αθήνα έξ αιτίας μιας κριτικής πού έγραψαν ό
μακαρίτης Έμ. Ροϊδης, εναντίον τόν έργων τού
ποιητού και συγγραφέως Άντων. Άντωνιάδη.
Ό Άντωνιάδης θυώσε κι' άλήγησε στό Ροϊ-
δη, ανταπάντησε ό Ροϊδης, κι' άρχισε ό φιλολο-
γικός καυγας γιά καλά.

Στό τέλος ό Άντωνιάδης έγραψε στό Ροϊδη
έμμέτρος κι' επιγραμματικά:

Μάτην τόν φθόνον έχουσε ισχνή τόν νούν, Ροϊδη
ό λόγος σου έπόληψιν, δέν άφαιρεί δέν δίδει

Με τά ίδια όπλα όμως τού άπήνησεν άμέσως
κι' ό Ροϊδης έμμέτρος και δι' επιγράμματος.

Τό δίστιχό σου, σ' έδειξε παχύν τόν νούν
Άντώνη

Κι' ότι πρὸς σέ ή Κέρκυρα τους κόλπους
της άπλάνει

άλλά και τους δύο μαζί τους έβαλε στή θέσι
τους ό Γεώργιος Σουρής, με τό έξης δίστιχο:

Ισχνόποχοι διστιχιστάι, κι' έγώ σάς διενθύνω
τόν ένα γιά την Κέρκυρα, τόν άλλον γιά την

Τήνη.

Σχετικώς με τό Ροϊδη, ώραιος είνε και τό έξης ανέκδοτο:

Κατά τά τέλη τού 1890 ή τού 1891, ή σταφιδική έπαρχία της
Ελλάδος ήταν στό ποδάρι, γιατί ή σταφίδα δέν πουλιώτανε κι' ό κό-
σμος της Πελοποννήσου ίδιως, πεινούσε.

Γιά τούτο συγκροτούσαν συλλαλητήρια, έφώνα-
ζαν κατά της τότε κυβερνήσεως κι' άναστατώνανε
τόν κόσμο.

Η έφημερίδες κάνανε άποστολές και πέρναν
συνεντεύξεις. Μεταξύ τών άλλων ρώτησαν γιά την

κατάστασι και τη δυνατή θεραπεία της και τό μα-
καρίτη Ροϊδη.

—Τί συμβαίνει; ρώτησεν ό Ροϊδης.

—Νά, οι σταφιδεπαργαγοί πεινούν!

—Και γιατί πεινούν;

—Γιατί δέν πουλιέται ή σταφίδα.

—Κι' έχουν σταφίδα ;

— Έχουν άφθονη, αλλά μένει άζήτητος.

—Τότε γιατί δέν τρώνε τη σταφίδα τους ; Έτσι
θά πάθουν νά πεινούν !

Όταν ό μακαρίτης Θεοτόκης έγινε γιά πρώτη
φορά, Προφύτουργος της Ελλάδος, ό τότε Διευ-
θυντής της άπνομιίας Λευκάδιος, έστειλεν έξω από
τό σπίτι του, φρουράν τριών κλητήρων.

Άμα τους είδεν ό Θεοτόκης θυώσε και καλέσσα
τόν Λευκάδιο τού είπε :

—Σας παρακαλώ, ν' άποσύρετε την φρουρά, διότι ουδέποτε γου-
μάτσια φυγόδικος !

Είνε ήλιος ! Ξέρεις πού βρίσκεται ή Μπέττυ ; Με την άδελφή της
στό Έδιμβούργο. Έκεί βρίσκεται από τη βραδιά πού έφυγε από τό
σπίτι της. Έγώ την πήγα ως τό σταθμό τού Κίνγκς - Κράς και μάλι-
στα σ' όλο τό δρόμο έκλαιγε... Άνοιξε εκείνο τό συστάρι Ντρεϋτον,
θα βοηθ έκει μέσα ένα γράμμα. Τό έλαβα προχθές. Διάβασέ το και
θα καταλάβης...

Σαστισμένος ό Ντρεϋτον πήρε τό γράμμα και ίδου τί διάβασε:

«**Αγαπητέ Σύμπριαν, Δέν άντίχεις πιά. Πέρασαν δύο μήνες από
τοτε πού έφυγα κι' ό Ντίκ δέν είναι κανένα διάβημα γιά νά με
βρή. Η συμβουλή σου νά φύγω γιά νά κάνω τόν Ντίκ νά ζηλέψη
δέν βλέπω νά πέτυχε. Άπεναντίας μου άπέδειξε πώς δέν μ' άγαπά.
Πως νά ξεγίγνωσ άλλους τό ότι δέν έδωσε ως τώρα σημείο ζωής ;
Τόν περιμένο και κλαίω. Η περηφάνειά μου μ' έμποδίζει νά γυ-
ρίσω κοντά του. Στο τέλος όμως θά τό κάνω γιατί δέν μπορώ νά
ζήσω χωρίς τόν άγαπημένο μου Ντίκ»...**

Ό Ντρεϋτον δέν στάθηκε ν' άποτελειώσει τό γράμμα. Έφρυγε σαν
τρελλός. Έσπευσε στην παραλία και όταν βρήκε τόν Κράντοκ τό
έξηγησε ότι είχε γίνει παρεξήγησις. Μαζί επέστρεψαν τότε στην
αίμαρα τού Γκρέϋ.

— Κράντοκ διάβασε μόνος σου τό γράμμα γιά νά πεισθής.

Καθώς διάβαζε ό Ντίκ τό γράμμα ένα χαμόγελο ευτυχίας φώτισε
το πρόσωπό του. Κανείς δέν μίλησε σ' αυτό τό διάστημα. Κατόπιν ό
Γκρέϋ είπε γελόντας:

— Καλά πού μ' έρριξε χθές στη θάλασσα άντι νά με σκοτώσης
έ...

Όταν ό μακαρίτης Νικόλαος Κοράνταυλος, ό εκ Ναυπλίου νομομα-
τής της εποχής εκείνης, έγινε ύπουργός της Δικαιοσύνης, ένας άνε-
πίος του, την επέτειον της εορτής του πού έτυχε νά συμπέση τις
πρώτες ημέρες της ύπουργοποίησός του, έδημοσίευσε στις έφημερί-
δες τό έξης συγχρονισμένο ποίημα :

Ελθε τό μόνον σέμνωμα της Έσπερίας,
όλόκληρες άσπής της νοημοσύνης,
Είς σύμβουλος πιστός της Βασιλείας,
κι' όλοπρόφρονος άδάμας της Δικαιοσύνης.
Κι' έστεμμένη ή δόξα στό κεφάλι,
ίκρύπτετο στα δόλωμαρα μαλλιά σου,
και τώρα πού έλευκάνθη ανεγρήνη,
σε' άτίμωτα τά δοξαμένα γηρατιά σου !

Όταν διάβασεν ό Κοράνταυλος τό ποίημα αυτό, κούνησε μελαγχο-
λικά τό κεφάλι του και είπε :

— Τώρα πού ή κόμη μου έλευκάνθη, δυστυχώς, ανεγρήνη όχι ή
δόξα, αλλά... ή φαλάκρα !

Και γιά νά κρύψη ίσως τη φαλάκρα του ό κ. Ύπουργός φορούσε
πάντα, και στό γραφείο του ακόμα μισματώ !

Ό μακαρίτης Άναστάσιος Γεννάδιος, ό ώραιος εκείνος γιά την
πρωτοτυπία του, τύπος τών παλαιών Αθηναίων, έλεγε συχνά, γιά την
τότε πολιτική κατάσταση της Ελλάδος:

— Ό,τι είνε ή Αθήνα μας, είναι και τά πολιτικά μας. Όταν
παύει ή σκόνη, έχουμε την λάσπη, και όταν δέν
έχουμε Τρικούπη, έχουμε Δελγιάννη !

Τόν τίτλον τού «Ρωμηού» τού Σουρή, τόν έ-
δωκεν ό κ. Γεωργ. Δροσίνης. Και γιά τούτο προ-
σφωνούσαν ό ένας τόν άλλο «κουμπάρο».

Τό μυστικό τού βαπτίσματος αυτού, τό άπεκά-
λυπεν ό ίδιος ό Δροσίνης, σέ μία εορτή τού Σουρή
και τού... «Ρωμηού» με τό κατωτέρω ποίημα, πού
τού άνήγγειλε:

Της ζωής τό αώς, σ' είνε πύργ,
σου τόν βάπτισμα «Ρωμηού»
και γεννήκαμε κουμπάροι
Τώρα βλέπω, με χαρά,
τόν μικρό βαπτισμιά
δέκα χρονών, παλληκάρι !

Χάριν ποιητικής παραθέτομεν εδώ τους στι-
χους πού έκαμε γιά τί δεκαετηρίδα τού Ρωμηού
ό μακαρίτης ό Φιλήμων :

Είσαι πηγή άκένωτος, έδωσες άτων στίχων
επιγραφίους δέ μακράς συνέγραψες σελίδας,
αλλ' έθχουαί, πρὶν ή και σὺ τόν κάλεμον άρίσις
δι' όσους έθρεψες παιδάς και θαλλέρας έλπίδας,
μή βραδύν, όμως άρχά, και σὺ μετανοήσης.
Βεβαίως δέ και τόν πρὶν συνάδελφον προσβύτην,
ότι τού λόγου χαιρετῶν, άκμάζοντα άπλήτην,
έτόλμησεν τήν προσφώνησιν εἰς στίχους ν' άπευθύνθην.
Εν τη επισκέψει σου
σὺν άλλοις άμαρτήμασι, αὐτόν θά συγχωρήσης.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

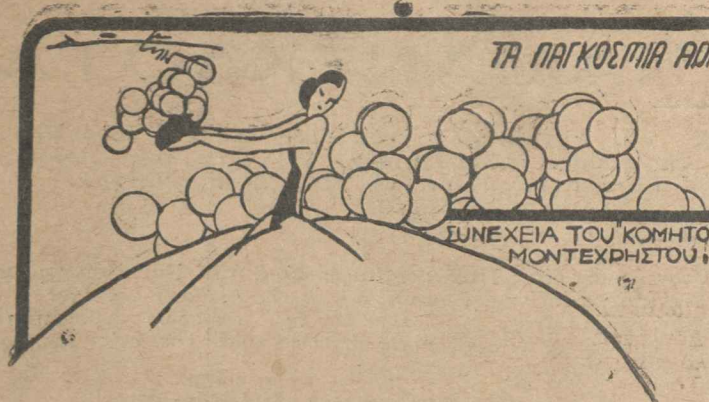
ΑΡΑΒΙΚΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

Στό σκυλλί πού τρέχει λαχανιασμένο, στόν άντρα πού όρκι-
ζεται και στη γυναίκα πού κλττει, μη δίνεις ποτέ σου πίστι.

Αγνός είνε όποιος... άγνοεί τόν κόσμο.

Μίλα άν μπορείς με τά μάτια σου, άν θέλεις νά συγκινήσης
την καρδιά τού άλλου.

Ό Γάμος είναι ένα πήδημα στα σκοτεινά.

ΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΕΞ. ΔΟΥΛΙΑ. ΠΑΤΡΟΣ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— Λοιπόν ;
— Λοιπόν... μου χρειάζεται ένα πλοίο.
— Πλοίο ;
— Ο τραπέζιτης τη λοξοκτύπησε.
— Φυσικά. Δεν πηγαίνει κανείς στο 'Αλγέρι με τα πόδια. Θέλω συνεπώς να μου προμηθεύσετε ως το πρωί ένα πλοίο με τον καπετάνιο του, τους ναύτες του, και όλα τα χρειώδη.
— Ο κ. Μόρτιμερ άρχισε να ζαλίζεται. Πλοίο !. Πλοίαρχος !. Ναύτες !. Κι' όλα αυτά έπρεπε να βρεθούν μέσα σε λίγες ώρες !...
— 'Αλλά, δεσποινίς, φώναξε απελπισμένος πειά ο Μόρτιμερ, αυτά που μου ζητάτε, είναι πράγματα αδύνατα.
— 'Αδύνατα ; Είπε η μίς Κλαίρη. Τι λέτε, κ. Μόρτιμερ ! Δεν υπάρχουν για μένα πράγματα αδύνατα. Πρό διακοσίων ετών ένας ευγενής πρόγονός μου απέφασε να κυριεύση μία πόλη. Εγίνετο πόλεμος. 'Εκάλεσε λοιπόν έναν αξιωματικό του και του είπε : —Το μεσημέρι θέλω να γευματίσω μέσα στην πόλη αυτή !» Ο αξιωματικός δεν έφερε την παραμικρή αντίρρηση. Ρώτησε μονάχα : —«Τι φαγητά επιθυμείτε να σας ετοιμάσουμε ;» Ο ευγενής πρόγονός μου έδωσε το μενού. Ο αξιωματικός έκαμε λυσσασμένες εφόδους κατά της πόλεως ή ό-ποια ήταν γερά οχυρωμένες εφόδους κατά της πόλεως ή ό-ποια ήταν γερά οχυρωμένες και την κατέλαβε. Την τελευταία στιγμή όμως σκοτώθηκε ! Αυτό φυσικά δεν εμπόδιζε το πρό-γονό μου να γευματίσω μέσα στη πόλη, όπως επιθυμούμε.

Ο τραπέζιτης άκουγε κατάπληκτος.
— Η μίς Κλαίρη συνέχισε :
— Καθώς βλέπετε, κ. Μόρτιμερ, δεν υπάρχουν αδύνατα πράγματα. 'Ενωθ' λοιπόν να γίνη ό,τι ζητώ. Δεν ζητώ άλλωστε και σπουδαία πράγματα...

— Δεν ζητάτε σπουδαία πράγματα ; Θεέ μου, θα τρελλα-θώ !... 'Ας είναι όμως. Θα φροντίσω να σας ευχαριστήσω, δε-σποινίς. Θέλετε ελάτε ως την αυγή, ένα πλοίο έτοιμο για τα-ξείδι.

— 'Ακριβώς...
— Θα το έχετε.
— Λαμπρά !

Τη στιγμή αυτή όμως επενέβη ή κ. Καραμάν, ή όποια είχε γίνει έξω φρενών μ' όσα άκουγε.

— Σταθήτε, προς Θεού, δεσποινίς ! φώναξε. Τι πράγματα είν' αυτά ; Θέλετε να φύγετε για το 'Αλγέρι ! Αυτό είναι κα-θαρός παραλογισμός ! Θα σας εμποδίσω. 'Εχω νόο δώσω λόγο για σας στο λόρδο 'Ελφους τον πατέρα σας.

— Κυρία Καραμάν, σας άπαγο-ρεύω να πείτε και μισή λέξη ακόμα ! φώναξε η μίς Κλαίρη θυμωμένη.

— Η κ. Καραμάν εφώνασε.

— Κάμετε όπως σας άρέσει, ψι-θύρισε, κι' ο Θεός βοηθός.

Τη στιγμή αυτή μπήκε στο γρα-φείο ο γραμματέας του τραπέζιτου. Στά χέρια του κρατούσε ένα χρημα-τόδεμα. 'Ηταν τό ποσόν τό όποιον είχε ζητήσει ή μίς Κλαίρη.

— 'Ιδού τά χρήματα, δεσποινίς, της είπε ο τραπέζιτης.

Κι' άμέσως κατόπιν πρόσθεσε ά-ναστενάζοντας :

— Και τώρα θέλετε...

— Τό πλοίο, άπάντησε ή μίς Κλαίρη.

— Θα τό έχετε και αυτό,
— Σας ευχαριστώ, κ. Μόρτιμερ.

Ο κ. Μόρτιμερ γύρισε στο γραμ-ματέα του και του είπε :

— Ο κ. Ουάρτων βρίσκεται στην αίθουσα ;

— Μάλιστα, κύριε.

— Παρακαλέστε τον να έρθη ά-μέσως έδω.

— Ο κ. Ουάρτων χορεύει, κύριε.
— Νά πάψη να χορεύη. Και να

Ο τραπέζιτης την λοξοκτύπησε.

ρβη άμέσως έδω !

— Ο γραμματέας έφυγε, χωρίς να προσθήση λέξη.

— Ποιός είναι αυτός ο κ. Ουάρτων ; ρώτησε ή μίς τόν τρα-πέζιτη.

— Ο άνθρωπος που σας χρειάζεται, δεσποινίς.

— Δηλαδή ;

— Ένας θαλασσόλυκος πρώτης τάξεως λιγάκι τυχοδιω-κτης, αλλά νομίζω ότι είναι ο καταλληλότερος όλων για τό ταξείδι που σκοπεύετε να κάμετε.

— Μπορώ νάχω έμπιστοσύνη σ' αυτόν ;

— Μάλιστα. 'Αρκεί να τόν καλοπληρώσετε τό χρήμα είτε ή αδυναμία του.

— 'Εχει καλώς.

Μεσολάβησε λίγων δευτερολέπτων σιωπή.

Περίμεναν να εμφανισθ' ο κ. Ουάρτων.

Ξαφνικά, ή μίς Κλαίρη αναττέναξε και είπε στον κ. Μόρ-τιμερ :

— κ. Μόρτιμερ, τό ταξείδι που πρόκειται να κάμω είτε επικίνδυνο.

— Τό γνωρίζω, δεσποινίς.

— Γι' αυτό...

— 'Αλλάξατε γνώμη ;

— Όχι, όχι, μη μέ διακόπτετε. 'Αλλο ήθελα να πώ !

— Σας άκούω.

— Φοβούμαι ότι ίσως να μην ξαναγυρίσω πίσω.

— Ω, δεσποινίς, τί λέτε !...

— 'Εκείνο που σκέπτομαι, κ. Μόρτιμερ Γι' αυτό πρέπει νομίζω να κανονίσω τίς δουλειές μου.

— Αυτό είναι φρόνιμο, δεσποινίς.

— Είσαστε ο διαχειριστής της περιουσίας μου, δεν είναι έτσι ;

— Μάλιστα, έτσι είναι και σας ευχαριστώ γι' αυτό.

— 'Ακούστε λοιπόν τί θα κάμετε, αν συμβή να μη ξανα-γυρίσω πίσω στην Εύρώπη.

— Σας άκούω, δεσποινίς.

— Η μίς Κλαίρη έσκυψε κι' άρχισε να δίνει στον τραπέζιτη διάφορες οδηγίες, τίς όποιες εκείνος σημείωνε στο καρτέ του.

— Όταν έτελειώσαν, ή πόρτα άνοιξε και παρουσιάστηκε ο γραμματέας, μ' έναν κύριο ό όποιος φορούσε γαλάζια στολή, μέ χρυσά κουμπιά.

— Ο άνθρωπος αυτός ήταν ψηλός κι' εύρωστος σαν 'Ηρα-κλής μέ μακρύα ξανθά μαλλιά και ξανθά γένεια.

— Ο κ. Ουάρτων ! είπε ο γραμματέας.

— Χαίρω πολύ, άπάντησε ή μίς Κλαίρη.

Και γυρίζοντας στον κ. Ουάρτων τόν ρώτησε :

— Είσαστε 'Αγγλος, κύριε ;

— 'Αγγλος, δεσποινίς ή μάλλον 'Αμερικανός, από τη Βαλτιμόρη.

— Δεσποινίς, είπεν ο κ. Μόρτιμερ, μπορείτε να πείτε στον κ. Ουάρτων τί ζητάτε.

— Θαυμάσια ! ξεφώνισε ή μίς Κλαίρη ευχαριστημένη.

Και γυρίζοντας στον κ. Ουάρτων τόν ρώτησε :

— Είσαστε πλοίαρχος, κύριε ;

— Μάλιστα, δεσποινίς, άπάντησε.

— Εχω ζήσει όλη τη ζωή μου στη θάλασσα.

— 'Εχετε δικό σας πλοίο ;

— Μάλιστα, δεσποινίς.

— Πλοίο καλό, δοκιμασμένο σε μακρινά ταξείδια ;

— Πρώτης τάξεως καράβι, δε-σποινίς.

— Βρίσκεται στο λιμάνι της Μασ-σαλίας τό πλοίο σας ;

— Μάλιστα.

— Και τό πλήρωμά του ; Είναι της έμπιστοσύνης σας ;

— Μοί είναι άφωτισμένο ψυχ' τε και σώματι !

— Όραία ! Και τί όνομα φέρει τό πλοίο σας ;

— Λέγεται «Κροκόδειλος».

— 'Επακολούθησε λιγότερη σιωπή.

Κατόπιν ή μίς Κλαίρη ρώτησε τόν Ουάρτων :

— Πλοίαρχε, τί θα θέλατε για να

μευ' αφήσετε τόν «Κροκόδειλο» ;

— Ο Ουάρτων αναπήδησε :

— Νά αφήσω τόν «Κροκόδειλο» ! φώναξε. Ν' άποχωρί-στώ απ' τό καράβι μου ! Ποτέ !... Ποτέ !...

— Σας προσφέρω έκαστό χιλιάδες φράγκα ! τόν διέκοψε ή μίς Κλαίρη.

— Ποτέ !... Ποτέ !... επανέλαβε ο Ουάρτων.

— Έκατόν είκοσι.

— 'Αδύνατον !

— Έκατόν πενήντα...

— Ο Ουάρτων δεν άπάντησε.

Βυθίστηκε σε σκέψεις.

— Διάβολε ! μουρμούρισε στο τέλος 'Εκατόν πενήντα χι-λιάδες φράγκα, είναι ένα ποσόν σοβαρό. Θα μπορούσα να τό συζητήσω...

— Δέχεστε, ναι ή όχι ; τόν διέκοψε απότομα ή μίς Κλαίρη.

— Δέχομαι, άπάντησε ο πλοίαρχος άναστενάζοντας. Θα στερηθ' τό πλοίο μου... Είναι φρικτό !... Μά δεν θέλω να σας δυσαρεστήσω...

— Δεν θα στερηθ'τε το πλοίο σας, του είπε ή μίς Κλαίρη.

— Ο Ουάρτων εξαφνίστηκε.

— Πώς είπατε ; ξεφώνισε.

— Είπα, κ. Ουάρτων, πως δεν θα στερηθ'τε τό καράβι σας.

— 'Αλήθεια ; Και πως θα γίνη αυτό, δεσποινίς ;

— 'Απλούστατα σας κρατώ ως πλοίαρχο του «Κροκόδειλου».

— Να ! Τότε... ζητώ ο Θεός ! Όλα πάνε καλά... Σας ευχα-ριστώ, δεσποινίς.

— Ο κ. Μόρτιμερ θα σας πληρώσει τό ποσόν του πλοίου σας, είπε ή μίς Κλαίρη.

— Συμφωνώ, άπάντησε ο τραπέζιτης. 'Η συμφωνία έκκλινσε.

Δόστε τά χέρια.

— Ο Ουάρτων έσφιξε μέσα στην τρομερή χερούκλα του τό κομψό χεράκι της μίς 'Ελφους.

— Η συμφωνία είχε κλείσει.

— Και τώρα, είπε ή μίς Κλαίρη στον πλοίαρχο, μπορείτε να πάτε στο καράβι σας.

— Νά πάω στο καράβι μου, αυτή την ώρα !... Και γιατί, δεσποινίς ;

— Για να τό ετοιμάσετε. Ν' ανάψετε τίς φωτιές του.

— Θεέ μου ! Γιατί τόση βία ; Κι' ο χορός ;

— Δεν έχει πειά χορό, πλοίαρχε. Πρέπει να ετοιμασθ'τε.

Ποιά ώρα ανατέλλει ο ήλιος ;

— Στις έφτά και δεκατρία λεπτά ακριβώς.

— Λοιπόν, στις έφτά και δεκατέσσερα λεπτά θα σηκώσετε την άγκυρα και θα φύγουμε.

— 'Υψιστε Θεέ ! Παράξενα πράγματα !...

— 'Αλλόκοτες ιστο-ρίες !... Μά τί να γίνη ; Θα ύ-πακούω. Είμαι πειά πλοί-αρχός σας.

— 'Ακριβώς.

— Και για πού θα άρμενί-σουμε, παρακαλώ ;

— Για τό 'Αλγέρι.

— Τό 'Αλγέρι ; Χμ... 'Αγρι-όποπος !... Πόλεμος !... Αίματα !...

— Βεβαιώνω !... Μά τί να γίνη... θα πάμε και στην άκρη του κόσμου, αν τό επιθυμήτε.

— Πηγαίνετε λοιπόν να ε-τοιμασθ'τε και να συννενοηθ'τε μέ τους ναύτες σας.

— Νά συννενοηθ' ; Όχι.

— Όι ναύτες μου συνήθισαν να μέ υπακούνε τυφλά. Εί-μαστε όχτώ όλοι - όλοι στο καράβι. Ένας κι' ένας. Και τί ναύτες ; Γιγάντες, ως εκεί πάνω. Θαλασσόλυκοι... Μά ό-σο αείζει ή κ. Ουάρτων δεν αείζουμε όλοι μας. Αυτή είναι ίκανή να μάς στήση-σαν λεμό-νια, μέ τό ένα της χέρι !...

— Η μίς Κλαίρη άκουγε μ' εϋ-χαρίστησι όλες αυτές τίς ιστο-ρίες. 'Η φλυαρία του Ουάρ-των την εγούθευε. Είχε συ-μπαθητική φυσιογνωμία ο πλοί-αρχος. 'Ηταν ο τύπος του τολ-μηρού ναυτικού, που πέφτει μέ τό μούτρα στους κινδύνους.

— Η μίς Κλαίρη ήταν εδχαρι-στημένη για την έκλογή της.

— 'Αλλά κι' ο Ουάρτων ήταν κατενθουσιασμένος από την

κ. Κλαίρη. Αισθανόταν κι' ό-λας βαθεία συμπάθεια για την ξανθή αυτή κοπέλα, την τόσο γενναίοδωρη και τόσο ρι-

ψοκίνδυνη.

— Η συννενοήσεις είχαν πιά τελειώσει.

— Ο Ουάρτων έτοιμαζόταν να φύγη.

— Σταθήτε πλοίαρχε, του είπε ή μίς Κλαίρη.

— Στάς διαταγές σας, μίς !

— Θα είδατε βέβαια στο λιμάνι μία θαλαμηγό, μέ χρυσή ση-μαία.

— Ναί... μάλιστα. Ένα καρυδότσουφλο.

— Έστώ, πείτε την όπως θέλετε. 'Η θαλαμηγός αυτή λέγε-ται «'Αλκυών».

— Τό γνωρίζω δεσποινίς.

— Πρόκειται λοιπόν να φύγη κι' αυτή, την ίδια ώρα τό πρωί για τό 'Αλγέρι.

— Μάλιστα.

— Δεν ξέρω όμως σε πιά λιμάνι θα πιάση ακριβώς. Θα ή-θελα λοιπόν να τό μάθετε αυτό πλοίαρχε.

— Τό μόνο εύκολο δεσποινίς. Θα τρέξω στο λιμεναρχείο και θα τό μάθω.

— Θαυμάσια ! είπε ή μίς Κλαίρη. 'Αλλά δεν άρκεί αυτό. Θα παρακολουθήσουμε την θαλαμηγό του κόμητος Μοντεχρήστου και θα μπαίνουμε, πρό αυτής, σε κάθε λιμάνι που θα πιάνη.

— Κι' αυτό θα γίνη, δεσποινίς, άπάντησε ο Ουάρτων.

Και σαν παληός πειρατής που ήταν πρόσθ σε :

— 'Αν μάλιστα παραστή ανάγκη βοηθήσουμε αυτή την κατα-ράμενη θαλαμηγό. 'Αρκεί να τό θελήσετε.

— Όχι, όχι, αυτό δεν τό θέλω, κ. Ουάρτων. Και τώρα πη-γαίνετε. Τό πρωί στις έφτά φεύγουμε. Δεν βλέπω την ώρα να καταπιαστώ μέ την ναυτική.

— Ο Ουάρτων έφυγε.

— Είσατε ευχαριστημένη, δεσποινίς 'Ελφους ; ρώτησε ο κ. Μόρτιμερ την Κλαίρη.

— Μάλιστα, κ. Μόρτιμερ. 'Απολύτως ίκανοποιημένη και σας ευχαριστώ.

— Η ιδιότροπη 'Αγγλίσ χαιρέτησε κατόπιν τόν τραπέζιτη κι' έφυγε, συνοδευόμενη από την κ. Καραμάν.

— Ήταν καιρός να γυρίση ο τραπέζιτης στους καλεσμέ-νους του

Μ Α Λ Δ Α Ρ

Μέσα στο μέγαρο του κόμητος Μοντεχρήστου, ή Χαίδω κ' ή Μερσεδες καθόντουσαν πλάι-πλάι και μιλούσαν μ' αγάπη και καλώσυνη.

Γονατιστός στα πόδια της μητέρας του βρισκόταν ο 'Ελ-πιδοφόρος, έχοντας άκουπι-σμένο τό κεφάλι του στα γό-νατά της.

— Η Χαίδω του έβόρασε τό μαλλιά, κυττάζοντάς τον μέ λαχτάρα. Θα τόν ξανάβλεπε άραγε και πότε ;

— Μεταξύ των δύο γυναικών δεν υπήρχε πλέον ή παραμικρά σκιά του παρελθόντος. Τά ει-χαν λησμονήσει όλα.

— Η Χαίδω δεν ήθελε να θυ-μάται ότι ή Μερσεδες υπήρ-ξε ο πρώτος έρωτάς του Μον-τεχρήστου, του λατρευτού της σύζυγου και ή άφορμή των δεινών του.

Κι' ή Μερσεδες πάλι δεν ζη-λοτυπούσε τη Χαίδω για την ευτυχία που χαιρόταν κοντά σ' εκείνον που είχε αγαπή-σει άλλοτε, και πού ακόμα έλάτρευε...

Τίς δύο γυναίκες εσπάραζε τη στιγμή αυτή ο ίδιος πό-νος. Ο πόνος της μητέρας για τό παιδί της.

— Η Χαίδω θ' άποχωριζόταν, σε λίγες ώρες απ' τόν 'Ε-πιδοφόρο της.

Μά κι' ή Μερσεδες θη-νούσε τό χαμό του παιδιού της, του 'Αλβέρτου της, της μόνης παρηγοριάς της πικ-ραμής της ζωής της.

Πρός άνδρουν, προς σω-τηριαν του παιδιού της βάφει-γε σε λίγο ο κόμης Μοντε-χρήστος. Κι' ή Μερσεδες σκε-φτόταν : «'Εχω δικαίωμα να στερήσω στη Χαίδω τόν άνδρα

Δεν βλέπω την ώρα να καταπιαστώ με τη ναυτική.

της και το παιδί της; Δεν είναι εγωισμός αυτός εκ μέρους μου; Δεν θάπρεπε να παραιτηθώ από την αξίωσή μου αυτή; Και να πω στο Μοντεχρήστο να μείνει κοντά στη γυναίκα του;»

Αυτά σκεφτόταν η Μερσεδές κι' η καρδιά της σφιγγόταν και βάρυνε... Έβλεπε μπροστά της τον Άλβερτο της να υποφέρει, να κινδυνεύει, να της ζητάει βοήθεια. Και δεν είχε τη δύναμη να πη εκείνο που τόσην ώρα σκεφτόταν.

Ξαφνικά το ρολόι της αιθούσας έσήμανε ξέσφορές. Οι δυο γυναίκες έσκιρτησαν.

«Εξ ή ώρα!...»

Σε μία ώρα ο Μοντεχρήστος κι' ο γιός του θάφευγαν.

«Η Χαίτω αναστέναξε».

«Η Μερσεδές έτοιμάζοταν να της πη λόγια γλυκειάς παρηγοριάς, όταν άνοιξε η πόρτα και μπήκε ο Μοντεχρήστος. Στο πρόσωπό του έλαμπε η αποφασιστικότητα».

«Ο Έλπιδοφόρος μόλις είδε τον πατέρα του σηκώθηκε έπάνω κι' έτρεξε κοντά του».

«Ο κόμης έσκυψε, τόν φίλησε στο μέτωπο και του είπε»:

— Είσαι έτοιμος παιδί μου;

— Μάλιστα, πατέρα, απάντησε ο Έλπιδοφόρος, κυττάζοντας τον Μοντεχρήστο με αγάπη και σεβασμό.

«Η Χαίτω σηκώθηκε κι' αυτή όρθή, καταβάλλοντας μεγάλη προσπάθεια να συγκρατήσει τα δάκρυά της».

«Ο κόμης άντελήφθη τη συγκίνηση».

— Είπ' όλα έτοιμα, είπε. «Η

ώρα πλησιάζει. Θάρρος, Χαίτω! Θάρρος λατρευτή μου!».

«Η Χαίτω σφόγγισε έναν δάκρυ, που κυλούσε στο μάγουλό της».

«Αναστέναξε κατόπιν και είπε»:

— Να ήξερα τουλάχιστον πό-

τε θα σ' ξαναείδα...

— «Ησυχάζε, αγαπημένη μου, της

είπε ο Μοντεχρήστος. «Οσο θα λείπω θα σου στέλνω

ταχυδρόμους, έναν την ημέρα,

για να σε πληροφορούν για

μάς. Με γνωρίζεις καλά, Χαίτω».

Συνηθίζω να κρατώ το λό-

γο μου. Μ' έναν από τους τα-

χυδρόμους αυτούς θα σε είδο-

ποίησω και για την ημέρα της

επανάδοσ μου. Και την ημέρα

αυτή θα γυρίσω κοντά σου ό-

τιδήποτε κι' αν συμβή, όσαδη-

ποτε κι' οποιαδήποτε εμπόδια

κι' αν παρουσιαστούν στο δρό-

μο μου».

Γύρισε κατόπιν ο Μοντεχρή-

στος στην Μερσεδές.

— Κυρία Μορσέρφ, της είπε,

σας υποσχέθηκα να πάω να

βρω το παιδί σας και κρατώ, ό-

πως βλέπετε, το λόγο μου. Κά-

μνω μία μητέρα, τη Χαίτω

να υποφέρει, για να παρηγορή-

σω μία άλλη μητέρα, σας κυρία. Κρα-

τήστε συντροφιά στη σύ-

ζυγό μου όσο θα λείπω. Γίνετε αδελ-

φή της...»

— Ω, σας το όρκίζομαι αυτό! φώναξε η Μερσεδές κατασυ-

κινημένη, αγκαλιάζοντας τη Χαίτω.

Κατόπιν γύρισε πάλι στο Μοντεχρήστο και του είπε:

— Κύριε κόμης, γίνουμαι αιτία να έγκαταλείψετε τη σύζυγό

σας, να της στερήσετε το παιδί της. Αυτό είναι φρικτό, το έν-

νοώ. Και τη στιγμή αυτή, το όρκίζομαι στο Θεό, δέχομαι, να

πάρω την παράκλησή μου πίσω, αρκεί να σ'ας πη ή ίδια ή

Χαίτω: «Μείνετε, μη φεύγετε!»

«Ο Μοντεχρήστος κύτταξε τη σύζυγό του και τη ρώτησε»:

— «Ακουσες, αγαπητή μου; Γι' αποφασίζεις λοιπόν».

«Η Χαίτω δεν έδωσσε καθόλου. Έσπρωξε τόν Έλπιδοφό-

ρο στην αγκαλιά του πατέρα του και απάντησε»:

— «Υπάγετε... Πήγαινε παιδί μου και φρόντισε να είσαι ά-

ξιος του Πατέρα σου!».

— Να είσαι ευλογημένη κυρία! φώναξε η Μερσεδές κα-

ταγορητευμένη. Τώρα πλέον είμαι έβαιη ότι θα ξαναδώ το

γιοί μου».

«Ο Μοντεχρήστος πλησίασε τώρα κοντά στην πολυθρόνα

που καθόταν η Χαίτω, της έδωσε ένα έγχειρίδιο με χρυσή

λαβή και ρουμπίνα έπάνω και της είπε»:

— «Αγαπημένη μου σ' αφήνω μόνη. Κράτησε το όπλο αυτό.

Συγκινημένη η Χαίτω πήρε το έγχειρίδιο και το έκρυψε

σ' ένα συρτάρι».

Κατόπιν σηκώθηκε κι' έπεσε στην αγκαλιά του συζύγου της.

«Η Μερσεδές έκλαιγε απ' τη συγκίνηση της».

«Ο Έλπιδοφόρος την πλησίασε και της είπε»:

— Μην κλαίτε κυρία. Θα γυρίσωμε γρήγορα πίσω και θα

σας φέρουμε το παιδί σας!

«Η Μερσεδές αγκάλιασε το μικρό και τόν γέμισε φιλική. Μοντεχρήστος την άποχαιρέτησε και της υποσχέθηκε να βρει με κάθε θυσία τόν Άλβερτο...»

Λίγα λεπτά κατόπιν μία άμαξα μετέφερε το Μοντεχρήστο και τόν Έλπιδοφόρο στο λιμάνι. Μία βάρκα τους περίμενε εκεί. Πήδησαν σ' αυτή κι' ανέβηκαν στην θαλαμηγό.

Τόν πρώτον άνθρωπο τόν όποιο συνάντησε ο Μοντεχρήστος στην «Άλκυώνα» ήταν ο Άκωβος, ο όποιος φορούσε καινούργια ναυτική φορεσιά και ήταν παιδί γεμάτος αυτοπεποί-

θησι.

— Είπ' εδώ όλο το πλήρωμα; ρώτησε ο Μοντεχρήστος.

— Μάλιστα, απάντησε ο Άκωβος.

— Πόσοι είναι όλοι - όλοι;

— Δέκα καλοί θαλασσινοί, κύριε κόμης. Και το σπουδαί-

τερο έχουν ταξιδεύει όλοι στην Άφρική.

— Έγγυασαι γι' αυτούς;

— Απολύτως κ. κόμης.

Τη στιγμή αυτή ο Μοντεχρήστος είδε τόν Καπολαίμ να

στέκει στην όπλοθήκη του πλοίου.

— Είσαι άκριβης και σε συγχαίρω! του είπε ο Μοντεχρή-

στος.

— Μπορούσα να λείπω; τόν απάντησε ο Καπολαίμ.

Μήπως δεν πρόκειται για τόν αγαπητό μου λοχαγό;

Κατόπιν ο Μοντεχρήστος έ-

καμε ένα γύρο στο πλοίο. Τα

πάντα ήταν εν τάξει. Η «Άλ-

κυών» ήταν το ταχύτερο πλοίο

της Εθρώπης, μπορεί να πη

νείς. Πριν ή Γαλλική κυβέρνη-

σις ναυπηγήσει στη Χάβρη έ-

κοκλήτα πλοία, ο Μοντεχρή-

στος είχε βάλει έλικα στη θα-

λαμηγό του. Έτσι ή «Άλκυών»

πετούσε όταν ταξείδευε, σάν

θαλασσοπούλι.

Την ίδια ώρα ο πλοίαρχος

Ουάρττον έτοιμάζε τόν «Κροκό-

δειλο» για τόν ταξίδι. Όλαμέ-

σα στο πλοίο ήταν στο πόδι.

«Ο Ουάρττον κύτταξε κάθε τό-

σο πρὸς τήν θαλαμηγόν του

Μοντεχρήστου και χαμογελούσε.

Διάβλεπε... Αυτό το καρδιά-

τουσφλο δεν θα μπορούσε να

κολουθήσει ως τόν Άλγερ».

«Ο άγαθός πλοίαρχος άνα-

ούσε ότι ή «Άλκυών» ήταν έ-

κοκλήτη».

«Η ώρα τώρα ήταν έρτα».

«Ένα δυνατό σφύριγμα άν-

τήχησε άξανα από τόν μέρος

που βρισκόταν άγκυροβολημένη

ή θαλαμηγός του κόμης».

«Ήταν τόν σύνθημα της έτοιμα-

σίας για τόν ξεκίνημα. Γρήγορα-

σας έλάλυναν τήν άγκυρα. Ένα

«Ενα»

γρήγορα οι ναύτες τράβηξαν

δυνατό ούρα άκούστηκε και

τό κομψό πλοίο άρχισε να τρε-

βάη πρὸς τόν στόμιο του λιμένος.

«Ο Μοντεχρήστος έμεινε στο κατάστρωμα, ως πού ή «Άλ-

κυών» βγήκε απ' τόν λιμάνι κι' άνοιχτηκε στο πέλαος».

«Η άκτές της Γαλλίας άρχισαν να μικραίνουν, να εξαφανί-

ζονται, να σκεπάζονται απ' τήν πρωινή δμίχλη».

Τότε ο Μοντεχρήστος κάλεσε τόν Έλπιδοφόρο και κατέβη-

καν μαζί στην καμπίνα τους. Κάθισαν εκεί κι' άρχισαν να μι-

λούν για τούς κινδύνους που έπρόκειτο ν' άντικρύσουν στην

Άφρική».

Δεν είχαν περάσει πέντε - δέκα λεπτά. Κι' ένας δυνατός

θόρυβος άκούστηκε ξαφνικά.

Κάτι βαρύ κατακυλούσε από τη σκάλα που οδηγούσε

στην καμπίνα τού Μοντεχρήστου.

Ξαφνιασμένος ο κόμης άνοιξε τήν πόρτα και κύτταξε έξω.

Είπε τότε ένα περίεργο θέαμα: Έκει, μπρὸς τόν πύλο που

βρισκόταν εαπλωμένος ο Καπολαίμς, κρατώντας δυνατά απ' τόν

λαιμό ένα περίεργο ύποκειμενο

— Καπολαίμς, φώναξε ο Μοντεχρήστος, τί κάνεις εκεί; Τί

θόρυβος είναι αυτός; Ποιός είναι αυτός ο άνθρωπος;

Μιλώντας ο κόμης, κύτταξε περίεργα τόν άγνωστο, τόν ό-

ποιο σφικτοκρατούσε ο Ζουάβος,

«Ο δυστυχής αυτός ήταν ένας Άράβης σέ κακό γάλι ευρ-

σκόμος. Πρόσωπο ίσχυρ, ρούχα κουρελιασμένα, παπούτσες

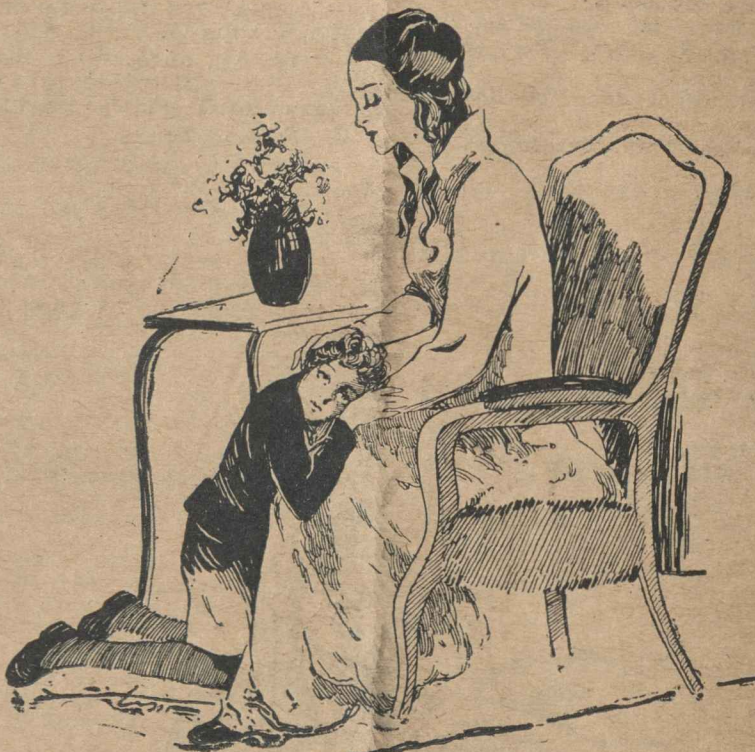
καταξείσιμα».

— Κύριε κόμης, άποκρίθηκε ο Καπολαίμς, δεν τόν ξέρω

αυτό τόν παληόμουτρο. Πρώτη φορά τόν βλέπω...

— Πού τόν βρήκες;

(Ακολουθεί)

Του χείδους τα μαλλιά, κυττάζοντάς τον με λαχτάρα...

ΕΠΙΘΕΣΕ ΤΡΟΜΟΥ

Η ΔΙΠΛΟΘΑΝΑΤΩΜΕΝΗ

Φραντζέσκα, ή κόρη του Μπαρμπα-Γιάννη, τού μεγαλύτερου νοικο-

κυ, ως τήν τελευταία της κατοικία.

Τι ζητούσε λοιπόν ο Πέτρος, τί γύρισε τριγυρνώντας έξω από τη

λαβή κατοικία των νεκρών;

«Απ' τήν ώρα που έφυγε μαζί με τούς συγγενείς της άρραβωνια-

στικιά του απ' τόν νεκροταφείο ο Πέτρος ένιωθε μέσα του μία έ-

κτατική ανάγκη να πά μόνος του να θρηνησει τόν χαμό της αγαπη-

μένης του πάω απ' τόν τάφο της, να πησι επάνω στο νοπό χώμα που

την άπέσσε, και να τόν ποτίσει με τά πικρά και μαύρα δάκρυά του».

Γι' αυτό τριγυρνούσε κεί πέρα ώρες δολόχλη».

Σε κάποια στιγμή ο θλιμμένος νέος στάθηκε

π' άκουμπώντας στή κάγκελλα τού νεκροταφείου,

υψήφισε:

— «Όχι δεν μπορώ!... Φοβάμαι πώς θα τρελ-

λαθώ!».

Μά άφού έριξε γύρω του μία ματιά φοβή-

σμένη και είδε τήν ήσυχη έρημιά που βασίλευε,

πήρε θάρρος και δρασκελίσει τά χαμηλά έξλινα κά-

γκελλα, που τόν χώριζαν απ' τούς τάφους».

Μόλις όμως βρέθηκε μέσα στην κατοικία των

νεκρών, τόν έπιασε ένας φόβος τρομερός. Τά παρά-

ένα φανταστικά κι' αλλόκοτα σχήματα που παίρνανε

ή σκιές των σταυρών και των δέντρων κάτω απ' τόν

φως τού φεγγαριού, τού γεμίσανε τήν ψυχή με μία

παγεστή άνατοχή και δειλίαν. Έκανε μάλιστα

να αναπηδήσει τά κάγκελλα και να φύγει, αλλά μία

μυστηριώδης κι' άκατανίκητη δύναμις τόν υποχρέω-

σε να προχωρήσει έμπρός».

Έβράδισε πατώντας άνάλαφρα, με τεντωμένα αυ-

τιά κι' ορθάνοιχτα μάτια. Τήν νεκρική σιωπή τού

νεκροταφείου δεν τήν τάραιε παρά ή παρουσία

του. Έστρωσε σέ λίγο μία δεινροστομία και στα-

μάχησε Άφουγκράστηκε. Δεν άκούγονταν ή παραμι-

λούς θόρυβος. Η καρδιά του μόνον χτυπούσε δυ-

νατά. Η άνατοχή του ήταν βαρειά και δύσκολη.

Προχώρησε ώστόσο, πάλι έμπρός, ενώ τού φεγγάρι

είχε κρυφεί πίσω από ένα μικρό σύννεφο».

«Ο Πέτρος είχε λογαριάσει καλά πού είχαν θά-

ψει τήν καλή του, και σέ λίγο, όταν διέκρινε ένα

μικρό μοναχικό κυπαρίσσι, προχώρησε ίσα πρὸς τά

βελ».

«Έξω όμως, μία κραυγή φρίκης και τρόμου

ήχισε μέσα απ' τόν λαβύρινθο του, τά μάτια του πετά-

στησαν έξω απ' τίς κόγχες τους, τά σαγ'νια του άρ-

χισαν να χτυπούν σάν νάχε πυρετό και τόν αίμα

του να παγώνη μέσα στις φλέβες του... Έκανε πρὸς

τά πίσω και στάθηκε, μη μπορώντας να προχωρήσει

πιο ούτε μισό βήμα, λές και κάποιος τού είχε

παρσώσει τά πόδια του άπάνω στη γη».

Μήπως άνευρεόταν έύπνιος, μήπως είχε πά-

θει χαμιά παρόχθουσι;

«Όχι! Έβλεπε λίγα βήματα μακριά του δυο άνθρώπινες σκιές να

μνημονεύουν μεταξύ τους, να χειρονομούν, να σκύβουν και να σηκών-

ονται. Κι' ο φόβος του γίνθηκε άπρόσμενα πιδό μεγάλος, όταν διέκρι-

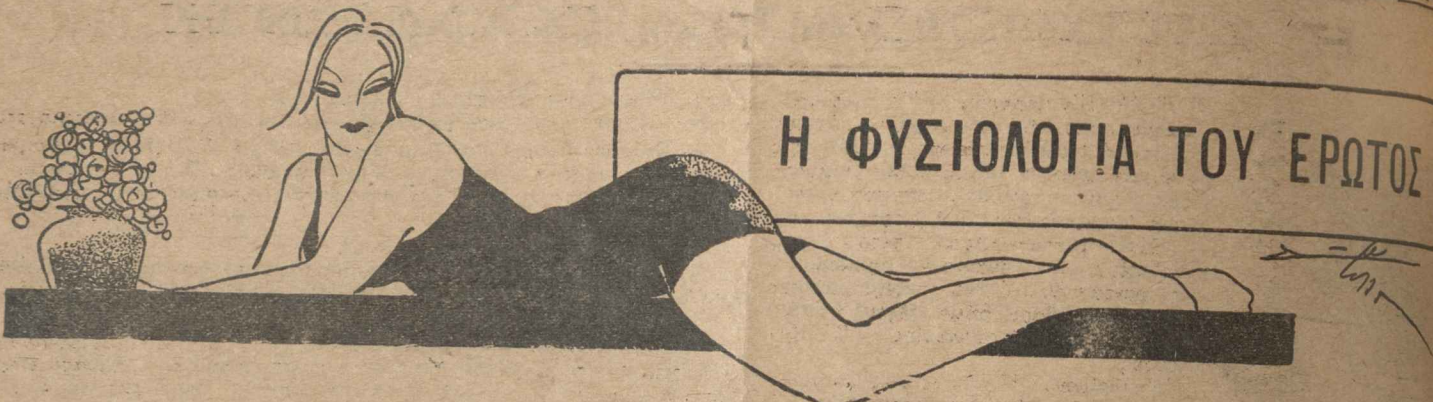
νε τούς δυο έξείνους βρυκόλακες, γιατί βρυκόλακες θα ήσαν, να τριγυ-

ρίζουν πάνω απ' τόν τάφο της αγαπημένης του».

«Έλειπε τότε τά μάτια του απ' τόν τρομερό, φρικώδες κι' άπαίσιο

μαρτύριο. Μά μόλις σφάλισε τά μάτια του, παρακαλώντας τόν θάνατο

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΡΩΤΑΣ

Όσοι να συμφωνήσουν οι φιλόσοφοι για το πώς πρέπει να κυβερνιέται ο κόσμος, λέει κάποιος Δ. Σίλλερ, έχουν αναλάβει να τον κυβερνούν οι έρωτες και η πείνα.

Κι' αλήθεια μετά την πείνα, την ανάγκη της τροφής καί τον άδωνα για την αναζήτηση της, που έγινε αφορμή των μεγαλύτερων ίσως προόδων της ανθρωπότητας γιατί έγέννησε τις βιοποριστικές και βιοτεχνικές επινόησεις ο έρωτας ή μάλλον το γενετήσιον ένστικτον αποτελεί τον κύριο και κατευθυντήριο νόμο της ζωής του ανθρώπου.

Σ' ένα περιπούδατο βιβλίο που βγήκε τελευταία, βρίσκει κανείς αυτή την ανάλυση που συνιστά ιδιαίτερως στους ανθρώπους: Το έρωτικό ένστικτον το όποιον ώθει τόσο τον άνδρα όσο και τις γυναίκες εις αναζήτησιν ήδυσθων συναισθημάτων και αποτελεί την υπερέχουσαν πάσης άλλης παρά τω ανθρώπινω όρμη ένχει ως σκοπόν την διαιώνισιν του είδους και συγκεντρώνει μετά το έτερου κεφαλαϊώδους επίσης ένστικτου της αυτοσυντηρήσεως τα τρία κυριώτερα του συναισθηματικού ενδιαφέροντος του ανθρώπου σημαία: την διατροφή των κύνδυνον της ζωής και την διαιώνισιν του είδους.

Ό ως προς την διαιώνισιν του είδους σκοπός του γενετήσιου ένστικτου, επιτυγχάνεται διά της λειτουργίας της αναπαραγωγής, ήτις εξασφαλίζει την συνέχισιν του ζώντος κόσμου τόσο εις το βασίλειον των ζώων όσο και εις το των φυτών και ένχει τοιαύτην σπουδαιότητα, ώστε να θεωρηται παρά

τινων και ως ο μοναδικός σκοπός της ζωής. «Ένας εκ των παλαιών μου φίλων — γράφει ο Ηνω-Ελλης έκφράζων εις χιουμοριστικόν άνέκδοτον την άποψιν ταύτην-Ιατρός και όλιγον τι φιλόσοφος, ύπεβλήθη ήμέραν τινά παρά τω όδοντοίατρώ του εις είπνοην ύποξειδίου του άζώτου. Όλιγον μετά την επί του προσώπου του έπιθεσιν της προσωπίδος, ήσθάνθη να διολισθαίνει εις την χώραν των όνειρων και εύρεθη αποτόμως ένώπιον του Θεού. Χωρίς να ταραχθή, έλαβε τότε την απόφασιν να λύση ένα ζήτημα το όποιον από πολλών έτών τον άπασχολούσε και άποτεινόμενος προς τον Δημιουργόν: «Άλλ' επί τέλους, Παντοδύναμε — τον έρωτα — εις τι χρησιμεύουν όλα αυτά τα βάσανα και όλα αι όδυμα των ζώντων ανθρώπων; Τι ήλθομεν να κάμωμεν εις τον έπίγειον κόσμον, οι πτωχοι ήμεις άνθρωποι; Ν' αναπαράγεσθε» — έπάγεται ο Ελλης — ύπηρεξεν ή λακωνική, όσον και ή κατηγορηματική άπάντησις του Ύψιστου».

Και ο αποκλειστικός όδτος προς αναπαραγωγήν σκοπός της ζωής φαίνεται πράγματι να είναι και ο μόνος άληθής εις ώρισμένην τουλάχιστον ζώα. Ούτω, εις έν είδος ακρίδων (Mianta telixieuse), το ήθλι κατά την έρωτικήν όμιλιαν άποκόπει την κεφαλήν του συνένουν του και άφού επιτελέσει μετά το άποκεφαλισμένου τουτού δυστυχούς έταίρου του την γενετήσιον πράξιν καταλήγει έν τέλει και εις την καταβρόχθισιν του. Κάτι παρόμοιον είναι εκείνο το όποιον συμβαίνει και εις άλλα τινά ζώα, ως εις την άράχνην και τους όφεις — εις τους όποιους έπίσης, ως λέγεται, το άρρεν άποκεφαλίζεται κατά την γενετήσιον πράξιν, ύπο το ήθλιος — και τον άρρενα βάρτομερωτέρας των άκρωτηρίσων, υέχους άποκοπήσιν και αύτης της κεφαλής του, χωρίς να διακόπηται παρά τοούτο την γενετήσιον πράξιν, ήτις διαρκεί τέσσαρας έως δέκα ήμέρας, καθ' εις επικάθηται όδτος εις την ράχιν του ήθλιος και σφίγγει αυτό δυνατά με τα έμπροσθα άκρα του.

Εις τον άνθρωπον και τα άνώτερα ζώα εις τα όποια τα ήθη είναι ήπιώτερα, ή λειτουργία της αναπαραγωγής διέπεται από το άφροδίσιον ένστικτον το περίφημον «sexu appeal» (σεξ έπείλ), κατά την άγγλικήν έκφρασιν, της όποιας τσαούτη γι-

ΥΠΟ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΟΝ

Η ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

νεται χρήσις εις την εποχήν μας, άφ' ότου έτέθη εις διετή κυκλοφορίαν προς χαρακτηρισμόν και άπόδοσιν της ιδιαιτερώς σαγηνευτικής άφροδίσιου δυνάμεως ώρισμένων κινηματογραφικών άστέρων.

Τούτο έκδηλοῦται κυρίως μετά την ήβην διά να φθάσιν το έπακρον κατά την περιόδον της γεννητικής δράσεως — άποτιστοιχούσης εις κλίματα όπως τα ίδια μας προς το 2ον — 50όν έτος της ήλικίας του διά τον άνδρα και το 2ον — 40ον — διά την γυναίκα — ύποχωρήσις δέ κατά το γήρας και την έμμηνοπαυσίαν των γυναικών.

Κατά τα λοιπά, το άφροδίσιον ένστικτον περιλαμβάνει την γενετήσιον όρμήν και την σεξουαλιστικήν έπιθυμίαν. Γενετήσιος όρμη ύπο την όμαλήν τουλάχιστον μορφήν της είναι ή γενική μεταξύ των δύο φύλων έλξις. Σεξουαλιστική έπιθυμία ή έπί ώρισμένου άτομου έντόπιαις της έλξεως ταύτης ήτοι ιδιαιτέρα έλξις την όποιαν αισθάνεται έν άτομον προς έν άλλο ώρισμένον του έτέρου φύλου. Έν άλλαις λέξεσι, γενετήσιος όρμη είναι ή ανάγκη του έραν ή έράσθαι, σεξουαλιστική έπιθυμία είναι έκλογη του προτιμωμένου έταίρου.

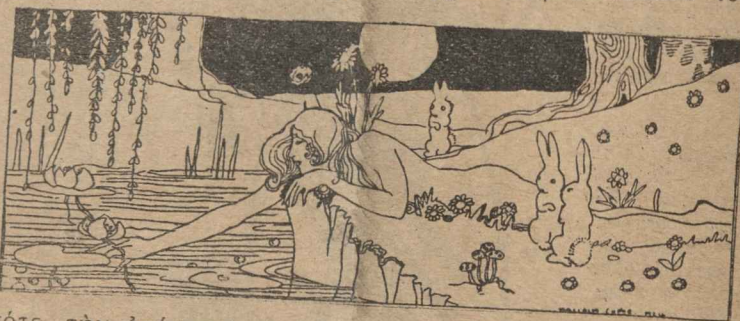
Η γενετήσιος όρμη ή άπλωδ έρωτική έπιθυμία, γενετήσιος διάθεσις και γενικώτερον έρωτογόνον (Hilido), ως έπίσης άποκαλείται αύτη, προκαλεί την ανάγκην ήδυσθων συναισθημάτων και όπως ή πείνα ύποχρεού τώ άτομον να τρέφεται και εξασφαλίζει κατ'άτον τρόπον τοούτον την συντήρησιν του, ούτω και αύτη, ώδωδσα το άτομον προς τα ήδυσθα συναισθηματα, επιτυγχάνει την διαιώνισιν του είδους.

Το έρωτογόνον βασίζεται βολογικός εις την λειτουργίαν των ένδοκρινών λεγομένων δένων και ειδικώτερον των γεννητικών έσω έκκρίσεων, και εις άπο άπόμεινους άρτηρίας ήθημα όρμονών, αίτινες έργο την ιδιότητα να έρεθίζωσι και διεγείρουν ώρισμένα όργανα του σώματος, έν οίς και το σεξουαλικόν, και να προκαλώ τον έρωτισμόν του νευρικού συστήματος, ως τοούτο κατέδειξε και έκ του γνωστού πειράματος του Steinhach, κατά τον όποιον, κατόπιν ένέσεως μουσκαίου έκχυλίσματος και έγκεφάλου βατράχων έν όργασμώ, εις διατράχους έκτομίας παρετηρήθη εις τους τελευταίους τούτους έμφάνισις άφροδίσιων έκδηλώσεων.

Ός προς την γυναίκα, ειδικώτερον, προστίθεται ότι ή γενετήσιος αύτης όρμη είναι πρωτίστως ζήτημα λειτουργίας των ώθητικών όρμονών. Εις το γυναίκεον ρόλον, και αντίθετον προς το άνδρικό, το έρωτογόνον (Hilido) αύξάνει μετά της έρμότητος των γεννητικών όργάνων. Δι' ο και ή έντομότερη γενετήσιος ανάγκη εμφανίζεται εις τας γυναίκας μεταξύ του τριακοστού και τεσσαρακοστού έτους. Η γενετήσιος έν τούτοις όρμη άπασ έκδηλώσεσιν, δύναται να εξακολουθήσιν και έν νευ παρεμβάσεσιν των γεννητικών όρμονών.

Ούτω, μία γυναίκα με άφρημένες τας ώθησας δύναται πολλάκις να έκδηλώσιν άφροδίσιον έπιθυμίαν όπως προκειμένου περί άνδρών, ούδευμία ύπάρχει άμφιβολία ως γράφει ο Haw Ellis ότι και μετά τον εύνουχισμόν των δύναται πάντοτε να έχουν γενετήσιους όρμας, όπως, έξηκριβώθη τοούτο ύπο παρατηρητών εις τας διαφόρους χώρας, εις τας όποιας παρασκευάζονται και χρησιμοποιούνται εύνοχοι.

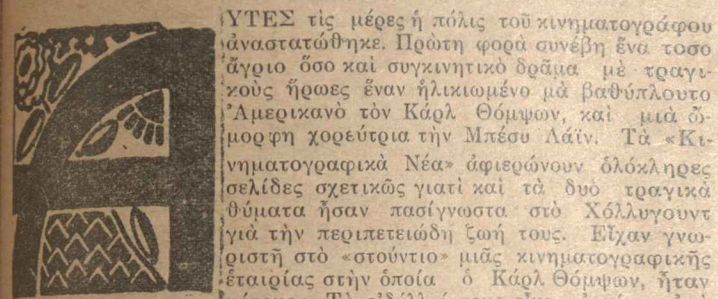
Αι γυναίκες, όταν συνεπεία βιωτικών συνθηκών δέν άπολαμβάνουσιν την έρωτικήν των μερίδα και μέγας άριθμός αυτών εύρίσκειται εις την ανάγκην ν' άπαθήσιν το γενετήσιον ένστικτον, ή έκτρέπονται ή εξιδανικεύονται. Η έκτροπή γίνεται διά προσφυγής εις τα άνάλογα φέρετ, χορόν, σπόρ. Προς εξιδανικέυσιν έμφυλλοχωρεί προσανατολισμός προς την τέχνην ή τον μουσικισμόν. Όταν όμως δέν επιτυγχάνει ή γυναίκα ούτε την έκτροπήν, ούτε την εξιδανικέυσιν του άνικανοποίητου γενετήσιου ένστικτου της και παραμένει τοούτο έντελές,

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΣΤΑ ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Ειδήσεις, πληροφορίες, νευσορραλίες)

ΥΤΕΣ τις μέρες ή πόλις του κινηματογράφου άναστατώθηκε. Πρώτη φορά ανέβη ένά τόσο άγριο όσο και συγκινητικό δράμα με τραγικούς ήρωες έναν ήλικιωμένο μ' άβύθλυτον Αμερικανό τον Κάρολ Θόμψον, και μία όμορφη χορεύτρια την Μπέου Λάιν. Τα Κινηματογραφικά Νέα άφιερώνουν δλόκληρες σελίδες σχετικώς γιατί και τα δύο τραγικά ήθημα ήσαν πασίγνωστα στο Χόλλυγουντ για την περιτειωδή ζωή τους. Έχαν γνωριστή στο «στούντιο» μιας κινηματογραφικής εταιρίας στην όποια ο Κάρολ Θόμψον, ήταν ήμετοχος. Το ειδύλλιο τους είχε αρχίσει άπο

μία άστοχη παρατήρησι που ο Θόμψον έκανε στη Λάιν. Μία μέρα δηλαδή ή όμορφη Λάιν θέλησε να δη τον διευθυντή της εταιρείας για να του παραπονεθή ότι ο μισθός που έπαιρνε δέν ήταν είσδοδος και του παραπονεθή ότι ο μισθός που έπαιρνε δέν ήταν είσδοδος, γιατί ή ώρα ήταν άκατάλληλος. Ο διευθυντής έπαιρνε τον μισθό του από τον Μπέου Λάιν. Μπέου ήταν άποφασισμένη να κινή παρορμή. Σπρώχνει, μάλλον και έβριζε τους κλητήρες που την έμποδίζαν. Έπειτα πετάχτηκε από το διπλανό γραφείο ένας έξαλλος άνδρας. Το προσώπο του ήταν κατακόκκινο από το θυμό και νόμιζε κανείς ότι θα έσπασε. Μάλλον αύτογρά την άμυαλή χορεύτρια και της έδήλωσε την

άλλη μέρα το πρωί να παρουσιασθή στον ταμία να πάρη ό,τι της χραιστούσαν και να μη πατήσιν το πόδι της στο «στούντιο». Η Μπέου τότε έβγαλε μία καταπληκτική κραγή και έτεσε λιπόθυμη... στην άγκαλιά του! Αυτό ήσαν. Μέχρι να την κινή να συνέλθη ο μιστρε Θόμψον την είχε έρωτευθή. Κι' από εκείνη η μέρα της τριπλάσιασε το μισθό και την έκανε φίλη του. Πέρασαν στο μεταξύ σωστά τρία χρόνια. Αυτό το διάστημα ο ξαναμωραμένος Θόμψον κι' η νεαρή Μπέου έκαναν χίλιες τούλλες.

Τα περισσότερα συνταρακτικά σκάνδαλα είχαν ως ήρωες αυτούς τους δύο έρωτευμένους. Μά φαίνεται ότι ο γεννητικός έρως είναι έπιθυμητός. Μία μέρα ή Μπέου κατάλαβε ότι ο Θόμψον τη ζήλευε κι' ότι ήταν άποφασισμένος να πεθάνη παρά να την άποχωρήσθ. Άνήχη, προσπάθησε τότε να κρύψη όσο μπορούσε τις σχέσεις της μ' έναν νεαρό φίλο της. Μά ο Θόμψον δέν ήταν κανένας κούτσος. Δέν άργησε να μάθωι να το μάθη κι' έξαλλος από τη ζήλεια του σάωσε προ ήμερών το όμορφη χορεύτρια κι' ύστερα αυτοκτόνησε!

Η Τζούν Λάινγκ άν και είναι από τις πιο διάσημες «βεντέτες» είναι άγνωστη στην Εύρώπη. Κι' αυτό συμβαίνει γιατί προτιμάει να παίζη σ' έθγα που άρέσουν μόνο στους Αμερικανούς. Κι' όστόσο ή Τζούν Λάινγκ είναι πεντάμορφη. Έχει μεγάλα έκφρατικά μάτια, πλαστικό σόμα και θαυμάσια μαλλιά. Μά εκείνο που την κάνει άληθινά γοητευτική είναι ή έξωμοιά της. Στο Χόλλυγουντ την άποκαλούν «πριγκίπισσα του πνεύματος και της όμορφιάς».

Η Άννα Στέν ή περίφημη «Νανά» κι' ο Γκάου Κούπερ «χορρίζουν» τόδα στη φιλήμπολι ένά θαυμάσιο έργο. Πρόκειται για τη «νύχτα του Γάμου» που άσφαλώς θα γοητεύσι τους πολυπληθείς θαυμαστές των δύο «άστέρων». Μά το περίεργο είναι ότι αυτό το φίλμ έκανε την Άννα Στέν και τον Γκάου Κούπερ να γνωρισθουν καλύτερα και να γίνουν άχώραιοι φίλοι. Στους δημοσιογράφους που άντελέγηθησαν από το γεγονός και θέλησαν να μάθουν πως άληθώς συνέβη ή Άννα Στέν άπάντησε μ' αλότητη:

— Ός τώρα είχα παρεξηγήσει τον Γκάου Κούπερ. Τον θεωρούσα έναν άνθρωπο βίναυσο, που χοροδίδε τις γυναίκες και διασκεδάζε με την μαριναία τους. Είμαι εύτυχής που ο ίδιος μου έδωσε την ευκαιρία

άνικανοποίητον, ήμπερεί να καταστή αύτη θύμα ψυχικών διαταραχών.

Είπε άλλωστε και γενικώτερον δι' άμφότερα τα φύλα γνωστόν, ότι ή ίκανοποίησις της γενετήσιου όρμης και το φύλεκ ένστικτου τυγχάνει άλληλένδετος και με άλλας ζωϊκάς λειτουργίας και ότι ή μ' ίκανοποίησις αύτου, έκτός των άλλων έπιβλαβών από άόψεως ύγείας συνεπέρει και πλείστας όσας έκδηλώσεις εις τον χαρακτήρα του άτομου, καθιστάσά αυτό κακόν και άναίσθητον, όπως ίκανόν έπι τοούτο ένδεικτικόν θεωρείται και ή σκαλιότη των ιεροσεβαστών και ή κακία ή όποια χαρακτηρίζει πολλάκις τας γεροντοκόρας.

Ο ΦΥΣΙΟΔΙΦΗΣ

να καταλάβω ότι αυτές ή σχέσεις μου τον άδικούσαν. Όμολογώ συνεπώς ότι ο Γκάου Κούπερ αξίζει με το παραπάνω τη φίλια μου.

Ο Γκάου Κούπερ όμως όταν διάβασε αυτές τις δηλώσεις φαίνεται ότι δέν εύχαριστήθηκε. Και για να ξεσκάσει έγραψε δύο λέξεις στο διευθυντή των «Κινηματογραφικών Νέων» δηλώνοντάς του ότι δέν έχει καμμίαν σχέση με την Άννα Στέν, κι' ότι είναι άπλως «αορτεναίο» του!

Μ' αυτά είνε... στάχτη στα μάτια του κόσμου. Η κακή γλώσσα λένε ότι το νέο φίλμ θα γίνη άφορμή να έρωτευθή παράφορα ο Γκάου Κούπερ την Άννα Στέν και θα δώση άλλη μία φορά την ευκαιρία στην γόησσα αύτη να επιδείξη όλη τη μοιραία γοητεία της και να τον κινή σκλάβο της, αυτόν, που ύπερηφανεύεται ότι δέν άγάπησε καμμία γυναίκα στη ζωή του.

Η Σιμόν Σιμόν, ή «βεντέτα» της «Λίμνης των Κυριών» πρόκειται να παίξη στον αμερικανικό κινηματογράφο. Αυτή ή είδησι φυσικά, έχει άναστατώσει τα έκατομύρια των θαυμαστών της. Όλοι τους φοβούνται μήπως ή χαριτωμένη «βεντέτα» πάθει τα ίδια της Λίλιαν Χάρβεϊ και του Μορίς Σεβαλιέ. Πολλοί δέ μάλιστα σκέφτονται να την έμποδίσουν να κινή αυτό το μοιραίο ταξίδι προς το Χόλλυγουντ, φροντίζοντας για την καλή φήμη της και για τη δροσιά της όμορφιάς της.

Κι' αλήθεια αν παίζη ή Σιμόν Σιμόν σ' αμερικανικά έθγα θα γίνη άγνώριστη. Όλ' ή παιδική άφέλεια της θα αντικατασταθή από ένα ψεύτικο ύφος μοιραίας γυναικας με μάτια χωρίς φούδια με ψεύτικον χρώματος μαλλιά και με ψεύτικες βλεφαρίδες. Έτσι όλη ή γλυκειά όμορφιά της θα πάη περίπαιτο και θα γίνη κι' έκείνη μία από τις άηχες κοιλίες που κατασκευάζουν οι κομμωταί του Χόλλυγουντ.

Ο Κλάρκ Γκέμπλ μόλις πάρη την άδειά του από το στούντιο θα το σκάσει για ένα μεγάλο ταξίδι στις θάλασσες του Νότου, μαζί με μια εύθυμη συντροφιά από γοητευτικές γυναίκες και πλούσιους κι' έκκεντρικούς Αμερικανούς. Όστόσο άποφείγει να κινή λόγο γι' αυτό το ταξίδι του. Δέν θέλει να το σχολιάζουν γιατί φοβάται τις κακογλωσσίες και το κακό μάτι. Κι' έχει μ' αυτήν την αλήθεια δίκην. Φοβάται μήπως την πάθει σαν τον άτυχο Ραμόν Νόρβαρσο.

Έξερτε την τελευταία ιστορία αύτου του «γόητος»; Ο δυστυχισμένος ο Ραμόν, έδω και λίγον καιρό είχε αγοράσει μία θαυμάσια λιμουζίνα. Όλοι στο Χόλλυγουντ μίλούσαν γι' αυτό το αυτοκίνητο, γιατί πράγματι ήταν άψήφιο θαύμα κομψότητας και μηχανικής. Ο Ραμόν Νόρβαρσο το καβάωνε και κάθε άπόγευμα το έπαιρνε στους κεντρικούς δρόμους του Χόλλυγουντ. Μία μέρα όμως ένός ο παύσατος «άστέρης» έπαιγε μ' ίλιγγιώδη ταχύτητα εις έσφατα τ' αυτοκίνητο του να πιάνη φωτιά! Έντρομος φρενάρει άτόπιμα και τρέχει στο δρόμο. Αυτή ή έτοιμότης του, τον ήρωισε από βέβαλο θάνατο. Μετά λίγα λεπτά έσκαγε το τεταμένο της βεντέτης και ή λιμουζίνα μετεβάλλετο σε παληοσάδεμα. Κανείς δέν ήτόρρεσε δέν να έξηγήση, πως προήλθε αύτη ή κατάσταση. Ήταν έν άνεξήγητο γεγονός.

Γι' αυτό λοιπόν τώρα κι' ο Κλάρκ Γκέμπλ φοβάται να πη στον θάνατο να παραδοθή. Καθώς καταλαβαίνετε φυσικά ο Κλάρκ Γκέμπλ είναι άποληπτικός. Φοβάται δέ το κακό μάτι σαν το διάβολο!

Ο Μορίς Σεβαλιέ άγώμασε τελευταία έναν παπαγάλο, άράνταστα έξυπνο.

Το διαβόλεμένο αυτό πουλί — έκτός των άλλων — άπαγγέλλει διάφορα ποιήματα μεγάλων ξένων ποιητών. Και δέν ήτε μόνον αυτά. Η άπαγγελία του είναι παθητική, γλυκύτατη.

Πλήθος φίλων του Σεβαλιέ μαζεύονται σπίτι του για να θαυμάσουν τον έξυπνότερο παπαγάλο που.

Η Λίλιαν Χάρβεϊ έχει στον κήπο της τα όμορφέτερα τριαντάφυλλα του κόσμου, σε καταπληκτική ποσότητα.

Ο Ουάλλας Μπλου είναι ο πανωδέστερος κινηγός του Χόλλυγουντ. Με το δεικνύο του επιτυγχάνει στη σκοπιότη, όσο κανένας άλλος σκηνοετής.

Ο Όλιβερ Χάρντι, ο περίφημος «Χοντρός» του κινηματογράφου. (Γόνηνη Τελιογραφία)

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

«Η ίδια η Βαλεντίνη μου είπε μία μέρα, μ' αυτή τη παιδιαστική σοβαρότητα που την έκανε τόσο συναρπαστική: — Κάθε τόσο, κυττάζομαι στον καθρέφτη. Ψάχνω να δω αν έβγαλα άσπρες τρίχες... Θά ήθελα να ήμουν γρή...»

Και εξαφνιάστικα βλέποντας πώς κι' εγώ όνειροπολούσα το ίδιο πράγμα για τον εαυτό μου. «Αν ήμουν γέρος, ούτε η νοσταλγία, ούτε η τύψεις του παρελθόντος θά με τάραζαν. Φανταζόμουν τη ζωή μου στο μέλλον. Θά ήμουν ένας γέρος πολύ γλυκός που θά σκόρπιζε το καλό όλόγυρά του και που θά ήταν αγαπητός, όπως ήσαν ή γιαγιά μου κι' η θεία μου. Τα χρόνια που θά είχαν περάσει θά είχαν κλείσει τις πληγές μου και δεν θά μπορούσαν πια ούτε τι θέσι τους να ξαναβρώ... Μία στενωπότερη στοργή θά με συνέδεε με τη Βαλεντίνη, γιατί θά τολμούσαμε τότε να εξομολογούμεθα ο ένας στον άλλο.

«Η μονοτονία των ημερών, για τις στοχαστικές ψυχές, τις κάνει να κυλάνε πιο γρήγορα. Κανένα σπουδαίο γεγονός δεν σηματοδότη τον αριθμό τους και τη διάρκειά τους. Μιά επιστολή του Ο' Κέντ μου ξανάδωσε τη συναίσθησι του χρόνου.

«Στο τέλος του 'Οκτωβρίου—μου έγραψε—θά ξαναγυρίσω στη Γαλλία. Θά μείνω ένα μήνα, πριν επιστρέψω στην 'Ιρλανδία, όπου με προσκαλούν. 'Ετσι, θά σ' εναλλάξω γρήγορα...»

Συμβουλευτήκα έναν ήμεροδειχτή... Πλησιάζαμε στην τελευταία βδομάδα του Σεπτεμβρίου. Είχα 'ρθή στην αρχή του καλοκαιριού και βρισκόμουν τώρα τέσσερες - σχεδόν - μήνες στο Πλουί. Πόσο η καρδιά μου είχε αλλάξει... Αναγκάστηκε να ομολογήσω ότι είχα ξεχάσει πολύ γρήγορα το παρελθόν κι' ότι ζώντας όπως ζούσα, μέσα στην αδράνεια και στη μοναξιά, δεν έξιλεωνόμουν καθόλου γι' αυτό... Τα σχέδιά μου να εργαστώ, τα είχα διαλύσει η μάταια ευχαρίστησι της όνειροπολήσεως... Τις τύψεις για το κακό που είχα κάνει, ο χρόνος τις είχε σκορπίσει και νέες αγωνίες φύτρωναν τώρα στο έδαφος που το είχα νομίσαι άγονο πια... Αναζητούσα μέσα μου την αναγκαία δέλση για να ξαναρχίσω τη ζωή της εργασίας, μα δεν την είχα βρει... Ασφαλώς ήμουν το ίδιο ανίσχυρο πλάσμα που ήμουν και άλλοτε... Καθώς έκανα αυτή την παρατήρησι, ένοιωσα κάποια απελπισία. «Επειτα, κουρασμένος σκέφτηκα: «Ο Ο' Κέντ θά ξαναγυρίσει... Θά με παρηγορήσει...» Κι' ανέβαλα τις αποφάσεις μου.

Ο Ο' Κέντ ήρθε όπως το είχε αναγγείλει, στο τέλος του 'Οκτωβρίου. Πήγα και τον περίμενα στο σταθμό της οδού Βέρν. Ήταν έντεκα ή ώρα το πρωί. Μεταξύ των ταξιδιωτών που κατέβαιναν απ' το τρένο της Χάβρης, αναζήτησα λίγη ώρα τον παλιό μου δάσκαλο της 'Αγγλικής χωρίς να τον δω πουθενά.

Εξαφνα, άκουσα κάποιον να προφέρει τ' όνομά μου. Ο Φράνσις Ο' Κέντ ήταν δίπλα μου. Έμεινα κατάπληκτος βλέποντάς τον, τόσο είχε αλλάξει μέσα στα δυό χρόνια που είχα να τον δω! Είχε άψογη τα γκριζά γένεια του να μεγαλώσουν κι' έφταναν τώρα ως το λαιμό του. Το χρώμα της επιδερμίδος του είχε γίνει πολύ χλωμό. Φορούσε ρούχα που τον έδειχναν για εργατικό και τα σκληρά χέρια του, τα μαυρισμένα στην άκρη των δαχτύλων, συμπλήρωναν την ομοιότητα αυτή. Μονάχα τα μικρά μάτια του, που έλαμπαν γεμάτα πνεύμα, έμειναν πάντα τα ίδια.

Διάβασε την έκπληξή μου στο πρόσωπό μου και μου είπε

— Να φύγω; Τώρα;... Για ποῦ;...

χαμογελώντας:

— «Αχ! Αγαπητέ μου Φρειδερίκο, δεν αναγνωρίζεις τον παλιό σου δάσκαλο... Μήπως, γαλαζομάτος καθάρισαι, κοκκινίζεις που έχεις ένα τόσο πληθές φίλο; Έλα, κάλιστα με. Το πετσί σκληρύνει, μα η καρδιά δεν αλλάζει καθόλου...»

Ντροπισμασμένος λίγο για το διαταγμό μου, ρίχτηκα μέσα στην αγκαλιά του. Ανεβήκαμε στο άμαξιό που με είχε φέρει στο σταθμό κι' έπειτα από τρία τέταρτα βρισκόμαστε στο Πλουί.

Χρειαστήκαμε κι' οι δυο λίγο καιρό για να συνηθίσουμε ο ένας τον άλλο! Ασφαλώς, τα χρόνια που είχαν περάσει με είχαν αλλάξει και μένα. Ο Φράνσις με κύτταζε με προσοχή και μ' άφηνε να μιλάω χωρίς να λείει ο ίδιος σχεδόν τίποτα για τον εαυτό του... Κάθε τόσο μόνο ψιθύριζε:

— Ναί... Έτσι... Έτσι...

Αυτό το είδος της άνακρσεως με στενοχωρούσε, σαν να είχα κάτι να κρύψω απ' αυτόν, τον πιο σίγουρο φίλο... Για να γυρίσω άλλοι την προσοχή, τον έβαλα κατά το γεύμα να με διηγηθώ το ταξίδι του στις 'Ηνωμένες Πολιτείες: μου περιέγραψε τη ζωή τους στην 'Αμερική, τα όνειρά τους, την καταπληκτική πίστι τους στη μητέρα πατρίδα που τους στηρίζει και τους έμψυχώνει όλους απ' τον πλουτισμένο βιομηχανικό ως τη μικρή υπέρτρια που εξοικονομεί λίγα χρήματα από το μισθό της για να συνεισφέρει για τους φτωχούς συμπατριώτες της. Μά, μόλις καθόριζα τις ερωτήσεις μου, μόλις τον ρούσα τι έκανε και για τις άφορμες του ταξιδιού του στην

«Αμερική, για το σκοπό του ταξιδιού του, απέρριψε να μου απαντήσει η σόφισμα. Μου είπε μονάχα:

— «Η γυναίκα μου και το παιδί μου βρίσκονται πάντοτε στα περιγύρα του Πλουί. Θά τους δω αύριο. Έγώ, έκανα έξη μήνες καθηγητής της Γαλλικής στο Σικάγο, μά, επειδή δεν κέρδιζα αρκετά, έγινα γκαρσόνι υπηρεσίας. Νά η ζωή μου με δυό λόγια.

«Επειτα επρόσθεσε:

— Και σ' τι γίνεσαι... Τό βλέπετε, το άπαντρησα. Ζω σαν άνθρωπος που τα γεγονότα τον έκαναν να διάση τον κόσμο... Είμαι στρατιώτης που πληρώθηκε και παίρνει τη σύνταξή του.

— Και λογαριάζεις να μείνεις εδώ... για πάντα;

— Ναί... Γιατί όχι. Βρήκα εδώ το πιο ζηλευτό αγαθό. Τη γαμήνη. Δεν το επιδοκμάζετε σεις αυτό;

— Ναί, ναί, ψιθύρισε με ύψος άρηρημένο.

Κατάλαβα ότι δεν πίστευε στη σταθερότητα της αποφάσεώς μου. Και γι' αυτό τού είπα:

— Δόστε μου τουλάχιστον έσεις τη γνώμη σας.

Σκέφτηκε λίγο κι' έπειτα μου άπάντησε:

— Δεν θέλω να σε λυπησω, ούτε να σε ταραξώ, παιδί μου. Μά, αφού ζητάς τη γνώμη μου, ιδού την: Η αποτραβηγμένη ζωή που κάνεις εδώ είναι καταπραυντική και όχι φάρμακο... Σκέφτεσαι ότι μπορείς να ζήσης για πάντα στο Πλουί, επειδή

ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ

η εξομολόγησις ενός ξρωλευμένου

Είδες να ζουν σ' αυτό δυό γρηές γυναίκες... Απομονώες ότι ή δεν είχε φύγει ποτέ από δω κι' ότι ή άλλη ξαναγύρισε στο μέρος αυτό, αφού γνώρισε πρώτα τη ζωή, δόκλσηρη τη ζωή, και όχι έπειτα από μία ερωτική περιπέτεια, που τελείωσε με έναν σκληρό... Έχεις έφτα μίνες τώρα που ζής εδώ... Είσαι ήσυχος; Είσαι ευτυχισμένος;

— Δεν ξέρω, τού άπηντησα, αλλά είμαι τόσο σταθερός στις αποφάσεις μου, όσο ήμουν και την πρώτη μέρα.

— Και δεν σκέφτεσαι πια τη Μαρία—Τερέζα;

— Ερώτησά τη συνείδησή μου και τού άπάντησα με πεποίθησι: «Όχι. Μάλιστα κατακρίνω τον εαυτό μου, που δεν τη σκέφτομαι αρκετά.

«Ο Φράνσις με κύτταζε στα μάτια. Δεν φάνηκε ν' άμφισβόλη καθόλου για την ειλικρίνειά μου. Μά μου άπάντησε μ' αυτό τον έπισημο τόνο που έπαιρνε όταν ήθελε να πη κάτι σπουδαίο:

— Δεν μου τ' έλεπες δ'λα. Αγαπας κιόλας μία άλλη γυναίκα. Έγινε κατάχλωμος. «Οτι ένοιωσα εγώ, έκείνη τη στιγμή πρέπει να τ' ονομάζω και κάθε άνθρωπος που νομίζει πως είναι πολύ καλά στην ύγεια του κι' άποτομα ο γιατρός τού άναγνώσκει ότι υποφέρει από μία σοβαρή άρρώστεια. Μέσα σε μία στιγμή, όλες ή συγκινήσεις μου των προηγούμενων εβδομάδων συμπυκνώθηκαν, αποκρυσταλλώθηκαν θά μπορούσα να πώ...

«Θυμήθηκα τις μεταπτώσεις μου από το κέφι στη δυσθυμία, τη σπουδαιότητα που έπαιρναν σιγά-σιγά για τη ζωή μου ή έπιπλοές μου στη Βαλεντίνη και πώς, από τότε που την έβλεπα συχνά, είχαν εξαφανιστεί από τη σκέψι μου ή σκληρές άναμνήσεις τού Παρισιού.

Δεν είχα βρει τί ν' άπαντήσω στον παλιό μου δάσκαλο. Ο Ο' Κέντ περίμενε λίγη ώρα κι' έπειτα ψιθύρισε:

— Διάβολε! Δεν υπάρχει άμφισβόλια. Καθώς μάλιστα δεν μου ζητάς συμβουλές, αυτή τη φορά, και μου κρύβεις το παιγνίδι σου, θά στοιχημάτω πως παίζεις τώρα έσθ τον ενεργητικό ρόλο και όχι τον παθητικό, όπως με την Μαρία—Τερέζα. Μήπως προετοιμάζεται κανένας γάμος;

«Ενοιωθα πια μία άλλοκοτη ανάγκη να εκμυστηρευθώ τα πάντα. Διηγήθηκα στον Φράνσις την άρχή και την εξέλιξη τού καινούργιου μου δεσμού, προσπαθώντας να τού καθορίσω όλες τις συγκινήσεις που είχα νοιώσει.

«Όταν έπαυα να μιλάω, με ρώτησε:

— Και για νάρθουμε στο συμπέρασμα, αγαπάς την κ. Ντέ—Σαίν—Ζερύ;

— «Όχι, άπάντησα, αισθάνομαι γι' αυτή μόνο μία φίλια πολύ ζωήρη, στην όποια παίζει βέβαια κάποιο ρόλο ή γυναικεία χάρι της. Μά αυτά που με συγκίνησαν είναι προπάντων ή γλυκύτης της κι' ή θλιβερή της κατάσταση. Έν πάση περιπτώσει, αυτό γι' το όποιο είμαι βέβαιος είναι ότι δεν νοιώθω την παραμικρή επιθυμία για την Βαλεντίνη...

— Κ' έκείνη; Ποιά είναι τα αισθήματά της, για σένα;

— Έκείνη ευχαριστείται να με βλέπει. Παριστάνα γι' αυτή τον κόσμο, απ' τον όποιο την απέκλεισαν τα γεγονότα της ζωής της.

— Ο Ο' Κέντ έβαλε το χέρι του στο μπράτσο μου και μου είπα:

— Ίδού άκριβώς ο κίνδυνος... Είσαστε δυό ναυαγισμένοι σε ένα έρημονήσι. Όποια κι' άν είναι σήμερα τα αισθήματά σας, μεταξύ σας, θά καταλήξετε στο τέλος ν' αγαπηθήτε... Αυτό είναι ο νόμος της φύσεως.

Δεν ξέρω γιατί αυτή ή υπόθεση

ότι μία μέρα ή Βαλεντίνη θά γινότανε δική μου όπως μία άλλη, οποιαδήποτε γυναίκα, με πλήγωσε. Γι' αυτό θέλησα να φέρω τον Φράνσις σ' αντίκρουσι με τον ίδιο τον εαυτό του.

— Έ, λοιπόν, τού είπα, κι' όταν αυτό γίνη; «Όταν αγαπηθούμε; Δεν θυμάστε τί μου λέγατε σχετικώς με την κ. Ντέ Μαλεζέρ;» Ο έρωας είναι μία κίνηση μόνο...

«Ο Ο' Κέντ σάλεψε τα χέρια του με ύψος πεισμώνμένο και είπα:

— Ναί... σου τ' είπα αυτό... Σου τ' είπα για μία γυναίκα που ζητάγε να κάνει δικό της ένα άγνό παλληκάρι και την όποια, επιπλέον, δεν εύρισκε πολύ ενδιαφέρουσα. Μά ή Βαλεντίνη σου είναι μία ρωμαντική, κι' αυτό το είδος των γυναικών είναι πραγματικά άξιο οίκτου, γιατί υποφέρουν επί πολύ καιρό σιωπηλά. Κι' έπειτα έσθ, δεν είσαι πια ο άγνός νέος που ήσουν άλλοτε. Δεν είσαι πια, δεν έχεις πια το δικαίωμα να είσαι το νευροπαθές χερουβείμ που ήσουν προ τριών χρόνων. Και τέλος ή υπόθεσις αυτή τώρα μόλις άρχίζει και δεν θά σου στοίχιζε και πολύ άν την άφηνες εκεί που βρίσκεται. Τι θά έλεγες άν σου πρότεινα να... φύγης μαζί μου;

Τό χτύπημα ήταν τόσο ξαφνικό ώστε πετάχτηκα από τη θέσι μου. Τά έχασα και τραύλισα:

— Νά φύγω;... Τώρα;... Για ποῦ;...

«Ο Ο' Κέντ σηκώθηκε κι' αυτός και κυττάζοντάς με μέσα στα μάτια, μου άπάντησε με κάποια έπισημότητα στη φωνή του. — Νάρθες όπου πάω κι' εγώ... Νά κάνης τη ζωή που κάνω κι' εγώ... Νά έξυπνηθήσης την ίδια υπόθεσι με μένα, με την ύπεροχή που σου δίνει άπέναντί μου ή κοινωνική σου θέσι, ή μεγάλη σου περιουσία.

Είδα τότε, σαν να τ' οφείσε, μία άστραπή, έναν μέλλον γεμάτο δράσι, με άγώνες, με άφροσύσεις, ένα μέλλον που θά έκλεινε ότι άκριβώς έλειπε απ' την περιορισμένη, έγωιστική ζωή που έκανα ως τότε. Ανασκήρτησα στην άρχή από λαχτάρα. Αμέσως έδωσα κατόπιν ή σκέψι ότι θάφευγα από τού Πλουί που τού είχα ξαναβρή. Έκανε τη καρδιά μου να πούσσει. Ωστόσο δεν τόλμησα ν' άπαντήσω με μιόδριστική άρνησι, γιατί αυτό μου φαινόταν σαν άνασκήρτη. Είπα μονάχα:

— «Όχι... όχι τώρα... Η θλίψις μου είναι πολύ ζωήρης ακόμα. Είμαι ακόμα πολύ άδύνατος... Γι' άργότερα, δεν ξέρω.

«Ο Φράνσις απομακρύνθηκε από μένα, δισσαστημένος κι' έκανε πολλές φορές τ' όγυρο τού δωματίου σταματώντας μπροστά στα τζάμια, απ' τα όποια έβλεπε κάτω τον κήπο.

Βλέπω είπα τέλος, πώς είχα άδικο να βασίζομαι σε σένα και όμως, την πρώτη φορά που διέτρεξες ένα κίνδυνο, όμοιο μ' αυτόν που σε άπειλεί τώρα, ήρθες και με παρακάλεσες να σε πάρω μαζί μου. Κ' εγώ σου άπάντησα: «Όχι, ακόμα!

Περίμενε πρώτα να δοκιμαστής από τη ζωή. Η δοκιμασία αυτή έγινε πια και δείχνει ότι δεν θά μας χρησιμεύσης ποτέ, σε τίποτε. Δεν είσαι παρά μόνο ένας αθηματίας!

Με δάκρυα στα μάτια, ψιθύρισα σε τόσο μορφή αυτή τη λέξι: «Νό...»

Φράνσις!

«Εκείνος ξαναγύρισε τότε από τομα πρὸς μένα και μ' έπιασε από

ο βλέμμα μου είχε προσηλωθῇ σὲ κάποια γκριζόχρυσά μαλλιά.

από τα χέρια.

— Συγγνώμη, μου είπε, ξεχνώ ότι εγώ σου ζήτησα μία υπηρεσία και ότι έχεις το δικαίωμα να ζήσης όπως σου αρέσει. Κ' έπειτα, στο κάτω κάτω, έχω ίσως άδικο. Άν θέλεις δεν θα ξαναμιλήσουμε πια σχετικά. Δεν μας μένουν παρά λίγες ώρες για να περάσουμε μαζί... Άς μη τις καταστρέψουμε με άγονες φιλονικίες.

Ολόκληρη την υπόλοιπη ημέρα, δεν μιλήσαμε πια για τη Βαλεντίνη. Μά δεν είχε κανείς κύριος των σκέψεών του. Ένώ τα στόματά μας άλλαζαν λόγια αδιάφορα, το δνεϊρό μας πήγαινε σ' αυτήν την γυναίκα της οποίας το χαμόγελο θάφτανε ίσως για να συντρίψει μία μέρα τη φίλα μας...

Όταν βράδυσε κ' η στιγμή του χωρισμού πλησίασε, ήταν σφιγμένοι ο ένας στον άλλο στο άμαξι που μας πήγαινε προς το Ρουέν, είχαμε τη μεγάλη αυτή πολιτεία να προβάλλει μέσα σε μι' ανταύγεια κόκκινων φώτων—καμιά μνησικακία δεν υπήρχε πια μέσα στην καρδιά μας. Ο Φράνσις μούβιασε το χέρι, και σαν ν' άπαντούσε σε σκέψεις μου που δεν του τις είχα πη ψιθύρισε:

— Ναι... Τι άθλια που είναι η ζωή που μας χωρίζει από πρόσωπα αγαπημένα που μόλις τα ξαναβρήκαμε. Μά φταίμε κι' οι ίδιοι, γιατί δεν αγαπάμε, πριν απ' όλα την ανθρωπότητα, ότι έχει μία σάρκινη καρδιά σαν τη δική μας. Άνθρώπους που υποφέρουν θα βρούμε παντού και δεν θα γνωρίσουμε πια τον πόνο των χωρισμών.

Αυτά τα λόγια μου φαίνονται τώρα κάπως πομπώδη. Μά τότε με συγκλίναν και μ' έκαναν να ιδώ ένα ιδανικό αταρπηρήσεως, άνωτερο σε χαρές κι' απ' αυτόν ακόμα τον έρωτα.

IV

Χωρίσαμε στο σταθμό, άναρωτιώντας ο καθένας μας μυστικά τον εαυτό του: «Θά ξαναϊδωθούμε ποτέ;»

Η έπομένη, που ήταν Κυριακή, με βρήκε όταν έμπνησα, σε μία κατάσταση άκατανίκητης άπογνώσεως. Α! γνώρισα πολλές στιγμές, στιγμές που η άφανισμένη ψυχή γεμίζει μίσος για την άνώφελη και κακή ζωή! Ωστόσο, νομίζω ότι ποτέ δεν είχα υποφέρει τόσο όσο αυτή τη φορά.

Κάθενα μπρός στο γραφείο μου κι' άρχισα να συγκεντρώνω τις άναμνήσεις μου. Θέλησα ν' άποτυπώσω στο χαρτί τη συνομιλία μου με τον Ό Κέντ. Μά μία άποστροφή για τον εαυτόν μου με κυρίευσε και πέταξα την πένα, χωρίς να χαράξω μία γραμμή. Όταν μου σεβρίσαν το πρόγευμα, το έσπρωξα μακριά μου χωρίς να το άγγιξω. Συλλογιζόμουν νευριασμένος πόσο μακριά θα ήταν αυτή η μέρα της μοναξιάς, πόσο όμοια με τις άλλες, τόσο πολυάριθμες κιόλας που τις είχα περάσει ξεγελώντας τον εαυτόν μου...

Ο Φράνσις μου είχε άνοιξει τα μάτια. Ήμουν πάντα το ίδιο παιδί που λαχταρούσε άγάπη. Η ζωή είχε σακατέψει την καρδιά μου χωρίς να την δυναμώσει.

Πήγα προς το παράθυρο και άνοιξα φαρδύ πλατύ. Η δρογασε τα μάγουλα. Ήταν ο ίδιος καιρός της προηγούμενης ημέρας, καιρός καθάρος, ψυχρός, θλιμμένος απ' την χλωμάδα του ούρανού και τη γυμνότητα του τοπίου. Έξαφνα, περ' απ' την γραμμή των ίτιών που έφραζαν το πάρκο, ήχος καμπάνας άκούστηκε, άδυνατισμένος από την απόσταση, μά πολύ καθαρός...

Ήξερα καλά αυτή την καμπάνα, που σκόρπιζε τους ήχους της πάνω απ' τους κάμπους... η ψυχή μου, σε μία άκρη της είχε φυλάξει τη γλυκειά της άνάμνηση... Όταν ήμουν παιδί, μου άνηγγαλλε κάθε Κυριακή την ευχαρίστηση που θάνοιωθα πηγαίνοντας με τάμια στην έκκλησία, που θα καθόμουν στα οίκατοί της να γλυκό αντίδωρο.

Ό! να ξαναγινόμουν τό μικρό εκείνο πλάσμα και να πέθαινα άμέσως κατόπιν, χωρίς να ξαναζήσω τη φρικτή νεότητά μου με τις άμφιβολίες της και τους έρωτάς της!

Η καμπάνα χτυπούσε τώρα βιαστικά... Αυτό σήμαινε ότι η λειτουργία άρχιζε σε λίγο... η λειτουργία!... Ένοιωσα τότε λογής στον εαυτό μου ότι η μυστική άφορηή αυτής της έπιθυμίας ήταν η άνάγκη να δω την βαλεντίνη. Κι' όμως, καθώς σκεφτόμουν ότι από μένα έξηρτάτο να την ξαναϊδω, να βρεθώ κοντά της τό στήθος μου φούσκωνε, ο άέρας γινόταν πιο έλαφρός και τό φως πιο λαμπρό.

Φώναξα τον ύπηρέτη μου και τον διέταξα να έτοιμάσει το άμάξι...

Έπειτα από μισή ώρα βρισκόμουν στην έκκλησία, καθισμένος σ' ένα θρανίο.

Μόλις όμως βρέθηκα εκεί άμέσως μετανόησα γιατί πήγα. Οι άνθρωποι με κύτταζαν με περιέργεια. Όλοι κόφοναν το βλέμμα τους επάνω μου οι ένοριτες, οι φάλτες, τα παιδιά του χωριού κι' αυτός ακόμα ο Ιερέυς ό οποίος ύψωνε χωρίς να θέλει τα μάτια προς έμένα, όταν γύριζε για να πη: «Κύριε έλάτε στον!» Άσφαλώς όλοι σκεφτόντοσαν: «Νά ένας καινούργιος προσήλυτος!» Ένας σπουδαίος προσήλυτος!...

Σιγά σιγά όμως η γαλήνη άποκαταστάθηκε πάλι. Άισθανόμουν ότι με είχαν ξεχάσει η τουλάχιστον ότι είχα γίνει άεκτος εκεί μέσα. Τότε, κύτταξα όλόγυρά μου. Ξανάκανα γυρίσματα κάθε πέτρα της έκκλησίας και τα σκονισμένα θρανία στα όποια είχαν καθήσει άλλοτε η θεία μου κι' η γιαγιά μου.

Ξαναγύριζα σ' αυτά τα θρανία όπου είχα ψελλίσει τις πρώτες μου προσευχές με μία πίστη έντελως παιδική. Ήταν άγυρίζα άντρας, όριμασμένος από τη ζωή, μά άλλοιώς άπογυμνωμένος από κάθε πίστη, έτοιμος σχεδόν να θεωρησει τη θρησκεία μόνο σαν μία φιλοσοφία πολύ συμπαιγνική. Άν προσεχόμουν ακόμα, ένοιωθα ότι προσεχόμουν στην τύχη με μία μυστική άμφιβολία άν άκουγε κανείς την προσευχή μου.

Ένώ, τα χείλη μου ψιθύριζαν τα ιερά λόγια που δεν είχαν βγεί ποτέ από τη μνήμη μου, τό βλέμμα είχε προσκολληθεί κάποια γκριζόχρυσά μαλλιά... Ήταν η ύπεροχη κόμη της βαλεντίνης, η όποια καθόταν λίγα θρανία πιο μπρός από μένα.

Ανάμεσα στον πατέρα της και στην μητέρα της κι' εγώ, που δεν είχα δεν είχα να κοιτάζω τίποτα.

Θα δεινόταν το έλα ναϊσώμενο και μ' ένα άμαξι. Άν έμεινα άλλη γυναίκα: έμ' ένα νατρίχισμα του καλλίτερου μέρους του εαυτού μου, μία ένα νάγκη άφοσίσεως, άταπεινής σιωπής, αίσθημα τα όποια ότε η γιαγιά μου ότε η θεία μου μου είχαν ποτέ καλέσει. Ένοιωθα τον εαυτόν μου πλημμυρισμένο από τον φερότητα και θερμική ήσαν για μένα αυτό κάτι άπείρογο που πρό πάντων γιατί δεν μου έφερε τύψεις, γιατί δεν ένοιωθα την έπιθυμία να καταπείξω αυτή τη συγκίνησι.

Και τότε άναρωτήθηκα: «Μήπως σ' αλήθεια άγαπά την βαλεντίνη;»

Μά άπάντησα ο ίδιος στον εαυτό μου: «Όχι... Δεν την άγαπώ... Τη λυπούμαι και τη θαυμάζω... Αυτό είν' όλο». Μά συγχρόνως τό βάθος της ψυχής μου μία άλλη μυστηώδης φωνή άπαντούσε: «Ναι, ναι την άγαπάς!... Πρέπει να την άγαπάς...»

Δεν θα μπορούσα να καθορίσω τί ρόλο έπαιξαν σ' αυτή την κρίσι τη θρησκευτικών περιβαλλον, η συνομιλία μου με τον Ό Κέντ της περασμένης ήμέρας, η άναμνήσεις του παρελθόντος, που ήσαν πάντα τόσο δυνατές στην καρδιά μου. Μά, σ' σφαλώς, αυτό τό τέλος της λειτουργίας σε μία χωράτικη έκκλησία, ήταν από τις πιο γοητευτικές στιγμές της ζωής μου. Δεν θα τό ξεχάσω ποτέ.

Η λειτουργία τελείωσε. Η έκκλησία άδειασε σιγά σιγά τον χώρο των έγγυμωνάμενων άκακιών που φέρνει στο δρόμο του Πλούτ. Τοποθετημένο κοντά στη μεγαλοπρεπή άμαξα των Ντουσατελιέ, τό άμαξάκι μου περίμενε. Θά ήθελα να μη μιλήσω στην βαλεντίνη και να πάρω στην άνάμνησή μου την άφωρη έκδόνα της μέσα στο θυμιάμα των τελευταίων λιτανειών. Μά μοιραίως άναγκάστηκα να χαιρετίσω τους πυργοδεσπότες του Σαγιάρ και να τους πλησιάσω.

Η βαλεντίνη με κύτταξε έπίμονα, ενώ μιλούσα με τους γονείς της.

Καθώς έτοιμαζόμουν να τους χαιρετίσω, είπε στην κ. Ντουσατελιέ:

— Μητέρα, δεν παρακαλείτε τον κ. ντε Περινύ νάρθ να γευματίσει μαζί μας;

Η χοντρή κυρία δέχτηκε την πρότασή της μ' ένθουσιασμό, έμέμεινε, έπικατέστη και τη βοήθεια του συζύγου της για να με πείσει... η βαλεντίνη στό μεταξύ έξακολουθούσε να με κυττάζει και τα μάτια της έλεγαν καθαρά: «Έλάτε... έλάτε νάρθτε!...»

Έτσι δέχτηκα. Έδιωξα τό άμάξι μου και είπα στον άμαξά μου νάρθ να με πάρη από τον Πόργο του Σαγιάρ στις τρεις τό άπόγευμα.

(Άκολουθεί)

Η ΠΡΟΞΕΝΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΤΖΕ'Υ'Ν

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1564)

Μάθε ότι ο Τόμ, όχι μόνο έχει τελειώσει τας σπουδές του ως άγονόμος, αλλά είναι και λαμπρός δικηγόρος. Δεν βλέπω, λοιπόν, γιατί να τον περιφρονής τόσο...

— Ό! θεία Τζέ'υν, γιατί δεν μου τό είπατε αυτό ποτέ, κι' ο ίδιος γιατί δεν μου άνέφερε τίποτε; Νομίζω... Θαρρούσα πως...

— Ο Τόμ είναι μετριοφρων, αγαπητή του. Δεν είναι από εκείνους που περιφρονούνται για την άξία τους. Λυπούμαι, ελκρινώς, γιατί δεν μπορούσε να εκτιμήσης την πραγματική άξία αυτού του νέου.

Έγινε τέλος η μέρα της άναχωρήσεως της Μύρας. Στο Σίδνεϊ έπαιράστηκε στο ύπερωκεάνειο «Μαντέρα». Ο Τόμ με τ' άλλα μέλη της Έπιτροπής ταξίδευε με τό ίδιο πλοίο. Δεν είχε συναντήσει καθόλου τη Μύρα από την ημέρα που εκείνη του είχε μιλήσει τόσο περιφρονήτικα. Μόλις η Μύρα βρέθηκε στο βαπόρι μόνη της μαζί του.

Τόμ ζητησε συγγνώμη για τό άποστο φερόμιά της. Έκείνος καλόκαρδος όπως ήταν, γέλασε και τη βεβαίωσε ότι δεν την είχε παρεξηγήσει. Η σκέψη όμως ότι η μητέρα της κι' η θεία της έπιζητούσαν να την παντρεύονταν με τον Τόμ, την έκανε να φέρει πάντοτε ψυχρά μαζί του.

Με τό ίδιο πλοίο ταξίδευε κάποια Μίσσις Μπύτερ, μία όμορφη νέα άκόμα. Η διασκεδάσις της ήσαν να φλερτάρη κάθε φορά που της δινόταν η ευκαιρία. Φυσικά, δεν παρέλειπε να χαιρετίσσει με τον Τόμ. Τόν γρόφισε από τό Σίδνεϊ κι' ήξερε ότι ήταν πλούσιος. Ο Τόμ δεν ήταν κανένα παιδαριό, παρά ένας άνδρας τριάντα πέντε χρόνων. Σκέφτηκε, λοιπόν, ότι αν τον παντρεύονταν θάταν η πιο ευτυχισμένη γυναίκα του κόσμου. Έτσι δεν άφινε ευκαιρία να μείνη μόνη μαζί του και να τον προκαλή με κάθε τρόπο. Η Μύρα πάλι—άγνωστο γιατί, άφού ο Τόμ δεν την ενδιέφερε καθόλου—ζήλεψε και από πείσμα άρχισε κι' αυτή να φλερτάρη με τον Λόρη Ντίζον, ένα νερό κομψόμορφο, τον όποιο είχε γνωρίσει άπάντο στο πλοίο. Ο Λόρης ήταν ένας νέος εύθιμος κι' ευχάριστος στη συναναστροφή και λαμπρός χορευτής. Η Μύρα εύχισε πολύ ευχάριστη την πορεία του. Άπόσσο, της έκανε έπίστωσι πόσο καλός και λεπτός ήταν πάντοτε ο Τόμ μαζί της. Καί, μά φορά μάλιστα, τό βλέμμα του καθώς την κύτταζε είχε τόση τρυφερότητα, ώστε έκείνη άπορούσε κι' ένοιωθε την καρδιά της να χτυπά πιο δυνατά.

Τό βατόρι είχε φθάσει κοντά στας νήσους Σοκότρα, όταν ξαφνικά κάποιο άπόγευμα προσέκρουσε σε μία ύφαλι. Σε λίγα λεπτά οι έπιβάτες τρελό! από φόβο, ξεφρόνιζαν κι' έτρεχαν έξαλλοι έδω κι' εκεί. Ο πλοίαρχος κι' οι άξιωματικοί προσπαθούσαν να έπιβληθούν στους άλλους, άλλά έπαισαν και να έπαναφέρουν την τάξη. Διέταξαν να φρεσύνουν όλοι τα σσοσίβια τους και με ήρεμία να έπιβιβαστούν στις βάρκες.

Ψυχραία! φώναξε ο πλοίαρχος. Υπάρχουν βάρκες άρκυτές για όλους!...

Μέσα στο πανικό η Μύρα η όποια τη στιγμή της συγκρούσεως βρισκόταν άπάντο στη γέφυρα με τον Λόρη έλασε ξαφνικά τον συνοδό της από κοντά της. Σαστισμένη δεν ήξερε από πού να προμηθευθή ένα σσοσίβιο γιατί ήταν άδύνατο πια να κατεβή κανείς κάτω στις κατιπτες όπου τα νερά είχαν πλημμυρίσει τους διαδρόμους και τα διαμερίσματα.

Έκείνη τη στιγμή όμως ο Τόμ ό όποιος τη γόρευε μέσα στο κόσμο πλίσιασε άρπασε από κάποιο ένα σσοσίβιο και της τό φορέσε, κατόπιν την βοήθησε να μπει στην πρώτη βάρκα η όποια ήταν κιόλας γεμάτη κόσμο έτοιμη να κατεβασθή στη θάλασσα.

— Έμπάτε και σεις κύριε, υπάρχει ακόμα μία θέσι! φώναξε ένας άξιωματικός στον Τόμ.

Ο νέος έτοιμαζόταν να ύπακοση, όταν είδε κάποιο έπιβάτη να πλησιάζει. Ήταν ένας άνδρας μεσοκόπος, ό όποιος είχε άρρωστήσει στο διάστημα του ταξιδιού κι' έχοντας τόση όχρος και άδύνατος μη έφτανε πού να διευθυνθή. Γρήγορα ο Τόμ έπευσε κοντά του και παρηγορώντας τον τη θέσι του τον βοήθησε να μπει στη βάρκα. Την ίδια στιγμή η βάρκα άρχισε να κατεβαίνει.

— Τόμ!... Τόμ!... φώναξε η Μύρα

Κι' άμέσως προσάθησε να βγεί από τη βάρκα και να γυρίσει στον τόμο. Μά ήταν άργά πια. Η βάρκα είχε άποσπασθή από τό πλεστόν του πλοίου κι' άφά κατέβαινε στη θάλασσα. Από εκεί που στεκόταν ο Τόμ χαιρετούσε τη Μύρα. Και τότε σ' έκείνη τη τραγική στιγμή οι δύο νέοι διάβασαν ο ένας στο βλέμμα του άλλου όλη την άγάπη που καθόταν μέσα στην καρδιά τους.

Η Μύρα έξασσε σε λυγμούς. Ο Τόμ την άγαπούσε κι' όμως είχε παρασώσει τη θέσι του σ' έναν άρρωστο έπιβάτη... — Μη κλαίτε,—είπε δίπλα της κάποια πονετική γυναίκα—υπάρχουν πολλές βάρκες. Μη φοβάστε, όλοι θα σωθούν!... Θάμουν περήφανη κι' είχα έναν άνδρα μεγαλόψυχο σαν τον δικό σας!...

Ευχαριστώ!—τραύλισε η νέα άνάμεσα στα δάκρυά της. Στον μπροστινό πάγκο της βάρκας καθόταν κάποιος νέος τυλιγμένος σ' ένα χοντρό πανωφόρι. Όταν άκουσε τη φωνή της Μύρας, γύρισε και την κύτταξε.

— Ό,—είπε—εσύ είσαι Μύρα. Με συγχωρείς, σ' έχασα μέσα στον κόσμο... —

Ήταν ο Λόρης. Πανιόβλητος είχε φροντίσει να σωθή πρώτος αυτός... —

Η Μύρα όμως ούτε του άπάντησε. —

— Μίλας σούσα, Τόμ; Κι' έγώ θαρρούσα πως... —

Μικρή άνοχη, είπε ο νέος τρυφερά, σ' άγάπησα από την πρώτη στιγμή που ένοιωσα τους γόπους της καρδιάς σου, άπόσσο από στήθος μου, την ημέρα που σε γλίτωσα από τό ποτάμι. Για νάμια είλα, κοίτης, η πρότασις της θείας Τζέ'υν να σε παντρευτώ δεν μου άρεσε. Άλλά μόλις σε είδα... —

— Ό! Η πρότασις της θείας Τζέ'υν!—είπε η νέα και γέλασε. —

— Άλλά μέσα της συλλογιόταν: «Αλήθεια, τι άξιοθαύμασε γυναίκα που είναι η μαμά κι' η θεία Τζέ'υν!...»

Είπε τότε ευτυχισμένη γιατί άγαπούσε τον άνδρα που είχε περιφρονήσει... —

ΤΟ ΒΕΛΟΣ ΜΕ ΤΟ ΚΟΥΡΑΡΕ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1563)

τοια... Τό έκανα προπάντων γι' αυτόν... για τον πατέρα μου... —

— Ναι, ναι, τό έκανες προπάντων γι' αυτόν! φώναξε η νέα γυναίκα μ' ένα είδος τρέλλας.

— Μ' άγαπούσε όσο και τα παιδιά του... Παρ' όλη του τη φτώχεια, ούτε σκέφτηκε ποτέ να με διώξει, έξακολουθούσε ο Πιέρ με τα μάτια του πλημμυρισμένα από δάκρυα. Γι' αυτό, μόλις είδα τό βέλη...

Στάθηκε πνιγμένος απ' τους λυγμούς του. Και η κ. Λεφέβρ σκέφτηκε ότι είχε μπροστά της μία από τις ψυχικές εκείνες περιπτώσεις, που δεν πρόβλεψαν ούτε θά προβλέψουν ποτέ ούτε ο νόμος, ούτε η ήθλια των ανθρώπων, μία απ' τις εξαιρετικές και τρομερές εκείνες περιπτώσεις, που στέκουν πάνω απ' τα άτομα, πάνω απ' τις κοινωνίες. Μονάχα η άγάπη, η άγάπη η πιο άγνή, η πιο μεγάλη, η άγάπη των μεγάλων θυσιών είχε οδηγήσει τό παιδί...

Ο Πιέρ είχε σιγή σαν σκύλος στα χέρια της θετής μητέρας του. — Δεν πρέπει να τ' ού το πητε, έλεγε. Θά τό σκέφτεται πάντοτε... Θά γίνη δυστυχισμένος... πολύ δυστυχισμένος... —

Αυτό ήταν αλήθεια... Άν ο Ζακ μάθαινε την αλήθεια, θά βασανιζόταν απ' όλη του τη ζωή... Κάθε μπουκιά ψωμιού θά του ήταν πικρή... Και η νέα γυναίκα, άφού κύτταζε με τα θλιμμένα μάτια της τα γεμάτα δάκρυα μάτια του παιδιού, τού ύποσέθηκε σιωπηλά, άφού αν μιλούσε μόνο τήνεις άσκοπες και μάταιο πόνο θά προκαλούσε...

— Τούλάχιστον, είπε σιγανά, πριν τον σκοτώσης δεν τον παρακάλεσες για τελευταία φορά να μ' άσ βοηθήσει; —

— Τον παρακάλεσα γονατιστός, τον έκτενυσα κλαίγοντας... Μά εκείνος άρχισε να γελάει... Τότε κι' έγώ άρπασα τό βέλος και τον σκότωσα!...

Δεκαπέντε μήνες άργότερα, ο κ. και η κ. Λεφέβρ, πλούσιοι πια, πήγαν να «δούν» τό μικρό Πιέρ στο νεκροταφείο. Τό φτωχό παιδί είχε σβύσει σιγά-σιγά κι' είπε πεθάνει λίγο καιρό μετά τα γεγονότα που διηγήθηκαμε.

Κι' οι δύο στάθηκαν άφρονι μπροστά στον τάφο του, ενώ ένα δάκρυ φαίνονταν στην άκρη των ματιών τους.

Έπειτα ο Ζακ είπε: — Τό άγαπούσα σαν παιδί μου, αυτό τό παιδί.

Η γυναίκα του τότε ψιθύρισε: — Άν ήξερες πόσο σ' άγαπούσε... Η μητέρα σου σ' άγάπησε τρυφερά και πολύ λίγες γυναίκες άγαπούν τό σύζυγό τους όπως σ' άγαπά έγώ!... Έί, λοιπόν, αυτό τό παιδί σ' άγαπούσε περισσότερο απ' ότι σ' άγάπησε η μητέρα σου... περισσότερο απ' ότι σ' άγαπά... περισσότερο από την ίδια του τη ζωή.

J. H. ROSNY, ΑΙΝΕ

Ο ΚΑΒΑΛΛΑΡΗΣ ΠΕΡΝΑ...

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1561)

— Νά τί συμβαίνει, τού είπα άπότομα ο Σαρμαρής δίνοντάς του τό χαρτί που κρατούσε. Θά μάθεις.

Κι' έφυγε. Άπό είδε και γραμματάκια, τα γραμμάτια της Έλλης... Κατόρθωσε να διαβάσει.

Η Έλλη είχε φύγει με τό δασκαλό της από τα παρμένα «Έλληνικόν!» Ο Παρασούρης, άφού σάβηκε λίγο να συνέλθη, προχώρησε στην άνάμνησι της έπιστολής. Μά και ήταν μόνος. Όλοι είχαν φύγει καθώς διάβαζε. Κι' έλεγε η Έλλη στο τέλος:

«Βλέπετε όμως και πάλι δεν έρωγα απ' τις συμβουλές σας! Δεν πέρα κανέναν ώραίο και άμυαλό, πήρα ένα άαχμο άλλα σ' όφ' ό!... Και είνε σ' όφ' ό!...»

Ο Παρασούρης άμισε την έπιστολή να πέση σ' ένα τραπέζακι. — Πάει, πια! είπε.

Κείνη τη στιγμή ένα ποδοβολήτο άλάφων άκούστηκε απ' έξω. Ήταν ο καβάλλαρος που περνούσε.

Και σε συμπάθη τόρα, σε συμπάθη! Είπατε και οι δύο δυστυχισμένοι, και τίς πολύ έγώ! —

Και ο Παρασούρης άρχισε να κλαίει... ΛΗΜΟΣΘΕΗΣ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

Όταν μετά πέντε λεπτά η Μύρα άνέβηκε τη σκάλα του καραβιού, ο Τόμ τη δέχτηκε με λαμπρά μέσα στην άγκαλιά του.

— Τόμ!... Ό, Τόμ!... ψιθύρισε μονάχα η νέα.

— Νομίζω πως άγαπούσε τον Λόρη—είπε ο Τόμ καθώς τη γέμιζε φιλία—γι' αυτό προσπαθούσα να παρηγορηθώ με τη συντροφιά της Μίσσις Μπύτερ... —

— Μίλας σούσα, Τόμ; Κι' έγώ θαρρούσα πως... —

Μικρή άνοχη, είπε ο νέος τρυφερά, σ' άγάπησα από την πρώτη στιγμή που ένοιωσα τους γόπους της καρδιάς σου, άπόσσο από στήθος μου, την ημέρα που σε γλίτωσα από τό ποτάμι. Για νάμια είλα, κοίτης, η πρότασις της θείας Τζέ'υν να σε παντρευτώ δεν μου άρεσε. Άλλά μόλις σε είδα... —

— Ό! Η πρότασις της θείας Τζέ'υν!—είπε η νέα και γέλασε. —

— Άλλά μέσα της συλλογιόταν: «Αλήθεια, τι άξιοθαύμασε γυναίκα που είναι η μαμά κι' η θεία Τζέ'υν!...»

Είπε τότε ευτυχισμένη γιατί άγαπούσε τον άνδρα που είχε περιφρονήσει... —

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

Το φύλλο του «Μπουκέτου» και της «Οικογενείας» τιμάται παντού δραχμάς 4. Η αδιάλειπτη υπερτίμηση των παρὰ τῶν ὑποπαραγορεύεται.

Η ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιοῦματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε εἰς γραμματόσημα, δὲν λαμβάνεται ὡς ὄφιν.

Πολλοὶ ἀναγνώστες μας μᾶς γράφουν ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ προμηθευθῶν τὰς ἐκδόσεις μας καὶ νὰ ἐγγράφωιν συνδρομηταὶ τῶν περιοδικῶν μας, ἀλλὰ δυσκολεύονται εἰς τὴν ἐκδοσὶν ἐπιταγῶν. Γὰρ νὰ τοὺς διευκολύνουμε σχετικῶς, τοὺς πληροφοροῦμεν ὅτι δεχόμεθα τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν, φύλων, βιβλίων, ἡμερολογίων κλπ. εἰς γραμματόσημα ἢ κινητὰ χαρτόσημα, ὅσοις ἴσως.

Σ τ. Σ π α ν ό ν, Φούρνους (Γκαρίας).—Τὸ ποίημά σας «Χωρὶς σμός», ὃχι ἀπολύτως καλὸ. Θέλει διόρθωσιν. Δείχνει ὥστόσο ὅτι μπορεῖτε νὰ γράψετε πολλὰ καλοὺς στίχους, τοὺς ὁποίους καὶ περιμένουμε. Π ὁ λ α ν Σ έ τ σ ι, Κέρκυρα.—Σὰς εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Γὰρ τὰ μέχρι σήμερον ληφθέντα ἔργα σας σὰς ἀπαντήσαμε. Δὲν πιστεύομεν νὰ χάθηκε τίποτε στὸ ταχυδρομεῖο. Τὰ σημερινὰ σας ποιήματα πολὺ διαφορετικὰ τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ἴδου τὸ πρῶτο:

Τ' ΟΥΡΑΝΟΥ ΟΔΟΠΟΡΕ

Τ' οὐρανοῦ ὁδοίπορε, τὸ φῶς σου κάποια βράδια σταματᾷ τὴν πορεία του καὶ ἐντὸς μου ξεχνιέται... Στὰ τέταρτα τοῦ ἔγῳ μου συχνὰ ὡς λησμονιέται, σὲ ἀφώτιστα τοῦ εἴς μου ὡς λάμπει, τὰ σκοτάδια νικᾷ με τ' ἀξέχαστα καὶ ἀπαλὰ του χάδια... Θὰ γίνω δικός σου τρουβαδούρος καὶ ἐπὶ πτότης δικός σου θὰ νὰ γίνω... Σ' αἰῶρες θὰ πλανιέται ἡ λύρα μου ἀνάπλοστη... Τὸ δίκτυ θὰ λυεῖται τοῦ πόνου ὡς ἡ ψυχὴ θὰ βγάξῃ ἀπ' τὸν ἀνθὸ της σ' ἀνάβρυσμα μύρων ἑνὸς ἀνασασμοῦ της...

Τὸ ποίημα αὐτὸ δὲν εἶνε καθόλου καλὸ. Πετᾷτε πολὺ ψηλὰ καὶ ὁ ποιητικὸς ἱλιγγος σας φέρονει κάποια σύγχυσιν. Ἀντιθέτως τὸ δεύτερο ποίημά σας τὸ «Κατάντια» πολὺ καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ στὴν οἰκίαν στήλην διορθωνόμενον στοιχειωδῶς εἰς ἓνα—δύο μέρη του. Τ ὁ κ η ν Σ α λ ι ὲ ρ η ν, Κηφισιά.—Υπάρχει ὁ «Καπετὰν Βρυκόλας» ὁ «Λοχαγὸς Φάντασμα» καὶ πολλοὶν στοὺς γραφεῖς μας Δέκα 7. Ὁ «Καπετὰν» δὲν ἔχει βγῆ βιβλίον. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου διακοπτεται.

Κ. Χ ρ υ σ ἂ φ η ν, Πύργον.—Μᾶς γράφετε στὴν ἐπιστολὴ σας:

«Ἀγαπητὸ «Μπουκέτο»

Τυγχάνω εἰς τῶν ἀκραϊφῶν ὑποστηρικτῶν σου καὶ παρακολουθῶντας σε, ἀπὸ τότε ποὺ αἰσθάνθηκα τὴν ζωὴν μου, ἔσχον σήμε- πρὸς τοὺς νέους, ὅσον ἀφορᾷ τὴν δημιουργίαν ὅπως ἀπευθύνεις τῶν καὶ ποιημάτων, νὰ δημιουργήσω μετὰ τὴν φαντασίαν μου ἓνα μικρὸ διήγημα πολεμικῆς φύσεως τὸ ὁποῖον σοὺ ἀποστέλλω ἵνα τὸ κρινῇς. Θὰ ἐλογίζομαι εὐτυχὴς ὅταν ἐβλεπῶ τὴν πρῶτην μου προ- σπάειαν ἐπιβραβευμένην.— Ἐννοῶ τὴν δημοσίευσιν τοῦ πα- ρόντος.

Μὲ πολλὴν ἐκτίμησιν»

Γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια σας εὐχαριστοῦμεν. Τὸ διήγημά σας ὅμως μάλλον πρωτόλειον. Μολαταῦτα ἔχει σὲ μερικά σημεία ἀξιοσημείωτη περιγραφικὴ τέχνη, ὅπου ἀποδει- κνύει ὅτι μπορεῖτε, μετὰ τὸν καιρὸ καὶ μετὰ τὴν μελέτη νὰ γράψετε κα- λύτερα πράγματα.

Θ ε ὀ δ ω ρ ο ν, Ἐ ν τ α ὕ θ α.— Τὸ ποίημά σας δὲν μπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ καὶν ποίημα. Ἀνακα- τεύετε σ' αὐτὸ «Βλάχους», «τα- ρούμης» κ.τ.λ. κ.τ.λ. Καὶ νὰ ἡ ἀ- ποδείξις:

ΣΤΑ ΒΙΛΛΙΑ

Ὁ Θεὸς Σου, ὁ βλάχος ἀπὸ τὰ Μέγαρα
Γλώσσα μὲ τσαρούχια μ' ἀνοίξεν
Φαντάστηκεν ὁ Βλάχος, πῶς, τὸν
φοβήθηκα

Θέλω ναρθῆς, γιὰ νὰ σὲ ναυορίσω
Μέσ' ἡν Θερίμν μου ἀγκαλιὰ
Δόγια γλυκὰ θὰ νὰ σοῦ ψυθρίσω
Γιὰ νὰ νοιώσῃ οἱ πόνοι μας τὴν χαρὰ.

Κ' ἔτσι τοὺς πόνους, θὰ νὰ Σβόσουμε
Σ' ἓνα μεθυστικὸ τρελλὸ φιλὶ
ποῦ αἰῶνια ἀλησμόνητο θὰ μείνῃ
Μέσ' ἡν ἀγάπην, τὴν τρελλή.

Κ' ἔτσι Γλυκὰ θὰ ναυορίζομε
Πῶς μιὰ μέρα θαρρῆς γιὰ νὰ μ' εὐρῆς
Τοὺς τόσους πόνους ποῦ Σοῦ χάρισα
Θαρρῆ μιὰ μέρα, νὰ τοὺς θυμηθῆς

Β λ ἄ σ σ ι ο ν Λ α τ σ ο ὕ δ α ν Σ τ υ λ ἰ δ α.— Τὰ φύλλα σας ἐστάλησαν. Τὴν φιλικὴν ἐπιστολήν σας δημοσιεύομεν ἔδω:

«Ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά,

Θερμῶς σὰς συγχαίρω—ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ—γιὰ τὸ μεγα- λειώδες ἐκτεκτὸν ἔργον σας, ὅσον ἀφορᾷ ὃν πλοῦτον ὡς περιεχο- μένου καὶ ἐμφάνισιν καλλιτεχνικὴν ἀπαράμυλλον ὡς αἰσθητικὴν καὶ εἰς τὰ δύο—ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν σας—λαοφιλῆ περιοδικὰ σας «Μπου- κέτο—οἰκογένεια» ἀποτελῶν ἓ α μ ο ν διὰ τὸν σοβαρὸν πνευματικὸν καὶ διανοητικὸν ἐνεργισμόν καὶ τὴν φιλομαθοῦς νέου ποῦ στήθε- κοινωνικῶς τὸν ἐκτεκτὸν καὶ ἀπορροῦν τῆς σαβοῦρας τῶν ἄλλων ἐντύπων ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι αὐτὰ. Κύριε Διευθυντά—πᾶν- τοτε ὑπὸ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν—ἔχω νὰ σὰς παρακαλέσω ἐκ μέρους πολλῶν ἀναγνωστῶν σας τὰ ἑξῆς. «Νὰ ἀσχυλῇται περισσότερο μὴ φιλοκαλιτεχνικὴν καὶ ἐγκυκλοπαιδικὴν ὕλην καθὼς καὶ μὴ ἐπὶ ἀστυνομικὴν περιπέτειαν μὲ τὴν ἄλλην φιλολογικὴν ὕλην ποῦ ἔχεται ποῦ εἶνε πραγματικὴ θανάσιμα παραλείποντες ἐκ παραλήλει- τῆς πάρα-πολὺς θεατρικῆς καὶ κινηματογραφικῆς οὐσίας τοῦ «Χολιγουντ»—κ.τ.λ.—γιατὶ σὲ ἀλήθεια δὲν εἶναι πάντοτε—πο- ποτε—ἀπαραίτητα καὶ...ἐπορελεῖ νὰ μανθάνομεν ἐξ ἀληθείας τὴν «ὑποδιγματοικὴν» ζωὴν τῶν γηγένων ἀστέρων» τῆς ὁδοῦ. Αὐτὴ εἰμαστε βέβαιοι πῶς μὲς ζημιώνει ὡς ἀναγνώστες σας. Μᾶς χρει- ζεται μόρφωση καὶ ὅχι μάθησι τοῦ σχήματος τῶν κνημῶν καὶ τῶν γονιῶν τῆς ἀξ. «στάρ» Φέυ Φέυ ἢ τῆς Ἄννα Μαῖν Βόνα κ.τ.λ. τέλος πάντων.

Διατελὸ πάντα πιστὸς φίλος τῶν προσφίλων περιοδικῶν σας καὶ ὑπογράφω μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς»

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21-419)

Διευθυντής : ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ὅροι συνδρομῶν «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Ἐσωτερικὸ δι' Ἐν ἑξος Δρχ. 200 ἢ Ἐξωτερικὸ Δολλάρια 5
Ἐξωτερικὸ δι' Ἐξωτερικὸ Δρχ. 100 ἢ Ἐξωτερικὸ Δολλάρια 7
καὶ δι' ἄλλαν τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κογκὸ ἑτήσια συνδρομὴ σελῖνα 30
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δεῖν ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὸν
ἰδιοκτήτην τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ, Λέκα 7

Τιμὴ ἐκάστου φύλλου Δρχ. 4

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Ἐν Ἀμερικῇ, διὰ τὴν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ διὰ τὴν
κατὰ φύλλον πώλησιν ἢ Ἐταίρια New York News Agency
General P.O.Box 497 New York City, ἐκπαρασπομινεὴ παρὰ
τοῦ κ. Κ. Καλφωτοῦλου

ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΚΑΛΑ

Καθημερινῶς μποροῦν νὰ ὑπάρξουν περιπτώσεις, ὅπου οἱ κάλτσες νὰ ᾤον ἓνα σημαντικὸ ὄλο. Ἐχει λοιπὸν μεγάλη σημασία τὸ ἂν ἡ κάλσα σας ἐφαρμόζῃ σφικτὰ στὸ πόδι ἢ ξεχειλίσῃ. Γι' αὐτὸ μὴν παύ- τε ποτὲ μὴ φθιγὴ κάλτσα, ἀλλὰ μιὰ πού νὰ ἐφαρμόζῃ τελείως, ὅπως καὶ τοῦτο

ELBEO

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Εἰς ὅλα τὰ καλὰ καταστήματα
Αἱ γνήσιαι ELBEO ἔχουν ἐπάνω τὴν ΜΑΡΚΑΝ κεντητήν
Ἀντιπροσωπία καὶ παρακαταθήκη : Μητροπόλεως 46

ΠΑΝΝΟΥΤΣΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΤΣΙΑΒΑΣ Α. Ε.

Τηλέφ. 21—318

Ἀλδινὴ ὡμορφία
θὰ πῇ δέρμα ὑγιές

ΚΑΙ Η ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ
ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΤΙ-
ΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ

Δέρμα ζωοερό, νεανικὸ, γεμάτο ζωὴ καὶ ὑγεία ΔΕΝ μπορεῖτε ν' ἀποκτήσετε, καὶ νὰ τὸ διατηρήσετε μάλιστα ἐξ ὅρου ζω- ῆς, χωρὶς τὴν «HORMONES DE BEAUTÉ» Σπασιαλὲ μοναδικὴν στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἀνώτερο ὄλου τοῦ κόσμου γιὰ ἐμπειρεῖ ἐκχυλίσματα ἀδένων καὶ δερματός καὶ ἐπὶ πλέον φυτικές δια- μίνες ποῦ συμπληρῶνουν τὴν ἐνέρ- γειαν τῶν ὁρμονῶν. Ἐπιβὰ κατ'εὐθεῖαν στὰ κύτταρα. Τὰ διεγείρει, τὰ τρέφει, τὰ πολλαπλασιάζει καὶ ἐπὶφέρει τὴν πραγματικὴ ἀναγέννησιν τοῦ δερματός.

Χρησιμοποιήστε ἀμέσως τὴν «HORMONES DE BEAUTÉ» ἀνεξαρτήτως ποι- ὄτητας δερματός καὶ ΗΛΙΚΙΑΣ. Τὸ μα- ραμένον πρόσωπο θὰ ἀναβωγονηθῇ. Τὸ νεανικὸ δὰ διατηρηθῇ. ΑCADEMIE DE BEAUTÉ Μῆς ΚΕΤΤΥ ΕΡΜΟΥ 35

ΤΗΛ. 22-099

Δοκιμάσατε
τὴν νέαν
Πούδρα
George?

ἂν ὄχι,
ζητήσατε δείγματα

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
Α. Σ. ΑΡΟΓΛΟΥ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 5

ΠΟΥΔΡΑ
L'Oréal

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
Ε. Ι. ΚΟΜΝΗΝΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 48Α
ΑΘΗΝΑΙ

VICHY
ΠΗΓΑΙ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
CELESTINS
ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ
ΝΕΦΡΩΝ, ΨΑΜΜΙΑΣΕΩΣ, ΔΙΑΒΗΤΟΥ, ΑΡΘΡΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ
HOPITAL ΣΤΟΜΑΧΟΥ & ΕΝΤΕΡΩΝ
ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ
GRANDE GRILLE ΗΠΑΤΟΣ & ΧΟΛΟΛΙΘΩΝ

ΖΗΤΕΙΤΕ ΤΟΝ ΚΥΑΝΟΥΝ ΣΤΑΥΡΟΝ
ΣΗΜΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ
VICHY-ETAT
ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΛΑΤΟΣ
ΕΞΑΓΟΜΕΝΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ
PASTILLES ΚΑΙ **SURPASTILLES**
ΑΡΩΜΑΤΙΖΟΥΝ ΤΟ ΣΤΟΜΑ, ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΟΥΝ ΤΗΝ ΠΕΨΗΝ
COMPRIMÉS
ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΥΝ ΤΟ ΥΔΩΡ ΕΙΣ ΧΩΛΕΥΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΦΡΩΔΕΣ

ILON
Θεραπεία
Εμμησιας πάσης φύσεως
Ασθενήματα, Αιμορραγίες
Ποδιών, Νευραλγία, Έλκος
Φλεγμονές Πλάγας, Έλκος
Ενδομήτριοι, Λιγύρια
Θεραπεία ανώμαλων
Δομιάσεων, θα πεισθώ...
Πωλείται φαρμακεία
Έργοι: **ILON S.A.** ΑΘΗΝΑΙ
Επικεφ. Αντιστοίχων ΠΛΟΝ, ΕΠΙΣΤΗΜΗ

**ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ
ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ**

Laro
ΠΟΝΔΡΑ
ΩΜΟΡΦΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ δωμάτιον (σάλα)
εις σοβαράν κληράν ή θνίδα φοι-
τήτριαν μετ' επίπλων παρά καλή
οικογενεία. Πληροφορία εις τή
γραφεία μας

**Κρέμα
Πούδρα
Λοσιόν
Ρουχ
Μαγιαντίνα**

Corina
ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
ΗΡΑΒΕΥΘΕΝΤΑ ΜΕ 50 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΧΡΥΣΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ - ΓΕΩΡΓΑΚΗ
ΑΘΗΝΑΙ - ΚΟΡΝΑΡΟΥ 4 - ΤΗΛ. 21.417

Γυναικεία Φορέματα
Έτοιμα και έπι
Παραγγελία
ΣΤΟΝ
ΟΙΚΟΝ ΜΠΟΝ - ΜΑΡΣΕ
Ευαγγελιστρίας — Περικλέους 58

Φορέματα έμπριμέ από δρχ. 275.—
Ρόμπες Ζαπονέ » » 125.—
Κρέπ - Ζορζέτ έμπριμέ .. » » 450.—
Φορέματα Μαρκέν από δρχ. 810.—
Έπανωφόρια μεταξωτά .. » » 950.—
Φορέματα μεταξωτά κρέπ
ντέ σιν » » 550.—
Παλτά μάλλινα σπόρ » » 475.—
Φορέματα κουκούλαρικά » » 350.—
Κορσέδες έπι μέτροφ. . . » » 250.—
Δεχόμεθα φασόν
Παράδοσις έντός 24 ώρων
Ζητούνται πεπειραμένοι μοδίστα

Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Όδοντοίατρός
Μαυροκορδάτου 3
Αθήναι

30 ΕΙΔΩΝ ΚΟΛΩΝΙΕΣ
50 ΕΙΔΩΝ ΑΡΩΜΑΤΑ
ΧΥΜΑ
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ
ΣΤΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ: Κορνάρου 4, Έμμ. Μπενάκη 8, Θεμ-
στοκλέους 33, Πατησίων 18α.
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: Θεσσαλονίκη, Βόλος, Πά-
τραι, Δράμα, Ζάκυνθος.
Μή λησμονήτε τή άρωμα - θαύμα
NUIT D'ATHENES

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ
Α. Α. ΤΣΙΦΛΑΚΟΥ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΣ
ΜΕΛΑΝΑΙ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΑ ΔΙΑ ΤΑΣ ΓΡΑΦΙΚΑΣ ΤΕ-
ΧΝΑΣ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΝ — ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑΝ ΚΑΙ OFFSET
Τό μόνον συστηματικόν έργοστάσιον τού κλάδου τού
εις τή Βαλκάνια
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΝ ΑΜΑΡΟΥΣΙΩ
Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας
ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΤΗΡΙΑ: ΠΕΤΡΑΚΗ 18
Τηλέφ. 21—378
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΦΡΑΓΚΩΝ 37
Η μεγάλη πείρα μας έν τώ κλάδω και αι σύγχρονοι
έγκαταστάσεις μας έγγυώνται διά τήν ποιότητα των
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΑΣ

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗ Α. Ε.
ΣΤΑΔΙΟΥ 5 ΤΗΛ. 21.894
Διαθέτει τήν πλουσιωτεράν
συλλογήν χαρτου ταπετοσαρίας εις
τιμάς έργοστασίου
Από 22 δραχμας και άνω τή τε-
τραγωνικόν μέτρον μετά τοποθε-
τησεως.

ZANDE
Τό κραγιόνι τής μόδας
Πού κατέκτησε τή Παρίσι, Λονδίνον
Βερολίνον και Νέαν Ύόρκην
έφθασεν εις τās Αθήνας
Είνε άνώτερον όλων
Και πωλείται εις τή καλύτερα καταστή-
ματα.
Προϊόν τής ZANDE COSMETIC CO NEW-YORK
ΑΙΤΣ

Από τής 1ης Σεπτεμβρίου τή
Έμπορορραφείον Ι. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗ
ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 5 (παρά τή ΠΛ. ΣΥΤΟΣ)

Βάψατε τή περανά σας φορέ-
ματα με τās ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑ-
ΦΑΣ ARTI και θά γίνουσιν καινού-
ρια και μοντέρνα. ΔΕΝ ΕΙΝΕ ΡΕ-
ΚΛΑΜΑ· ΕΙΝΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ-
ΤΗΣ. Δοκιμάσατε γιά νά πεισθή-
τε. Πωλούνται στα Φαρμακεία και
Έμπορικά

Διά τήν τελείαν καταστροφήν
τής πυρρίδος μεταχειρίζεσθε
τό ΥΔΩΡ ΚΙΝΙΝΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
Ποτεία Παλ. Δημοπρατηρίου
άρθ. 103—104.

“ΜΠΟΥΚΕΤΟ”
ΔΕΛΤΙΟΝ Η ΒΙΒΛΙΟΝ
“ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ”
ΖΑΝ ΕΤΕΝΣΕΛ
Με 4 τοιαύτα δελτία μπορείτε νά πάρτε έκτός τού θι-
ελλου «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» και οίονδη-
ποτε άλλο θιόλιον τής Βιβλιοθήκης τού «Μπουκέτου» τής
έκλογής σας.
Αποκόπτετε και κρατείτε τή παρόν ΔΕΛΤΙΟΝ.

ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Ἡ νέα PERMANENTE EUGENE, εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐζητούσατε νὰ κατορθωθῇ διὰ νὰ πάψουν νὰ γίνωνται πλέον τὰ κατσαρά, τὰ ἄγρια μαλλιά πού βλέπετε στοὺς δρόμους καὶ σὰς προκαλοῦν τὴν φρίκη.

Κομμώσεις PERMANENTE, ἐκτελεσθεῖσαι με μηχανήμα EUGENE.

Κάμετε μίαν PERMANENTE EUGENE καὶ θὰ δῆτε πόσον διαφορετικὴ εἶνε ἡ νέα τέχνη εἰς τὴν ONDULATION PERMANENTE.

Μίαν δοκιμὴν σὰς κάμομεν ΔΩΡΕΑΝ. Ἐπίσης δωρεὰν μπορείτε νὰ ἐξακριβώσετε τὰ μαλλιά σας εἰνε ἐπίδεκτικὰ διὰ PERMANENTE.

ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ

ΣΤΑΔΙΟΥ 37 (ΣΤΟΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ)

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΗΦΙΣΙΑΣ: ΚΕΦΑΛΑΡΙ Κάτωθεν ξενοδοχείου «Παλλὰς» Τηλέφ. 01-302.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 25-208